اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۴ شهریور ۱۴۰۱
• ۸ صفر ۱۴۴۴
• ۵ سپتامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۶۱ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۴۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews



۱۰ ماموریت جدید رئیسی به بانک مرکزی

رئیس‌جمهوری تقویت ارزش پول ملی، اصلاح ناترازی بانک‌ها، توقف رشد سالانه نقدینگی، اصلاح سبد ذخایر ارزی متناسب با نیازهای سرمایه‌گذاری و تجاری کشور، توسعه دامنه وثایق و تسهیل فرآیند وثیقه‌گذاری، فعال‌سازی حساب تجاری، تقویت سامانه‌های نظارتی و تامین سرمایه درگردش واحدهای تولیدی را از ماموریت‌های اصلی بانک مرکزی عنوان کرد. سیدابراهیم رئیسی به جایگاه مهم بانک مرکزی در مدیریت منابع پولی و مالی و اصلاح نظام بانکی اشاره کرد و ماموریت ده‌گانه‌ای را برای تحول و ارتقای آن تعریف کرد.
۲



هفته بانکداری اسلامی فرصتی برای بررسی عملکرد بانک‌ها

قوانین کهنه؛ بانکداری نوین

۴-۸-۹-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴

عکس: صمت

سرمقاله



نقش راهبردی کیفیت در توسعه کسب‌وکار
۲

یادداشت‌های امروز



یک تفکیک و بزرگ شدن دولت
۴



برجام پارادایم اصلی سقوط یا صعود بورس
۱۱



راه فرار قانونی را ببندید
۱۳

گفت‌وگو

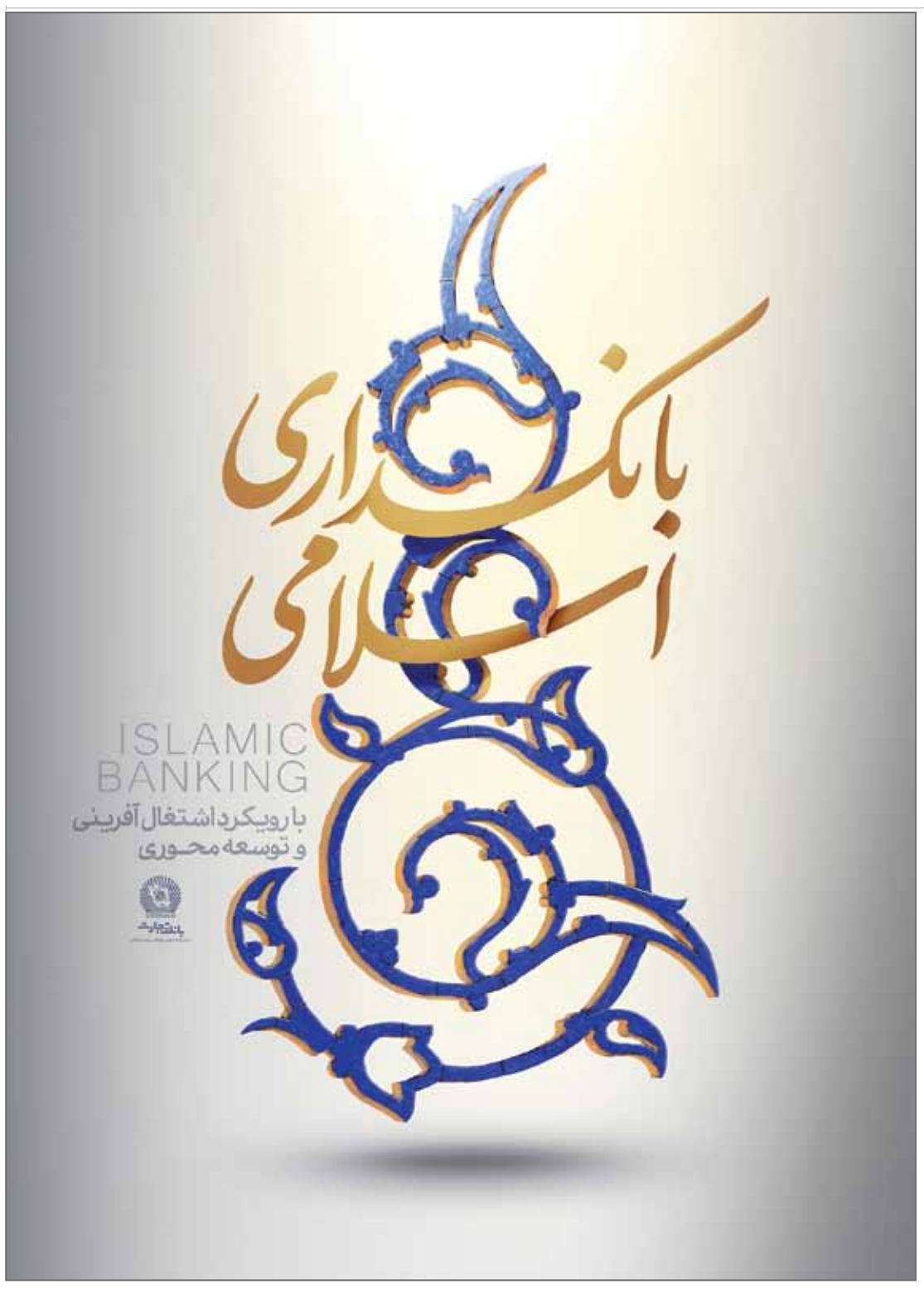


بازار داغ خرید‌وفروش حیات‌وحش
۱۵

گزارش روز

منتظر ترافیک سنگین مهر باشید

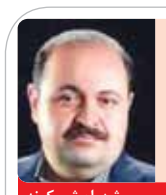
رئیس شورای اسلامی شهر تهران از پیش‌بینی افزایش افزون بر ۲۰ تا ۳۰درصدی ترافیک در پایتخت همزمان با روزهای ابتدایی مهر خبر داد و گفت: با توجه به اینکه مدارس پس از ۲ سال بازگشایی می‌شوند، احتمال ترافیک سنگین در تهران وجود دارد. به‌گزارش صمت، مهدی چمران با بیان اینکه ستاد بازگشایی مدارس، جلساتی برگزار کرده و برنامه‌ریزی لازم را انجام داده، یادآور شد: روزهای اول مهر، ترافیک سنگینی را شاهد خواهیم بود، چون پس از ۲ سال، مدارس بازگشایی خواهند شد و ترافیک، دست‌کم ۲۰ درصد افزایش خواهد یافت.
۲





سرمقاله

نقش راهبردی کیفیت در توسعه کسب‌وکار



شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

کیفیت در تولید و تجارت، به‌مفهوم برتری محصولات یا خدمات است. کیفیت و بهبود مستمر آن، موضوع مهم و حیاتی در هر سازمان و بنگاه تولیدی است. برخی کیفیت را تنها انطباق با ضوابط از پیش تعیین‌شده می‌دانند و گاهی کیفیت مترادف با استاندارد تلقی می‌شود، در حالی که کیفیت مفهومی وسیع‌تر دارد و به‌معنی پاسخگویی به درخواست‌های منطقی و حق‌مدارانه مشتریان است. از این حیث تولید محصول مبتنی بر دانش و باکیفیت، مشتریان را به خرید محصول ترغیب و تشویق می‌کند. البته دوام و مرغوبیت کالا، برخورد مطلوب در فروش، حمل و تحویل مناسب و خدمات پس از فروش گسترده، موجب توسعه فروش خواهد شد.

امروزه صنعت به‌عنوان مهم‌ترین بخش کسب‌وکار و تجارت در کانون توجه مصرف‌کنندگان قرار دارد و کیفیت ارائه محصول، عنصری ضروری در بازارهای رقابتی فعلی شده است؛ بنابراین تولید دانش‌بنیان و با کیفیت رقابتی، رویکردی برای توسعه تولید و فروش و تقویت برند کالاهای باکیفیت داخلی است. شرط توسعه تولید دانش‌بنیان، افزایش کیفیت و بهره‌وری در تولید است و ارتقای کیفیت از ویژگی‌های تولید دانش‌بنیان است؛ به‌نحوی که کیفی‌تر شدن محصولات، قدرت رقابت‌پذیری در بازار، میزان فروش و توان صادرات را افزایش می‌دهد.

برای دستیابی به تولید دانش‌بنیان نباید صرفا به افزایش تولید محصول در کارخانه‌ها و سیستم‌های تولیدی متکی باشیم، زیرا در این صورت فقط رونق تولید رخ خواهد داد و ممکن است روند دستیابی به تولید دانش‌بنیان و باکیفیت کند شود؛ بنابراین در شرایط فعلی باید به ظرفیت‌های داخلی کشور توجه بیشتری داشته باشیم و به‌طور همزمان برای ایجاد اقتصاد و تولید دانش‌بنیان برنامه‌ریزی کنیم تا به سمت ارتقای تولید داخلی و باکیفیت حرکت کنیم. اقتصاد دانش‌بنیان استفاده از دانش برای ایجاد کالاها و خدمات و یکی از الزامات اساسی در افزایش تولید دانش‌بنیان است و از آنجا که اقتصاد دانش‌بنیان برپایه تولید، توزیع و کاربرد دانش و اطلاعات تشکیل شده، اصلاح فضای کسب‌وکار برای تحقق اقتصاد دانش‌بنیان اهمیت زیادی دارد.

در بحث تولید دانش‌بنیان باید دو موضوع کیفیت و نرخ همواره مدنظر تولیدکنندگان قرار گیرد. برای توسعه تولید و تقویت برند کالاهای داخلی، توجه به کیفیت کالا و نرخ مناسب بسیار حائز اهمیت است. در واقع تولید کالاهایی با کیفیت و نرخ رقابتی، منجر به تولیدات باکیفیت، اشتغالزایی، ایجاد ارزش‌افزوده، افزایش درآمدهای کشور و تامین رضایت مصرف‌کنندگان کالاهای داخلی می‌شود.

در حال حاضر شرکت‌های تولیدی و سازمان‌ها باید برای افزایش اعتبار و تقویت برند و ارتقای جایگاه اجتماعی، خود را به‌درستی به جامعه معرفی کنند و این امر جز در سایه تولید و ارائه کالای مرغوب و خدمات رضایت‌بخش میسر نخواهد شد.

یکی از عواملی که موجب تحقق تولید دانش‌بنیان، توسعه صنعت کشور و بقا و دوام بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی می‌شود و رقابت‌پذیری را در بازار جهانی تضمین می‌کند، کیفیت کالاهای تولیدی است. مهم‌ترین مسئله‌ای که باعث حضور نیافتن بسیاری از شرکت‌های صنعتی و کشورها در بازار جهانی شده و رقابت آنها را در این بازارها غیرممکن کرده، فقدان ویژگی‌های کیفی در محصولات تولیدی‌شان بوده است. همچنین با گسترش تجارت جهانی، تغییرات سریع در الگوی مصرف و تقاضا، انقلاب در فناوری اطلاعات و نیز افزایش تعداد و کیفیت رقبای محلی و بین‌المللی در ۲ دهه اخیر مفهوم رقابت‌پذیری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده است. تولید هر کشور نقش مهمی در رشد، رفاه، وضعیت اقتصادی و آسایش مردم ایفا می‌کند. بسیاری از کشورها با تلاش زیاد صنعت خود را به سطحی از رشد و شکوفایی رسانده‌اند که بتوانند محصولات خود را به سایر کشورها صادر کنند و درصد بالایی از اشتغال، درآمد و ارزش افزوده کشورشان را به آن اختصاص دهند.

به‌هر حال توجه به کیفیت تولیدات و ارائه توانمندی واقعی تولیدکنندگان برای حمایت مالی دولت ضروری به‌نظر می‌رسد. حمایت از تولیدات داخلی کشور برای بررسی مسئله نقدینگی و صنعت، علل توقف و رکود واحدهای تولیدی، بحران در صنعت ملی، بررسی نقش سیاست در تقویت تولید ملی، اختصاص تسهیلات مربوط به خوداشتغالی و توجه دادن مسئولان به رفع مشکلات کارگران و واحدهای تولیدی به‌عنوان مهم‌ترین ذی‌نفعان که از مهم‌ترین زیرساخت‌های ارتقای کیفیت و نیل به کیفیت‌مداری و در نهایت مشتری‌مداری هستند، ضروری است.

بنا بر آنچه گفته شد در بحث تولید داخلی موضوع استراتژیک کیفیت و تعیین نرخ منطقی محصول یا خدمت همواره باید موردتوجه قرار گیرد. در شرایط فعلی برای توسعه تولید دانش‌بنیان و رونق کسب‌وکار داخلی، کیفیت دارای نقش راهبردی است که باید موردتوجه تولیدکنندگان داخلی قرار گیرد. استفاده از فناوری‌های نوین، احساس مسئولیت و وجدان‌کاری از پیش‌شرط‌های مهم تولید باکیفیت محصولات داخلی است و به‌اعتقاد کارشناسان حوزه اقتصاد و بازار، کیفیت محصول در کنار قیمت‌گذاری مناسب، ضامن توسعه فروش و افزایش سهم بازارهای منطقه‌ای و جهانی است که اگر به‌صورت جدی موردتوجه تولیدکنندگان کشور قرار گیرد، رشد تولید باکیفیت و رقابتی محقق می‌شود. با این اقدام و در راستای تحول اقتصادی در شرکت‌های تولیدی، بازگشت سرمایه، سود فروش، سهم بازار، کاهش هزینه‌ها و نرخ سهام از رشد قابل‌توجهی برخوردار خواهند شد.

باتوجه به آنچه گفته شد برای توسعه تولید دانش‌بنیان و تقویت برند، باید با بهره‌گیری از ظرفیت نخبگان جوان، توسعه تحقیق و پژوهش، ایجاد نوآوری و تمرکز تولیدات نوآورانه و باکیفیت بر ظرفیت‌ها و توان داخلی و افزایش بهره‌وری در تمامی بخش‌های تولیدی کشور و توجه به ارتقای کیفیت و کمیت تولیدات صادرات‌محور، شرایط و فضای مناسبی برای ارائه محصول تولیدی به بازارهای داخلی و خارجی فراهم شود.

در جلسه نظارت ستادی بانک مرکزی تشریح شد

۱۰ ماموریت جدید رئیسی به بانک مرکزی



رئیس‌جمهوری تقویت ارزش پول ملی، اصلاح ناترازی بانک‌ها، توقف رشد سالانه نقدینگی، اصلاح سبد ذخایر ارزی متناسب با نیازهای سرمایه‌گذاری و تجاری کشور، توسعه دامنه وثایق و تسهیل فرآیند وثیقه‌گذاری، فعال‌سازی حساب تجاری، تقویت سامانه‌های نظارتی و تامین سرمایه درگردش واحدهای تولیدی را از جمله ماموریت‌های اصلی بانک مرکزی عنوان کرد.

به‌گزارش ایسنا، سیدابراهیم رئیسی پس از استماع گزارش رئیس بانک مرکزی، به جایگاه مهم بانک مرکزی در مدیریت منابع پولی و مالی و اصلاح نظام بانکی اشاره کرد و ماموریت‌های ۱۰گانه‌ای را برای تحول و ارتقای آن تعریف کرد.

رئیسی بانک مرکزی را اتاق اندیشه‌ورزی و رصد سیاست‌های پولی و مالی کشور دانست و گفت: بانک مرکزی باید مسیر اصلاح و ارتقای نظام بانکی را با قوت پیش ببرد و بر اجرای سیاست‌های مالی و پولی کشور نظارت کند.

رئیس‌جمهوری در این جلسه، تقویت ارزش پول ملی، اصلاح ناترازی بانک‌ها، توقف رشد سالانه نقدینگی، اصلاح سبد ذخایر ارزی متناسب با نیازهای سرمایه‌گذاری و تجاری کشور، توسعه دامنه وثایق و تسهیل فرآیند وثیقه‌گذاری، فعال‌سازی حساب تجاری، تقویت سامانه‌های نظارتی و تامین سرمایه درگردش واحدهای تولیدی را از جمله ماموریت‌های اصلی بانک مرکزی بیان کرد.

رئیسی توقف رشد نقدینگی و مدیریت خلق پول را مأموریت مهم بانک مرکزی اعلام کرد و افزود: نقدینگی اگر با مدیریت به سمت تولید هدایت شود، نگران‌کننده نیست، اما اگر به سمت سوداگری در بازار برود، پیامدهای ویران‌کننده‌ای خواهد داشت.

وی هدف‌گذاری نقدینگی زیر ۲۵ درصد از سوی بانک مرکزی را اقدام بسیار مهم دیگر نظام پولی کشور دانست که کنترل و مدیریت آن موجب مهار تورم خواهد شد.

رئیسی ناترازی بانک‌ها را از عوامل تورم عنوان و اظهارکرد: بانک مرکزی باید بخش نظارتی خود را تقویت و با برنامه‌ریزی سیاست‌های پولی و ضدتورمی را اجرا کند.

رئیس‌جمهوری بانک مرکزی را چشم‌بینای نظام بانکی و پولی کشور دانست و گفت: باید محور تمام اقدامات نظام بانکی کشور در جهت حمایت و تقویت تولید باشد، چراکه نجات کشور در تولید است و عمل به تاکیدات رهبر معظم انقلاب در زمینه حمایت از تولید، نسخه شفابخش اقتصاد ایران است.

رئیسی در ادامه، رفع مشکل سرمایه در گردش واحدهای تولیدی را اقدام مهم بانک مرکزی خواند و افزود: بخشی از دلایل تعطیلی واحدهای تولیدی، مشکل سرمایه در گردش است که اگر برطرف شود، منجر به افزایش تولید و اشتغال خواهد شد.

رئیسی نظارت و کنترل بر ارز و کالا با هدف جلوگیری از سوداگری در بازار از سوی بانک مرکزی را موردتاکید قرار داد و اظهار کرد: اگر کسی به‌دنبال اخلال در بازار است باید با او برخورد شود، اما باید بدانیم فعال اقتصادی نیاز به حمایت و تشویق دارد و نباید هر اقدامی را تخلف تلقی کرد.

رئیس‌جمهوری توجه ویژه به حاکمیت ریال را موردتاکید قرار داد و افزود: استفاده از ارزهای گوناگون به‌ویژه در مبادلات با کشورهای همسایه و پیمان‌های دوجانبه پولی می‌تواند به تامین با ثبات کالا و افزایش مبادلات کمک و کشور را در مقابل تکانه‌های دلار مصون کند.

رئیسی، بانک مرکزی فعال و آگاه به شرایط پولی و مالی را از ضرورت‌های تحول اقتصادی دانست و گفت: اقدامات به‌موقع بانک مرکزی اثرات بسیار مثبتی در ارتقای نظام پولی و بانکی کشور خواهد داشت.

رئیس‌جمهوری همچنین با اشاره به ضرورت پرداخت به موقع تسهیلات بانکی، تاکید کرد: نباید بین تصمیم و اعلام عمومی با اجرا و پرداخت تسهیلات فاصله باشد و در این زمینه تاکید می‌کنم توسعه دامنه وثایق و تسهیل فرآیند وثیقه‌گذاری اجرایی شود.

رئیس کل بانک مرکزی در ابتدای این نشست، گزارشی از اقدامات بانک مرکزی در راستای تحقق سند تحول دولت مردمی ارائه کرد.

علی صالح‌آبادی کنترل تورم، اصلاح نظام بانکی، مدیریت بازار ارز، حکمرانی ریال و بانکداری اسلامی را ۵ راهبرد اساسی بانک مرکزی در راستای تحقق اهداف سند تحول دولت سیزدهم برشمرد و افزود: برای تحقق هریک از این راهبردها، اقدامات متعددی اجرا شده یا در حال اجراست.

وی به توفیق دولت سیزدهم در مهار تورم و کنترل رشد پایه پولی اشاره کرد و گفت: مجموع اقدامات انجام‌شده در این راستا که با هماهنگی کامل تیم اقتصادی دولت دنبال شده، کاهش حدود ۲۰ واحد درصدی نرخ تورم ۱۲ ماهه، از ۵۹ به ۴۰.۱ درصد و همچنین کاهش بیش از ۱۶ واحد درصدی رشد پایه پولی از ۴۲.۶ به ۲۶.۲ درصد را به‌دنبال داشته است.

رئیس کل بانک مرکزی در ادامه کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها با هدف جلوگیری از خلق پول بی‌ضابطه را از دیگر اقدامات بانک مرکزی در راستای اصلاح نظم بانکی برشمرد و افزود: مجموع تسهیلات پرداختی شبکه بانکی در ۴ ماهه نخست امسال، در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، افزایش حدود ۳۸ درصدی داشته که سهم قابل‌توجه این تسهیلات، مربوط به سرمایه در گردش بوده، ضمن اینکه تسهیلات اعطایی به شرکت‌های دانش‌بنیان نیز در مقایسه با مدت مشابه سال قبل حدود ۸۰ درصد رشد داشته است.

در هشتادو نهمین جلسه شورای شهر تهران مطرح شد:

منتظر ترافیک سنگین اول مهر باشید

امیرمحمد درویش: رئیس شورای اسلامی شهر تهران از پیش‌بینی افزایش افزون بر ۲۰ تا ۳۰درصدی ترافیک در پایتخت همزمان با روزهای ابتدایی مهر خبر داد و گفت: با توجه به اینکه مدارس پس از ۲ سال بازگشایی می‌شوند، احتمال ترافیک سنگین در تهران وجود دارد.



به‌گزارش **صمت**، مهدی چمران با بیان اینکه ستاد بازگشایی مدارس، جلساتی را با حضور اعضای شورا، آموزش‌وپرورش و پلیس راهنمایی و رانندگی برگزار کرده و برنامه‌ریزی لازم را انجام داده، یادآور شد: روزهای اول مهر، ترافیک سنگینی را شاهد خواهیم بود، چون پس از ۲ سال، مدارس بازگشایی خواهند شد و ترافیک، دست‌کم ۲۰درصد افزایش خواهد یافت.

وی با اشاره به تاثیر تغییر ساعت کاری کارمندان در روزهای پیک ترافیک، گفت: این موضوع می‌تواند در ترافیک اثرگذار باشد، اما بر ترافیک فشرده تهران، چندان تاثیری ندارد.

▣ افزایش تردد خودروها در اول مهر

عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه شورای اسلامی شهر تهران گفت: رئیس پلیس راهور اعلام کرده، ترافیک در روزهای ابتدایی مهر، ۳۰درصد افزایش پیدا خواهد کرد و علاوه بر این، اعلام شده ۸ برابر ظرفیت معابر تهران، تردد خودروها را شاهد هستیم که با افزایش ساعات طرح ترافیک و شناور شدن ساعت کاری ادارات، این ترافیک کاهش نخواهد یافت.

ناصر امانی در هشتادو نهمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران، با اشاره به قرارگرفتن شهر در آستانه سال تحصیلی جدید، گفت: مدیران شهری و رسانه‌ها باید در این زمینه دقت‌نظر داشته باشند؛ رئیس پلیس راهور اعلام کرده ترافیک در روزهای ابتدایی مهر، ۳۰درصد افزایش خواهد داشت. علاوه بر این، اعلام شده که ۸ برابر ظرفیت معابر تهران، تردد خودروها را شاهد هستیم و با افزایش ساعات طرح ترافیک و شناور شدن ساعت کاری ادارات، این ترافیک کم نمی‌شود.

عضو شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به پلاک‌گذاری ۱۵ هزار خودرو در کلانشهرها، تصریح کرد: قرار بود به ازای هر خودرو جدید، یک خودرو فرسوده از رده خارج شود. چند سال است خروج خودروهای فرسوده و خارج از رده، متوقف شده و انجام نمی‌شود. همچنین قرار بود، ۱۰ درصد از قرعه‌کشی انبوه خودروها به افرادی تعلق پیدا کند که خودرو فرسوده دارند، اما این موضوع در سال ۱۴۰۱ عملیاتی نشده است.



امانی با اشاره به تکمیل ظرفیت پارکینگ‌ها، تصریح کرد: خطاب من به دولت است؛ آیا دولت مسئولیتی در برابر ترافیک و قانون هوای پاک ندارد؟ دولت اعلام کرده که از شهردار انقلابی در این زمینه حمایت خواهد کرد، اما این چه حمایتی است؟

▣ آقای اژه‌ای به داد مردم برسید

رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران گفت: آقای اژه‌ای به داد مردم برسید؛ اگر امروز ورود نکنید، وضعیت تهران از لحاظ فضای سبز نابسامان می‌شود. باید پیگیر مطالبات بحق مردم در برابر تضییع کنندگان حق آنها بود.



مهدی پیرهادی با بیان اینکه اصحاب رسانه نسبت به این موضوع، بسیار حساس هستند، یادآور شد: قطع درختان با سوءاستفاده برخی افراد به یک رویه تبدیل شده که از آن جلوگیری خواهیم کرد. با توجه به بازدید ۲۹ آبان ۱۳۹۵ تعداد ۱۷ اصله درخت از زمین تنیس بانوان انتقال دادند که تعدادی از آنها خشک شده است و تعدادی نیز آسیب دیده‌اند. وی با اشاره به اینکه ۲۵۳ درخت بر اثر عدم‌رسیدگی و کمبود آب خشک شده‌اند، تصریح کرد: قطع، جابه‌جایی و سربرداری درختان، مستلزم اخذ مجوز از کمیسیون ماده ۷ است؛ در بررسی اولیه پرونده موردنظر، با وجود از بین رفتن تعدادی درخت که حکایت از غیرعمدی بودن داشته، حکم برائت صادر شده است.

رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران خطاب به رئیس قوه قضاییه گفت: آقای اژه‌ای به داد مردم برسید؛ اگر امروز ورود نکنید، وضعیت تهران از لحاظ فضای سبز نابسامان خواهد بود. باید پیگیر مطالبات بحق مردم در برابر تضییع کنندگان حق آنها باشیم.

▣ توجه جدی به اسقاط خودروهای فرسوده

رئیس شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به افزایش تعداد خودروها در معابر و لزوم اسقاط خودروهای فرسوده، بیان کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت و پلیس راهنمایی و رانندگی که مسئولیت اسقاط خودروها را دارند، باید هرچه سریع‌تر اقدام کنند، چراکه تردد خودروهای فرسوده به اقتصاد ملی آسیب می‌زند.

مهدی چمران رئیس شورای اسلامی شهر تهران در هشتاد و نهمین جلسه شورا با بیان اینکه تردد خودروهای فرسوده به اقتصاد ملی آسیب می‌زند، اظهار کرد: بنزینی که این خودروها مصرف می‌کنند، یارانه دارد و به کشور ضرر وارد می‌کند. وی با تاکید بر اینکه قانون هوای پاک وجود دارد و باید عملیاتی شود، گفت: این قوانین باید مرور و به‌روز شود و پس از آن به سمت عملیاتی شدن برویم و تا توسعه حمل‌ونقل عمومی محقق نشود، در این زمینه به جایی نخواهیم رسید.

رئیس شورای اسلامی شهر تهران اظهار کرد: سه‌شنبه از شهردار تهران دعوت خواهیم کرد که درباره ورود اتوبوس‌ها و توسعه مترو در صحن شورا توضیح دهد. وی با بیان اینکه وزارت صنعت، معدن و تجارت و پلیس راهنمایی و رانندگی که مسئولیت اسقاط خودروها را دارند، هرچه سریع‌تر اقدام کنند، اظهار کرد: ما نیز این موضوع را عملیاتی خواهیم کرد.

عکس روز



خشکسالی بلای جان دریاچه‌ها. دریاچه عباس‌آباد بهشهر

عکس: میزان

ویژه‌تر از خبر

به‌زودی دفاتر اسناد هم کد رهگیری صادر می‌کنند

معاون وزیر راه و شهرسازی اظهار کرد: صدور کد رهگیری، طبق قانون کاملا رایگان است. اکنون در حال انتقال سامانه مرتبط با صدور کد رهگیری از وزارت صنعت، معدن و تجارت و اصناف به وزارت راه و شهرسازی هستیم. اقدامات انتقال زیرساخت‌های فنی این سامانه از اصناف به وزارتخانه در حال انجام است که به‌زودی مراحل انتقال آن به پایان می‌رسد و دیگر هیچ بهایی برای صدور کد رهگیری پرداخت نخواهد شد.

به گزارش ایلنا، حدود دو ماه از تغییر محاسبه حق‌الزحمه مشاوران املاک گذشته، اما با مقاومت مشاوران املاک، هنوز هم با فرمول قبل از مصوبه هیات وزیران، حق‌الزحمه و درصد کمیسیون مشاوران املاک محاسبه و از طرفین خریدار و فروشنده اخذ می‌شود. بسیاری از کارشناسان و مسئولان بر این باورند که وابستگی حق کمیسیون مشاوران املاک با قیمت مسکن، در افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن موثر بوده؛ از این‌رو براساس مصوبه هیات وزیران، قرار بر این شد حق‌الزحمه خدمات مشاوران املاک از طریق سامانه معاملات محاسبه و در قراردادها و مبایعه‌نامه‌ها چاپ شود و روش و فرمول محاسبه حق‌الزحمه مشاوران املاک از تعیین درصدی طرف‌های معامله، به رقم ارزش منطقه‌ای معاملات که کمیسیون تقویم املاک که سالانه تعیین می‌کند، تغییر کرد، اما با وجود این مصوبه، همچنان مشاوران املاک با فرمول قدیمی از طرفین معامله حق‌الزحمه دریافت می‌کنند. محمود محمودزاده، معاون وزیر راه و شهرسازی در گفت‌وگو با ایلنا درباره این مصوبه هیات وزیران، اظهار کرد: موضوع اصلی در مصوبه هیات وزیران این است که حق‌الزحمه‌ای که مشاوران املاک دریافت می‌کنند، دیگر ارتباطی با قیمت ملک موردمعامله نخواهد داشت. وی با بیان اینکه پیش از این مصوبه، شرایط به گونه‌ای بود که ملک هر چه گران‌تر به فروش می‌رسید، درصد حق کمیسیون بنگاهدار و مشاور املاک، افزایش پیدا می‌کرد، ادامه داد: به‌عبارت دیگر، پیش از این، درصدی از کل ارزش قرارداد، سهم مشاوران املاک بود، اما این روند محاسبه تغییر کرد و با مصوبه اخیر هیات وزیران، قرار بر این شد که با تصویب کمیسیون نظارت هر استان، درصدی براساس اقداماتی که از سوی مشاوران املاک انجام‌شده به قیمت معاملاتی هر منطقه اضافه شود. این قیمت معاملاتی هر سال از سوی سازمان امور مالیاتی تعیین می‌شود و ثابت است و البته قیمت‌ها در بلوک‌های هر منطقه با منطقه دیگر متفاوت است. معاون امور مسکن وزارت راه و شهرسازی با بیان اینکه درصدی از این قیمت را کمیسیون نظارت هر استان تعیین می‌کند که حق‌الزحمه مشاوران املاک به‌شمار می‌رود، گفت: در این فرمول جدید، ملک با هر قیمتی که خرید‌وفروش شود، حق‌الزحمه مشاوره املاک همان عددی است که براساس محاسباتی که با آن قیمت ثابت به‌دست می‌آید، تعیین می‌شود؛ بنابراین هر چه ملک را گران‌تر به فروش برسانند، تاثیری در حق کمیسیون مشاور املاک نخواهد داشت.

گسترش صنعت
دوشنبه
۱۴ شهریور ۱۴۰۱
۸ صفر ۱۴۴۴
۵ سپتامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۴۳
پیاپی۳۴۶۱

بانک‌ها از پرداخت تسهیلات به تولید اکراه دارند



اسیر شعارزدگی دولت شده‌ایم



اصلاح روند نظارت بر اجرای قوانین مالی





با حضور رئیس هیات‌عامل ایدرو انجام شد

افتتاح طرح‌های صنعتی استان مرکزی

گروه صنعت: با حضور علی نبوی، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، استاندار مرکزی، نماینده مردم محلات و دلیجان و مدیران این استان، چندین طرح صنعتی افتتاح و کلنگ‌زنی شد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در برنامه‌های جداگانه‌ای، طرح فیلتر پرس معدن مس محمدآباد دلیجان و کارخانه تولیدی تریکو گلزار را افتتاح کرد. با افتتاح طرح فیلتر پرس معدن مس محمدآباد، پساب معدنی موجود جداسازی و به فرآیند استفاده مجدد بازمی‌گردد.

به‌گزارش ایدرونیوز، در ادامه حضور معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل ایدرو، طرح توسعه استحصال کنسانتره آهن از باطله‌های کارخانه مس نیز کلنگ‌زنی شد.

با حضور علی نبوی و هیات همراه، واحد تولیدی تریکو گلزار در شهرستان محلات با سرمایه‌گذاری ۸۰۰ میلیارد ریال و اشتغال مستقیم ۵۴ نفر به بهره‌برداری رسید. نبوی در ادامه سفر خود به استان مرکزی از صنایع سنگ سنگستان نیز بازدید کرد.

رئیس هیات‌عامل ایدرو در پایان برنامه‌های خود در جمع خبرنگاران با اشاره به تاکید وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر حضور میدانی مدیران در محیط واحدهای صنعتی و بررسی مشکلات این واحدها، ابراز امیدواری کرد: با سرمایه‌گذاری‌های انجام شده، نرخ اشتغال منطقه بهتر شود.

یک افتتاح جدید

با حضور معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، نیروگاه ۱۲ مگاواتی کارخانه سیمان انارک با سرمایه‌گذاری ۲ هزار میلیاردی به بهره‌برداری رسیده بود. به مناسبت هفته دولت، نیروگاه ۱۲ مگاواتی کارخانه سیمان انارک دلیجان با حضور رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، استاندار مرکزی و مسئولان استانی به بهره‌برداری رسید. ۲ هزار میلیارد ریال اعتبار برای ساخت این طرح اقتصادی زیربنایی هزینه شده است.

علی نبوی همچنین در سفر به استان مرکزی به همراه استاندار و نماینده مردم محلات و دلیجان از واحد صنعتی آریا صنعت تولیدکننده انواع لوله پروفیل و نورد گرم، واحد تولیدی الیاف ترمه صدف به‌عنوان تعاونی فعال صنعت الیاف و شرکت باریج اسانس تولیدکننده انواع داروها و مکمل‌های گیاهی بازدید کرد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و هیات همراه همچنین با حضور در گلزار شهدای شهرستان دلیجان به مقام شامخ شهدا ادای احترام و با خانواده شهید قجری در شهر نراق دیدار کرد.

کمک به نوسازی صنایع آذربایجان‌شرقی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در نشست با استاندار آذربایجان‌شرقی، بر ضرورت تعامل حداکثری نهادهای استانی با نهادهای ملی برای توسعه سرمایه‌گذاری صنعتی و نوسازی صنایع این استان تاکید کرد.

نبوی که همزمان با هفته دولت و با هدف بازدید از پروژه‌های صنعتی به استان آذربایجان‌شرقی سفر کرده، در دیدار با مدیران این استان با اشاره به رویکرد توانمندسازانه ایدرو گفت: این سازمان از مشارکت بخش غیردولتی در پروژه‌های صنعتی استقبال می‌کند و آماده انتقال دانش انباشته و تجارب خود در فرآیندهای مشارکت با بخش خصوصی برای توانمندسازی و پشتیبانی‌های قانونی، تسهیلگرانه و توسعه‌ای است.

نبوی همچنین با اشاره به تاکید دولت سیزدهم و وزارت صنعت، معدن و تجارت بر ضرورت احیا، بازسازی و نوسازی صنایع کشور، گفت: تدوین مدل بازسازی و نوسازی بر پایه رفع و اصلاح تنگناهای موجود در صنایع و ایجاد بن‌سازه‌های ارائه خدمات تخصصی و پشتیبان به ذی‌نفعان از جمله محورهای اصلی در مدل بازسازی و نوسازی صنایع است.

بررسی وضعیت از جمله تامین سرمایه در گردش موردنیاز کارخانه‌های ماشین‌سازی تبریز و نیز ریخته‌گری ماشین‌سازی تبریز دیگر محور نشست رئیس هیات‌عامل ایدرو و استاندار آذربایجان‌شرقی بود. به‌گفته نبوی، تولید ماشین‌سازی تبریز پس از بازگشت به ایدرو در سال ۱۴۰۰، ۳۳ درصد و تولید ریخته‌گری ماشین‌سازی تبریز هم در سال ۱۴۰۰، ۲۶ درصد افزایش در مقایسه با سال قبل‌تر داشته است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین از شرکت‌های ماشین‌سازی تبریز و ریخته‌گری ماشین‌سازی تبریز بازدید کرد و در دیدار با مدیران این شرکت‌ها در جریان مسائل و مشکلات این دو واحد صنعتی قرار گرفت.

نبوی در جلسه مدیران‌عامل و اعضای هیات‌مدیره ایدرو ابراز امیدواری کرد این دو شرکت با هم‌افزایی بین‌بخشی در آینده نزدیک بتوانند با پشت‌سر گذاشتن مشکلات بیش از پیش موفق شوند.

این دو شرکت که به‌دنبال اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی واگذار شده بودند، به‌دلیل مشکلات پیش‌آمده در سال ۱۳۹۹ به ایدرو برگشت داده شد.

آغاز تولید انبوه هایما S8 از مهر

مدیرعامل ایران‌خودرو خراسان از آغاز تولید انبوه هایما S8 از مهر امسال خبر داد و گفت: نمونه‌های اولیه محصول به تولید رسیده و تا پایان سال، تولید ۵ هزار خودرو از آن، هدف‌گذاری شده است. به‌گزارش ایکوپرس، بیژن زاهدی‌فرد در حاشیه بازدید از نمایشگاه خودرو مشهد اظهار کرد: X7 دیگر محصول ایران‌خودرو خراسان است که بهمن معرفی و تولید آزمایشی آن آغاز خواهد شد.

وی اظهار کرد: ایران‌خودرو خراسان به‌دنبال تحقق اهداف استراتژیک خود، سال گذشته وانت آریسان را به سبد محصولات خود اضافه کرد و در حال‌حاضر برنامه تولید این محصول روزانه ۴۰ خودرو است که با تامین به موقع قطعات، امکان افزایش به ۷۰ خودرو نیز وجود دارد.

زاهدی‌فرد با اشاره به ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۵۰ هزار خودرو در ایران‌خودرو خراسان گفت: این سایت تولیدی، تجربه تولید ۱۶۴ هزار خودرو در سال را نیز داشته است.

مدیرعامل ایران‌خودرو خراسان با بیان اینکه تاکنون حدود ۸۵ درصد برنامه‌های تولید امسال محقق شده، گفت: مجموع اقدامات انجام‌شده در سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین تاکنون منجربه اشتغال ۳۴۱ نفر شده که تا پایان سال افزون‌بر ۷۵۰ نفر خواهد شد.

وی افزود: یکی دیگر از اهدافی که در بهمن محقق خواهد شد، افزایش تیراژ تولید خودروهای شاسی‌بلند ایران‌خودرو است که به ظرفیت تولید روزانه ۲۲۰ خودرو خواهیم رسید.

زاهدی‌فرد با بیان اینکه سایت خراسان دارای زنجیره کامل تولید خودرو است، گفت: با مشخص شدن خودرو جایگزین پارس در خراسان، پروژه احداث سالن پرس در این سایت در دست مطالعه و تصمیم‌گیری است.

وی تصریح کرد: با اجرای این پروژه، ایران‌خودرو خراسان به قطب سوم خودروسازی کشور تبدیل می‌شود که این اقدام باعث رونق صنعتی و اقتصادی استان خواهد شد.

تداوم فروش خانواده هایما

مدیر عملیات فروش گروه صنعتی ایران‌خودرو با اشاره به بخشنامه فروش هایما در ۱۲ شهریور، از تداوم فروش فوری و تحویل ۳۰ روزه هایما در فاصله زمانی کمتر از یک خبر داد و گفت: هایما S8 نیز به‌زودی به سبد فروش محصولات افزوده خواهد شد.

به‌گزارش ایکوپرس، کیوان پناهی در حاشیه بازدید از نمایشگاه خودرو مشهد، با بیان اینکه تلاش خواهد شد تا برنامه فروش سایر محصولات، با هماهنگی‌هایی که در حال انجام است به‌صورت دو بخشنامه در هر ماه اجرایی شود، گفت: برنامه فروش وانت آریسان دو نیز به‌زودی اعلام خواهد شد.

وی افزود: در تلاش هستیم از مهر دو بار در ماه، بخشنامه فروش اجرا کنیم تا بازار از فاصله زمانی عرضه محصولات متاثر نشود.

پناهی با بیان اینکه بخشنامه فروش محصولات پرطرفدار ایران‌خودرو در هفته پیش‌رو اعلام خواهد شد، گفت: ظرفیت این بخشنامه که همزمان برای مادران صاحب فرزند دوم نیز اجرا خواهد شد، شامل ۱۹ هزار خودرو فروش فوق‌العاده با تحویل ۹۰ روزه و ۱۱ هزار خودرو به‌صورت پیش‌فروش است.

وی از آمادگی ایران‌خودرو برای جایگزینی خودروهای فرسوده خبر داد و گفت: در صورت اعلام شرایط خودروهای فرسوده از سوی نهادهای ذی‌ربط و تعیین شرایط فرسودگی و اولویت‌ها، برای جایگزینی خودروهای فرسوده مطابق قوانین ابلاغی اقدام خواهیم کرد. وی از مذاکره مجدد با سازمان استاندارد برای شماره‌گذاری سمند تاکسی نیز خبر داد و ابراز امیدواری کرد، در روزهای آینده تاکسی‌داران خودروهای خود را تحویل بگیرند.

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)

نوبت دوم

فراخوان مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر) در نظر دارد پروژه ذیل را:

ردیف	موضوع پروژه	محل اجرا	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	زمان بازگشایی پاکت‌ها	فهرست بهاء
۱	عملیات زیرسازی و روکش آسفالت محور گتیوان- قصرقند به طول ۸ کیلومتر	شهرستان قصرقند	۱۲۰,۲۸۲,۶۴۷,۹۰۰	۶,۰۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۱/۰۶/۲۸ ساعت ۱۰ صبح	تجمیع شده راه و باند ۱۴۰۱

به صورت مناقصه عمومی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

مهلت دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۸ صبح مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۱۳ الی ۶ بعدازظهر مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۱۵

آخرین مهلت بارگذاری اسناد در سایت جهت شرکت در مناقصه: ساعت ۸ صبح مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۲۸

ضمنا پاکت الف به آدرس: استان سیستان و بلوچستان- شهر ایرانشهر- خیابان امام خمینی(ره) - اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)- دبیرخانه اداره کل تحویل گردد. کدپستی: ۹۹۱۶۹-۱۳۱۶۳

تلفن: ۳- ۳۷۲۲۰۸۵۱-۰۵۴

حداقل پایه مورد نیاز: براساس بخشنامه شماره ۶۹۴۳۲ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۳۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

موضوع: حداکثر ظرفیت کاری مجاز پیمانکاران

محل برگزاری جلسه مناقصه: دفتر مدیریت اداره کل

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۱۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۱۴

روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)

نوبت دوم

فراخوان ارزیابی کیفی مرحله اول

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر) در نظر دارد پروژه ذیل را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

ردیف	موضوع پروژه	محل اجرا	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	بهرست بهاء	تاریخ بازگشایی پاکات	حداقل پایه مورد نیاز (راه)
۱	بهسازی و روکش آسفالت قطعه اول محور منتهی به پایان مرزی ریمدان (از پایانه مرزی به سمت سه‌راهی چابهار- چکیگور)	شهرستان دشتیاری	۲,۰۰۶,۰۳۲,۴۲۴,۲۰۰	تجمیع شده راه و باند ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۰۷/۰۷ ساعت ۱۰ صبح	حداقل پایه مورد نیاز(راه) براساس بخشنامه شماره ۶۹۴۳۲ مورخ ۱۳۹۴/۴/۳۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موضوع: حداکثر ظرفیت کاری مجاز پیمانکاران

لذا از کلیه شرکت‌هایی که شرایط لازم جهت اجرای پروژه مذکور را دارند دعوت به عمل می‌آید اسناد ارزیابی توان اجرای کار را از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir دریافت نمایند.

لازم به ذکر است کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق سامانه فوق انجام خواهد شد. بنابراین لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی از سایت: ساعت ۸ صبح مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۱۳ الی ۶ بعدازظهر مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۱۷

آخرین مهلت بارگذاری اسناد ارزیابی کیفی در سایت جهت شرکت در فرآیند ارزیابی کیفی: ساعت ۶ بعدازظهر مورخه ۱۴۰۱/۰۷/۰۹

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۱۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۱۴

روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)

یادداشت

یک تفکیک و بزرگ شدن دولت



محمدرضا نجفی‌منش
فعال صنعت خودرو

۷ مرداد ۱۳۹۷ نمایندگان با دو فوریت و یک فوریت بررسی لایحه «اصلاح ساختار دولت» مبنی بر تفکیک وزارت صنعت، معدن، تجارت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت ورزش و جوانان مخالفت کردند. اداره کل تدوین قوانین مجلس، با ذکر ۴ مغایرت مهم طرح تشکیل وزارت بازرگانی، غیرقانونی بودن تصویب چنین طرحی را گوشزد کرد. این مغایرت‌ها عبارتند از مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی، ماده ۲۸ قانون برنامه ششم توسعه، بند ۱۶ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بند ۱۰ سیاست‌های کلی نظام اداری. در ادامه کمیسیون مشترکی در مجلس شورای اسلامی برای بررسی لایحه اصلاح ساختار دولت در راستای تفکیک این ۳ وزارتخانه تشکیل شد. موضوع در دوره‌های گوناگون پیگیری شده و در دولت سیزدهم دوباره این موضوع (تفکیک وزارت صنعت از بازرگانی) مطرح شده است.

در این‌باره دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد، اما من معتقدم این کار ضرورت ندارد و مشکلی را حل نمی‌کند، بلکه وضعیت را نامساعدتر می‌کند. دلیل آن هم این است که با تعدد وزارتخانه‌ها، تضاد به‌وجود می‌آید. این امر هم در ایران و هم در کشورهای دیگر، تجربه شده است.

در دهه ۴۰، ایران یک وزارتخانه به‌نام اقتصاد داشت که صنعت، معدن، تجارت و اقتصاد را شامل می‌شد و مرحوم علینقی عالیخانی، وزیر آن بود. ما در این دوره که فقط یک وزارتخانه برای ۴ بخش وجود داشت و تمام مسائل اقتصادی یکجا حل‌وفصل می‌شد، بالاترین رشد اقتصادی را تجربه کردیم. در حال‌حاضر در کشورهایی مانند فرانسه وزارت صنعت، معدن، تجارت و اقتصاد در قالب یک وزارتخانه به‌عنوان وزارت اقتصاد تعریف شده است. هر قدر وزارتخانه‌ها گسترده‌تر شوند، به‌جای اینکه به اصل مطلب بپردازند و به‌دنبال مشکلات و رفع آنها باشند، بیشتر دچار تضادهای درونی در بدنه دولت می‌شوند و انرژی و زمان زیادی باید صرف حل‌وفصل این تضادها شود. به‌عنوان نمونه، ممکن است وزارت بازرگانی موافق واردات باشد، اما در مقابل وزارت صنعت با آن مخالفت کند.

بزرگ شدن دوباره دولت

در حالی که سال‌هاست عنوان می‌شود دولت باید کوچک شده و چابک‌تر شود؛ بنابراین ادغام دو وزارتخانه صنعت و بازرگانی در همین راستا انجام شده بود. در حال‌حاضر، منطقی نیست دوباره به سمت عریض کردن دولت حرکت کنیم که متاسفانه در حال رفتن به آن سو هستیم.

معتقدم این تفکیک جز اینکه کار را اضافه‌تر می‌کند، نتیجه‌ای به‌دنبال نخواهد داشت. در حال‌حاضر که بزرگ‌ترین مشکل ما، مسائل اقتصادی و صنعتی است، توصیه می‌کنم روی موضوعات اقتصادی و صنعتی تامل بیشتری کنیم و اجازه دهیم اگر قرار است این دو حوزه از هم تفکیک شوند با طی کردن زمان معمول و مراحل قانونی باشد. نباید به فوریت به موضوع پرداخت و جداسازی را انجام داد.

موافقان طرح ممکن است به موضوع‌هایی مانند این مسئله که صنعت، معدن و تجارت، ۳ قالب کسب‌وکار جدا هستند، اشاره کنند که ادغام سبب شد واردات و تجارت پیش از تحریم به صنعت بچربد. این در حالی است که وقتی ۳ موضوع با یک مدیریت انجام شود، تعادل بیشتر حذف شده و تولید و تجارت بر پایه هم‌افزایی بیشتر انجام خواهد شد.

ادغام وزارت بازرگانی و صنعت، یک مدیریت پیشرفته و به‌روز به‌لحاظ استانداردهای جهانی می‌طلبد که باید در داخل فراهم شود. اگر مدیریت دو بخش مهم تولید و تجارت در یک وزارتخانه انجام شود، به‌طور قطع بهتر می‌توان به اهداف تعیین شده در هر دو بخش دست یافت.

بنابراین جدا کردن دو وزارتخانه صنعت و بازرگانی از یکدیگر گام برداشتن به عقب بوده و دولت را بزرگ‌تر و فربه‌تر خواهد کرد؛ به‌جای تفکیک باید مدیریت را در این بخش قوی‌تر و پرتوان‌تر کرد.

بازسازی ۵۵۰ اتوبوس برای استقبال از مهر

مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران تمهیدات این شرکت برای استقبال از مهر را تشریح کرد. بهرام نکاحی در گفت‌وگو با ایسنا، در این‌باره بیان کرد: طرح استقبال از مهر، آغاز شده و سرویس‌هایی را برای دانش‌آموزان پیش‌بینی کرده‌ایم که به دانش‌آموزان خدمات ارائه خواهند داد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه سفرهای آموزشی با آغاز مهر به سایر سفرها اضافه می‌شود، به همین دلیل، با اضافه شدن سفرهای آموزشی شاهد افزایش حجم سفرهای روزانه در شهر تهران خواهیم بود که بر همین اساس باید ظرفیت‌های خود را افزایش دهیم تا این سفرها پوشش داده شود؛ از این‌رو تمهیداتی را در قالب طرح استقبال از مهر اندیشیده و در دستور کار قرار دادیم.

نکاحی اضافه کرد: تقویت خطوط اتوبوسرانی به‌ویژه خطوط بی‌آرتی، بهسازی و بازسازی ۵۵۰ اتوبوس در دستور کار قرار دارد که از ابتدای مهر به کمک ناوگان حمل‌ونقل عمومی می‌آیند تا افزایش سفرهای روزانه را پاسخ دهند.

مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران درباره تخصیص اتوبوس از سوی دولت به شهرداری، اظهار کرد: نخستین قسمت این اتوبوس‌ها در شهریور تحویل می‌شود و بعد از آن، تعداد بیشتری اتوبوس وارد ناوگان می‌شوند و امیدواریم تا پایان سال بتوانیم سهمیه اولیه‌ای که دولت به شهرداری تهران اختصاص داده؛ یعنی ۹۰۰ اتوبوس را وارد ناوگان اتوبوسرانی کنیم.

وی در پاسخ به این پرسش که در فاز نخست چند اتوبوس تحویل شهرداری می‌شود، گفت: با توجه به اینکه سفارش‌ها ثبت شده، بسته به توان خودروساز این اتوبوس‌ها ساخته و وارد مدار بهره‌برداری می‌شوند به همین دلیل، چون بحث تولید اتوبوس مطرح است، هنوز عدد دقیقی را اعلام نکرده‌اند.

نظر کارشناسان درباره تعامل بانک و صنعت

بانک‌ها از پرداخت تسهیلات به تولید اکراه دارند

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

بانک‌ها در جهان، یکی از تامین‌کنندگان منابع مالی موردنیاز تولید و صنعت به‌شمار می‌روند. جالب است که فلسفه ابتدایی شکل‌گیری بانک در دوران باستان به‌نوعی در همین راستا بوده و در قانون حمورابی، مقرراتی برای دادن وام و قبول سپرده‌های تجاری ذکر شده و دستورالعمل‌هایی درباره سرمایه‌گذاری آمده است. همچنین در یونان قدیم، معابد در کنار دیگر تجار به صرافی اشتغال داشتند و در این راستا، سپرده‌های مردم را می‌گرفتند و به اشخاص دیگر، به‌عنوان وام می‌دادند. در چین و ایران باستان نیز روش‌هایی از مبادلات پولی و پرداخت وام وجود داشته است. به مرور زمان و با پیشرفت جوامع، اشکالی از نهادهای گوناگون که پاسخگوی نیازهای اعتباری مردم باشند، به‌وجود آمد که در این میان، صرافان نیز همواره مقامی ممتاز داشته‌اند. نظام بانکی به‌مرور شکل گرفت و شکل جدید بانکداری برای تامین منابع مالی بخش‌های گوناگون جامعه از جمله تولید به‌وجود آمد. صمت به مناسبت هفته بانکداری به‌سراغ برخی از صنعتگران رفته تا درباره میزان همکاری نظام بانکی با بخش صنعت برای پرداخت تسهیلات، نظر آنها را جویا شود.



عکس: صمت

در شرایطی که نرخ ارز و تورم و به همان نسبت، قیمت مواد اولیه افزایش داشته، برخوردهای انقباضی نظام بانکی نه‌تنها تعامل با تولید را زیرسوال می‌برد که شاهد افزایش موانع تولید خواهیم بود

انتظارات از سیستم بانکی

تسهیلات بانکی، همواره یکی از چالش‌های صنعت و تولید بوده به‌طوری‌که براساس صحبت یکی از اعضای ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، بیش از ۹۰ درصد پرونده‌های صنعتی ارجاع شده به این ستاد در حوزه بانک و مشکلات تولیدکنندگان با سیستم بانکی کشور است. با وجود اینکه دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها از بانک مرکزی برای تمام بانک‌های دولتی و خصوصی ارسال می‌شود، اما هر بانک قوانین و بخشنامه‌های درون‌سازمانی جداگانه‌ای دارد، از این‌رو برخی از دستورالعمل‌ها، روی کاغذ باقی می‌مانند.

همواره یکی از دغدغه‌های تولید، کمبود نقدینگی بوده که بخشی از آن به‌وسیله منابع مالی بانک‌ها تامین می‌شود، اما به‌گفته صنعتگران با توجه به قوانین درون‌بانکی، بانک‌ها به‌جای پرداخت تسهیلات و کمک به صنعت، پول را می‌فروشند. به‌عنوان مثال، با توجه به نرخ سود بانکی و اینکه بخشی از وام به‌عنوان سپرده نزد بانک باقی می‌ماند، در عمل بانک نه‌تنها باری از دوش صنعت برنداشته که گاهی باری بر آن می‌افزاید.

ستاد تسهیل و رفع موانع تولید سال‌هاست به‌دنبال رفع برخی از این موانع و ایجاد یک روند تسهیلگرایانه در روابط بخش تولید با شبکه بانکی بوده و بازبینی‌هایی در شیوه محاسبه بدهی واحدهای تولیدی از سوی بانک‌ها انجام شده است.

به‌گفته کارشناسان حوزه صنعت، اگر تمام مسئولان و بانک‌ها به وظایف خود عمل کنند، وضعیت واحدهای تولیدی می‌تواند متفاوت‌تر از شرایط حاضر باشد؛ بنابراین انتظار می‌رود بانک‌ها، محدودیت‌های موجود را برای واحدهای تولیدی کاهش دهند.

گلایه نسبت‌به سقف تسهیلات



احمدرضا رعنایی، از فعالان صنعت درباره روند پرداخت تسهیلات بانکی به صنعتگران در سال تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین به صمت گفت: امسال وضعیت پرداخت تسهیلات نسبت به سال‌های قبل بدتر شده و بانک‌ها کمترین تعامل را با تولیدکنندگان و صنعتگران داشته‌اند.

وی افزود: بانک‌ها همچنان انقباضی عمل کرده و با توجه به افزایش قیمت نهاده‌های تولید، شرایط برای تولیدکنندگان دشوارتر شده، زیرا به‌نسبت افزایش قیمت‌ها در بخش‌های مواد اولیه، انرژی، ارز و... از سرمایه در گردش صنعتگران کاسته شده است.

او ادامه داد: در برخی مواقع، با وجود اینکه حتی صنعتگران خوش‌حساب بوده‌اند و تسهیلات دریافتی را در زمان مقرر بازپرداخت کرده‌اند، اما موفق به دریافت تسهیلات مجدد نشده‌اند. یا اینکه با توجه به افزایش قیمت‌ها در تمام سطوح بخش تولید، به سقف اعتبارات اضافه نشده است.

ارتباط تسهیلات و تورم

رعنایی با بیان اینکه بانک‌ها رفتار سختگیرانه‌ای درباره صنعت دارند و حتی امسال در بخش بازرگانی هم تعامل وجود ندارد، گفت: اعتبارات کافی در اختیار بانک‌ها قرار می‌گیرد، اما به‌دلیل اینکه ممکن است سرمایه در گردش موجب افزایش نرخ تورم شود، تسهیلات پرداخت نمی‌شود تا تورم کم شود.

وی تاکید کرد: این در حالی است که با پرداخت تسهیلات، تولید رونق گرفته و در نهایت، با افزایش تیراژ تولید و توسعه صنعت، نرخ تورم کاهش می‌یابد.

این صنعتگر یادآور شد: با یک دستورالعمل یکنواخت، طرح‌ها را پیش می‌برند تا نقدینگی در سطح جامعه کاهش پیدا کرده و نرخ تورم بالاتر نرود.

راهکار چیست؟

رعنایی در پاسخ به این پرسش که راهکار حل این مشکل چیست، گفت: تسهیلات باید پرداخت شود، اما در ادامه باید نظارت هم وجود داشته باشد. فراموش نکنیم خرید مواد اولیه موردنیاز سبب کارآفرینی و کاهش نرخ بیکاری در کشور می‌شود؛ در نتیجه اگر پرداخت تسهیلات مدیریت شده و در راستای تولید باشد، می‌تواند قسمتی از بار تورم را کاهش داده و به رشد اقتصادی کشور کمک کند.

او اضافه کرد: اگر تسهیلات به مقدار موردنیاز و در زمان مقرر پرداخت نشود، تیراژ تولید دچار افت شده، تقاضا از عرضه پیشی گرفته و نرخ تورم صعودی خواهد شد.

تشکیل تیم اقتصادی مشترک

این فعال صنعت با پیشنهاد اینکه باید تیم اقتصادی مشترک بین مجلس شورای اسلامی و وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل شود، عنوان کرد: با تحقیق و مطالعه‌ای که این تیم اقتصادی خواهد داشت، به‌طور یکپارچه موضوع تامین منابع مالی پیگیری شده و براساس نیاز روز صنعت، تسهیلات در اختیار تولید قرار خواهد گرفت.

رعنایی اظهار کرد: تکنولوژی مورداستفاده در واحدهای صنعتی مربوط به ۴ دهه قبل بوده و صاحبان بنگاه‌های اقتصادی در این مدت نتوانسته‌اند نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی را در دستور کار خود قرار دهند. او گفت: در این سال‌ها، منابع مالی موردنیاز فراهم نبوده و تجهیزات سخت‌افزاری هم بروزرسانی نشده است.

او تصریح کرد: بانک‌ها همکاری نکردند؛ بنابراین پولی در اختیار صنعتگران قرار نگرفت که برای تحقیق و توسعه تولید هزینه کنند؛ بنابراین طبیعی است فناوری در حوزه سخت‌افزاری روزآمد نشود.

احمدرضا رعنایی: برخی مواقع با وجود اینکه صنعتگران خوش‌حساب بوده‌اند، موفق به دریافت تسهیلات مجدد نشده‌اند

بانک وام نمی‌دهد



در ادامه امیرحسین جلالی از دیگر فعالان صنعت درباره کمک بانک‌ها در سال جاری به منابع مالی صنعت، به صمت گفت: بانک‌ها عمدتا تسهیلاتی برای سرمایه ثابت، در اختیار صنعتگران قرار نمی‌دهند و از پرداخت آن اکراه دارند. این امر سبب می‌شود سرمایه‌گذاری جدیدی در نوسازی ناوگان سخت‌افزاری واحدهای تولید انجام نشود. این در حالی است که تولیدکننده برای بازسازی خطوط تولید، نیاز به سرمایه ثابت دارد.

او در ادامه به پرداخت تسهیلات برای تامین سرمایه در گردش اشاره کرد و افزود: تامین سرمایه در گردش به‌وسیله بانک‌ها در صنعت خودرو در چند قالب انجام می‌شود. به‌عنوان مثال، در واحدهای قطعه‌سازی صنعتگران دریافت پول محصولات خود را به‌دلیل مشکلات مالی خودروسازان، از طریق خرید دین دارند.

این فعال صنعت قطعه اظهار کرد: اما بانک‌های خصوصی، ۲۵ درصد کل مبلغ خرید دین را مسدود می‌کنند که البته این رقم در بانک‌های دولتی کمتر است. این امر سبب می‌شود قطعه‌سازان به تمام پول خود دسترسی نداشته باشد؛ بنابراین امسال صنعتگران اقبال زیادی برای دریافت تسهیلات بانکی نداشتند.

جلالی با بیان اینکه قطعه‌ساز به‌عنوان طلبکار، مبلغی کمتر از پول خود را دریافت می‌کند، ادامه داد: به هر روی باید بین نیاز واحدهای تولیدی و سقف وامی که در نظر گرفته می‌شود، تناسب برقرار باشد.

او گفت: ضرورت دارد موانع سر راه تولید به معنای واقعی برداشته شوند، زیرا این تسهیلات بی‌حساب‌وکتاب نبوده و خرید دین، بخشی از طلب‌های قطعه‌سازان از خودروسازان است که باید پرداخت شود. این در حالی است که بانک‌ها، چک‌های خرید دین را قبول نمی‌کنند یا چک را چند ماه نزد خود نگه می‌دارند یا بخشی از مبلغ را مسدود می‌کنند؛ بنابراین به همان نسبت نقدینگی در واحدهای تولید آب می‌رود.

مشکلاتی که ادامه دارد

این فعال صنعت با اشاره به برخی تفاهمنامه‌های مالی بین صنعت و نظام بانکی گفت: اجرای تفاهمنامه‌ها زمان‌بر است. به‌عنوان مثال، مذاکراتی درباره اوراق «گام» انجام شده و قرار است مقدار زیادی اوراق گام برای فروش آینده در حوزه صنعت خودرو برای زنجیره تامین، بابت بدهی خودروساز به قطعه‌ساز، پرداخت شود. چالشی که در این بخش وجود دارد این است که گاهی قطعه‌سازان به پول نیاز دارند؛ بنابراین ناچار هستند این اوراق را در بازار با قیمتی تنزیل‌شده، به‌فروش برسانند.

او ادامه داد: این مابه‌التفاوت گاهی از سوی خودروساز پرداخت می‌شود و در بیشتر مواقع پرداخت نمی‌شود. این روند شرایط را برای تولید، نه‌تنها تسهیل نکرده، بلکه روزبه‌روز سخت‌تر می‌کند. این در حالی است که تولیدکننده باید محصولش را تولید و تامین کند و در ادامه خریدار پول آن را بپردازد.

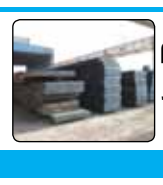
این فعال صنعت با بیان اینکه برخی تولید کنند گا ن مجبورند برای دریافت پول محصولات خود هم دوندگی بسیاری داشته باشند، گفت: شرکت‌های خودروساز کشور دچار مشکلات مالی هستند که این امر سبب شده شرکت‌های دیگر که با این صنعت همکاری دارند، به‌نوعی درگیر مشکلات آنها شوند. هنگامی که قطعه‌ساز برای دریافت پول محصولاتش باید مبلغ آنها را با خرید دین یا اوراق گام از سیستم بانکی دریافت کند، موانعی که نظام بانکی به‌وجود می‌آورد، مشکلات را برای آنها دوچندان می‌کند.

جلالی گفت: در شرایطی که نرخ ارز و تورم بالا رفته و به همان نسبت قیمت مواد اولیه، برخوردهای انقباضی نظام بانکی نه‌تنها تعامل با تولید را زیرسوال می‌برد که شاهد افزایش موانع تولید خواهیم بود.

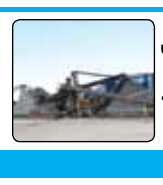
این عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در پایان تصریح کرد: سقف اعتباری تسهیلات برای قطعه‌سازان با توجه به روند پرداخت مالی خودروسازان دچار چالش شده و قطعه‌ساز با هزینه‌کرد از اعتبار خود نزد بانک برای دریافت پولش از خودروساز که در قالب خرید دین، اوراق گام و... پرداخت می‌شود، کاهش پیدا می‌کند؛ بنابراین با این روند، تسهیلات کمتری وارد سیستم تولید می‌شود.

سخن پایانی

بنابر این گزارش، همچنان سیستم تعامل بانک و صنعت روی ریل نبوده و صنعتگران نسبت به پرداخت تسهیلات گلایه‌مند هستند. این گلایه در برخی صنایع از جمله قطعه‌سازی بیشتر است، زیرا مشکلات مالی شرکت‌های خودروساز به‌نوعی به زیرمجموعه آنها از جمله زنجیره تامین نیز تسری پیدا کرده است. قطعه‌سازان عنوان می‌کنند برای دریافت پول قطعات ناچارند از اعتبارات خود نزد بانک‌ها استفاده کرده و طلب خود را در قالب خرید دین و اوراق گام دریافت کنند. در این‌باره هم بانک‌ها همکاری نداشته و بخشی از پول را مسدود کرده و نمی‌پردازند؛ بنابراین همچنان تعامل صنعت و نظام بانکی دچار دست‌اندازهای بسیاری است.



تثبیت جایگاه دهم ایران در تولید فولاد



نرخ سود تسهیلات مخل تولید



حرمت معدن به متولی آن است

معدن چشم‌انتظار تحقق وعده‌ها

در حالی که بخش معدن مدت‌ها است در انتظار حمایت دولت، به‌ویژه در زمینه تامین ماشین‌آلات معدنی به‌سر می‌برد، معاون وزیر صمت باز هم با وعده‌هایی شیرین به ملاقات با فعالان حوزه معدن در استان آذربایجان غربی رفت.

از جمله موضوعات موردتوجه معاون معدنی وزیر در این نشست که در ارومیه برگزار شد، ماشین‌آلات و روش‌های تامین آن بود. رضا محتشمی‌پور گفت: در تلاش هستیم با واردات و استفاده از ظرفیت تولید داخلی ماشین‌آلات، مشکل کمبود آن را رفع کنیم.

محتشمی‌پور با اشاره به اینکه انحصار ساخت ماشین‌آلات و خودرو در داخل موجب کاهش واردات دستگاه‌های موردنیاز بخش صنعت و بروز مشکلاتی در این زمینه شده، اظهار کرد: تحریم‌ها از دیگر عواملی بوده که موجب شده واردات کاهش یابد و نرخ محصولات چندین برابر شود.

باوجود این سخنان محتشمی‌پور، گلایه معدنکاران از وضعیت ماشین‌آلات همچنان ادامه دارد.



عکس: صمت

معدن، نیازمند حمایت معنوی دولت



علی‌خان نصراصفهانی، گفت: افرادی که بخشنامه تنظیم می‌کنند، باید با رویکرد حمایت از معدن فعالیت کنند، زیرا معدن نیازمند حمایت معنوی است. مثلا در بخش تامین ماشین‌آلات معدنکار می‌تواند ملزومات مالی را تأمین کند، اما لازمه این مسئله اجازه واردات ماشین‌آلات موردنیاز است.

دانشیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه آزاد اصفهان گفت: در حال حاضر قانونی برای اینکه نتوانیم تجهیزات را از خارج کشور وارد کنیم وجود ندارد، اما به‌دلیل وجود دستورالعمل‌ها و به بهانه کنترل و جلوگیری از خروج ارز، اجازه ورود تجهیزات موردنیاز برای معدنکاری را نداریم.

وی تاکید کرد: نتیجه این شرایط، افزایش کاذب نرخ ماشین‌آلات معدنی است که موجب غیراقتصادی شدن فعالیت‌های صنعتی می‌شود؛ البته این برنامه در مقیاس کوچک خیلی چالش‌آفرین نیست، زیرا تجهیزات و امکانات داخلی برای استفاده در مقیاس کوچک مناسب است، اما در مقیاس بزرگ کارآیی چندانی ندارد.

▣ دور باطل

وی گفت: اگر قرار باشد تنها یک شرکت خاص تجهیزات موردنیاز فعالیت‌های معدنی را تامین کند، قطعا نمی‌تواند تعهد دهد که همه نیازهای این حوزه را رفع کند.

وی ادامه داد: وقتی از واردات ماشین‌آلات جلوگیری می‌شود، محدودیت شکل می‌گیرد که به مشکلات موجود دامن می‌زند و مسائل زیانباری در حوزه معدنکاری پدید می‌آورد. امیدواریم در این راستا دولت بیشتر نقش نظارتی داشته باشد و کمک کند تا شاهد تحولی در حوزه معدنکاری باشیم.

به‌گفته این مدرس دانشگاه چرخه باطلی به‌وجود آمده که موجب شده بیش از ۵ تا ۶ هزار واحد معدنی دچار مشکل شوند و عملا معدنکاری توجیه اقتصادی خود را از دست بدهد.

▣ تعهدات متقابل

دانشیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه آزاد اصفهان به ایمنا گفت: قانون معادن، شرایط و ضوابطی مطرح کرده که معدنکاران باید نسبت به رعایت آن قوانین، تعهد داشته باشند.

وی افزود: در مقابل، دولت نیز تعهداتی دارد؛ مانند رونق بخشیدن به این صنعت اما در شرایط فعلی، معدنکاران مجبورند به وظایف خود عمل کنند، اما دولت به تعهدات خود عمل نمی‌کند.

نصراصفهانی با اشاره به بخشنامه جدید، گفت: به‌تازگی بخشنامه جدیدی در حوزه فعالیت‌های معدنی صادر شده که امیدواریم این بخشنامه‌ها توسط افرادی با دانش کافی تنظیم شده باشد.

وی افزود: افرادی که بخشنامه تنظیم می‌کنند، باید با رویکرد حمایت از معدن فعالیت کنند، زیرا معدن نیازمند حمایت معنوی است.

حمایت تمام‌قد



عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره چالش‌های موجود در حوزه ماشین‌آلات معدنی در کشور گفت: ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی چند سال در کشور برقرار بود، اما در بودجه سال جاری اجازه واردات این ماشین‌آلات داده شد. البته ما در داخل نیز تولید ماشین‌آلات معدنی را داریم و شرکت‌هایی مثل هپکو و... ماشین‌آلات معدنی و راهسازی تولید می‌کنند.

مهدی طغیانی در گفت‌وگو با برنا ضمن تاکید برای این نکته که میزان تولید داخلی ماشین‌آلات معدنی کفاف نیاز داخل را نمی‌دهد، بیان کرد: معدنکاری فعالیتی بسیار پرهزینه است و باید در آن ابزارآلات کار کند. هر قدر تعداد این ماشین‌آلات کمتر باشد، هزینه تولید بالاتر می‌رود و در نهایت روی هزینه تمام‌شده ماده معدنی اثر می‌گذارد.

▣ درگیری بزرگ

طغیانی با بیان اینکه واردات ماشین‌آلات معدنی باید در حدی باشد که بودجه تعیین‌شده به مصرف برسد، گفت: در مجموع باید موانع واردات ماشین‌آلات معدنی به کشور مرتفع شود. البته باید از تولیدات داخل استفاده کنیم و برای تامین مابقی نیازمان واردات انجام دهیم.

وی افزود: استخراج از معادن نباید درگیر مسئله تامین ماشین‌آلات معدنی باشد. البته باید ماشین‌آلات روزآمد و پیشرفته را وارد کشور کنیم که این اقدام کمک بزرگی به تولید در حوزه معدن است.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه ما کشوری هستیم که از حیث معدن امتیازات خوبی داریم، خاطرنشان کرد: واردات ماشین‌آلات معدنی کمک می‌کند که بتوان از این ظرفیت بهتر استفاده کرد و به این وسیله سهم معدن را در اقتصاد کشور بالاتر برد.

▣ فقدان نقشه راه

طغیانی درباره میزان حمایت وزارت صمت از معدنداران نیز گفت: مشکلی که ما اکنون داریم این است که هنوز کار جدی و علمی در موضوع توسعه معادن انجام نشده است. در واقع فاقد نقشه راهی برای توسعه معادن هستیم. در حوزه معادن کوچک‌مقیاس باید برای حمایت از آنها هر کدام متناسب با خودشان نوع خاصی از حمایت را وزارت صمت و دولت دریافت کنند.

این نماینده مجلس یازدهم تاکید کرد: یکی از مشکلات جدی ما نبود ماشین‌آلات فرآوری مواد معدنی است و اگر این ماشین‌آلات به کشور وارد شود و در دسترس معدنداران قرار گیرد، جلوی خام‌فروشی مواد معدنی گرفته می‌شود.

وی درباره میزان رشد کارخانجات ماشین‌آلات سنگین در چند سالی که ممنوعیت واردات وضع شده، گفت: وقتی ممنوعیت وجود داشته باشد، ماشین‌سازی در کشور رشد می‌کند؛ البته به‌شرط اینکه برای ماشین‌سازان برنامه داشته باشیم. در واقع باید نوعی حمایت مشروط از آنها وجود داشته باشد.

سخن پایانی

از یک سو نیازهای بخش معدن دائم در گفت‌وگوهای فعالان این حوزه مطرح می‌شود و از سوی دیگر سیاست‌گذاران و مدیران مرتب بر تلاش برای رفع آنها تاکید می‌کنند و قول‌هایی می‌دهند.با این حال همچنان اوضاع به همان روال قبل پیش می‌رود و هنوز تغییرات محسوسی برای حل مشکلات متعدد این بخش، به‌ویژه تامین ابزار و ماشین‌آلات موردنیاز رخ نداده است. به همین جهت است که عده‌ای از معدنداران اظهار می‌کنند معاونت‌های زیرمجموعه وزارت صمت از قدرت یکسانی برخوردار نیستند و گاهی همه تلاش‌ها و تصمیمات معاونت معدنی برای حل یک مشکل، به‌راحتی تحت‌الشعاع قدرت و نفوذ معاونت‌های دیگر قرار می‌گیرد و شاهد این مدعا ناتوانی معاونت معدنی وزارتخانه در حل مشکل تامین ماشین‌آلات است. حال باید دید وعده‌های جدید رضا محتشمی‌پور هم به سرنوشت قول‌وقرارهای قبلی دچار می‌شود یا مطالبات بخش معدن این بار با عزمی جدی‌تر پیگیری خواهد شد.

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شماره ۱۴۷۵۰۳۸
شماره گ۱۴۰۱/۱۵/۳۵

شرکت گاز استان ایلام

دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت گاز استان ایلام
موضوع مناقصه: گازرسانی به روستاهای ورمله و داربیدکرنی واقع در شهر هلیلان
مبلغ کل برآورد: ۳۵،۰۷۳،۲۲۴،۲۴۹ ریال
مبلغ تضمین: ۱،۷۵۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال
لازم به توضیح است که دوره برآورد اجرا براساس سه ماهه چهارم سال ۱۴۰۰ مطابق فهرست بهای سال ۱۴۰۱ نفت و گاز و بر اساس فهرست بهای راه و باند سال ۱۴۰۱ می‌باشد.
و برآورد کالا براساس سه ماهه دوم ۱۴۰۱ می‌باشد.
نوع تضمین: ضمانت‌نامه بانکی شرکت در مناقصه یا فیش واریزی به شماره شبا IR۸۹۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۲۹۹۵۳۱۸۲۶۹۷ نزد بانک مرکزی بنام رد وجوه سپرده بودجه شرکت‌های دولتی و یا سایر ضمانتنامه‌های معتبر و یا ترکیبی از آنها که در جدول شماره ۴ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی شماره ۱۲۳۴۰۲/ ت ۵۰۶۵۹ ه مورخه ۹۴/۹/۲۲ قید گردیده‌اند.
مدت زمان اجرای پروژه: ۱۲۰ روز کاری
محل تامین اعتبار: از محل وام داخلی بند (ق) و به این پیمان پیش‌پرداخت تعلق نمی‌گیرد.
آخرین مهلت فروش اسناد: ۱۴۰۱/۰۶/۱۹ تاپایان وقت اداری
آخرین مهلت ارائه پیشنهادات قیمت و ارزیابی کیفی فشرده و همزمان: ۱۴۰۱/۰۶/۳۰ تا ساعت ۸:۴۵ دقیقه صبح
زمان گشایش پاکات مناقصه و ارزیابی کیفی فشرده و همزمان: ۱۴۰۱/۰۶/۳۰ ساعت ۹ صبح
محل گشایش پاکات: سالن کنفرانس شرکت گاز استان ایلام
*از دستورالعمل ارزیابی مالی و فرایند قیمت متناسب در مناقصات صنعت نفت به شماره ۷۹۶-۲۰/۲ تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ استفاده می‌گردد.

▣ شرایط متقاضیان:
۱- داشتن شخصیت حقوقی
۲- کپی برابر با اصل اساسنامه و آگهی آخرین تغییرات
۳- ارائه گواهینامه صلاحیت ایمنی امور پیمانکاران از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی براساس مواد ۸۵ و ۹۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۸۹/۳/۵ وزیر کار و امور اجتماعی.
۴- داشتن امکانات، ماشین‌آلات و نیروی متخصص
۵- داشتن گواهی صلاحیت پیمانکاری از سازمان برنامه و بودجه در رشته تاسیسات و تجهیزات با رتبه و ظرفیت معتبر و مدت اعتبار کافی.
۶- داشتن تجربه کافی معتبر و مفید مرتبط با موضوع مناقصه
۷- عطف بند ۲ بخشنامه شماره ۱۴۰۱/۱۶۷۱۰۸ تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۱ لازم است مناقصه‌گران پایه پنج مطابق گزارش شناخت پیوست، اسناد ارزیابی خود را براساس دستورالعمل ارزیابی کیفی مناقصه‌گران به شماره ۱۱۰-۰۰۱-۹۴ سال ۱۳۹۴ تکمیل و ارائه نمایند.
۸- قیمت‌ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.
۹- فروش اسناد به واجدین شرایط ، تکمیل و شرکت در فرآیند مناقصه از طریق سامانه ستاد دولت به آدرس setadiran.ir سامانه ستاد صورت می‌پذیرد.
محل گشایش پاکات: سالن کنفرانس شرکت گاز استان ایلام
۱۰- هزینه و ارائه رسید تایید شده کارمزد سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) قبل از عقد قرارداد به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
۱۱- عقد قرارداد با برنده مناقصه در صورتی‌که مبلغ پیشنهادی بیش از ده برابر نصاب معاملات متوسط باشد. منوط به ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده باشد.
محل تحویل ضمانتنامه: دبیر خانه شرکت گاز استان ایلام
هزینه دو نوبت آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
هزینه و ارائه رسید تایید شده کارمزد سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) قبل از عقد قرارداد به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
هزینه چاپ و تکثیر اسناد مناقصه و کتابچه‌های پیمان به مبلغ ۴،۰۰۰،۰۰۰ریال به عهده برنده مناقصه می‌باشد و می‌بایست به حساب شماره ۴۰۰۱۰۲۹۹۰۴۰۵۰۵۳۱ و با شماره شبا IR ۳۹۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۲۹۹۰۴۰۵۰۵۳۱ بانک مرکزی بنام شرکت گاز استان ایلام و با شناسه واریز ۳۶۱۰۲۹۹۶۷۲۹۲۷۹۰۸۱۸۷۷۳۰۰۰۰۰۳۵۰۰
آدرس: ایلام – چهارراه پیام نور – بلوار تعمیرکاری نبش خیابان استاد شهریار
شرکت گاز استان ایلام سایت WWW.Shana.ir و WWW.ilam-nigc.ir و http://iets.mporg.ir شماره تلفن ۰۸۴۳-۵۹۲۴۴۲۷۱
- کد فراخوان جهت آگهی مذکور ۵۳،۱۲۶،۶۲۳ می‌باشد.

روابط عمومی شرکت گاز استان ایلام

آگهی مناقصه تامین کنترل ولو های پروژه احیا مگا مدول سیرجان

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد تامین کنترل ولو های پروژه احیا مگا مدول سیرجان را به شرح ذیل به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید.

ROW	Type		QTY	SIZE
1	Control Valve	Ball	2	1 -1/2" - 40"
		Butterfly	54	
		Globe	18	
2	On/Off Valve	Ball	57	1/2" - 36"
		Butterfly	12	
		Knife Gate	9	
		Solenoid valve	2	
3	Regulator Valve	Regulator	10	1" - 4"
4	Safety Valve	Safety	4	

لذا بدینوسیله از شرکت‌های واجد شرایط در تامین کنترل ولوهای مذکور که تمایل به حضور در مناقصه را دارند دعوت به عمل می‌آید تا ظرف مدت هفت روز کاری از تاریخ این آگهی، ضمن اعلام آمادگی به صورت مکتوب، مدارک و مستندات مورد نیاز را به آدرس ایمیل Megavendor@fooladtechnic.ir ارسال نمایند.

▣ شرایط و مدارک مورد نیاز:
۱- انطباق موضوع فعالیت شرکت و اساسنامه با هر بخش یا یا هر آیتم و تجهیز انتخابی پیمانکارو تامین‌کننده در لیست ارائه شده (ارسال تصویر اساس‌نامه و مدارک مرتبط)
۲- دارا بودن حداقل سه کار مشابه از نظر نوع و ظرفیت طی پنج سال گذشته ترجیحا در زمینه احیا (ارائه تصویر قراردادها)
۳- ارائه رضایت‌نامه از کارفرمایان قبلی.
٤- ارائه آخرین روزنامه رسمی صاحبان امضا.
۵- ارائه مدارک و مستنداتی که بیانگر توان مالی و فنی برای اجرای موضوع مناقصه باشد.(از جمله اظهارنامه مالیاتی ۳ سال اخیرو مدارک مرتبط)
۶- تامین‌کنندگان لازم است مدارک و مستندات مربوط به SubVendorهای پیشنهادی خود را در خصوص انواع مدل‌های ولو ارایه نمایند.

▣ سایر شرایط:
۱- محل کارخانه شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز، کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل‌گهر می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و اعلام آمادگی مطابق شرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.
۳- درخواست‌هایی که بعد از مهلت تعیین شده ارسال شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.
٤- در صورت ابهام و یا سوال با ایمیل اختصاصی جهت تامین‌کنندگان از طرف شرکت فولاد تکنیک (پیمانکار و کارگزار خرید) MegaVendor@Fooladtechnic.ir و یا تلفن ۰۳۱۳۶۲۶۸۰۰۱ الی ٤ داخلی ۲۳۶۶ آقای عباسی تماس حاصل شود.
۵- هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در
پایگاه خبری گسترش دنبال کنید
www.Gostaresh.news

خبر

برآورد میزان منابع معدن مس سونگون



مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران برآوردی از میزان منابع زمین‌شناسی معدن مس سونگون ارائه کرد و افزود: میزان منابع زمین‌شناسی معدن مس سونگون، از مرز ۵ میلیارد تن عبور کرده و امید است در آینده نزدیک و با تکمیل فصل جدید کاوش و حفاری‌های عمیق، شاهد افزایش بیشتر منابع این معدن ارزشمند باشیم.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت ملی صنایع مس ایران، علی رستمی با بیان اینکه معدن مس مولیبدن پورفیری سونگون، یکی از مهم‌ترین ذخایر مس مولیبدن ایران است، مطرح کرد: براساس مطالعات ارزیابی و تخمین ذخیره انجام‌شده امسال، برپایه داده‌های اکتشافی جدید، گسترش جغرافیایی (طولی، عرضی و قائم) این کانسار و به‌تبع آن منابع و ذخایر معدنی، به‌طور مستمر در حال بروزرسانی و افزایش است.

وی باتاکید بر اینکه استفاده از روش‌های نوین اکتشافی و توسعه عملیات حفاری در ۲ سال اخیر، منجر به افزایش ذخیره این معدن شده، عنوان کرد: تاکنون بیش از ۲۶۰ هزار متر حفاری اکتشافی در این معدن و پیرامون آن به انجام رسیده است که باتوجه به نتایج حاصله از حفاری بیش از ۲۸ هزار متر گمانه اکتشافی جدید از ابتدای سال ۱۴۰۰ تاکنون و طبق آخرین مدل‌سازی و برآورد ذخیره انجام‌شده (در پایان مرداد ۱۴۰۱)، هم‌اکنون میزان منابع زمین‌شناسی معدن مس سونگون از مرز ۵ میلیارد تن عبور کرده است. مدیرعامل شرکت مس در پایان یادآور شد: امید است در آینده نزدیک و با تکمیل فصل جدید کاوش و فعالیت‌های اکتشافی از این ذخایر شاهد افزایش بیشتر منابع این معدن ارزشمند کشور باشیم.

با تکیه بر دانش و تجربه محقق شد

تثبیت جایگاه دهم ایران در تولید فولاد

گروه معدن
editor@smtnews.ir

روند توسعه صنعت فولاد ایران در طول سال‌های گذشته موفقیت‌آمیز بوده است. بخشی از این توسعه را باید ناشی از تلاش شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان بزرگ‌ترین فولادساز کشور دانست. فولاد مبارکه همواره شرکتی سودده، توسعه‌گرا، فرآیندگرا، دانش‌محور، کیفیت‌گرا، اشتغالزا، بومی‌گرا و مشارکت‌گرا بوده و هست، دانش و تجربه‌ای که در فولاد مبارکه جمع‌آوری شد، از سوی زیرمجموعه‌های این شرکت در همه کشور گسترش یافت و ایران را به جایگاه دهم جهان در زمینه تولید فولاد رساند.



عکس: صمت

فساد سیستماتیک در ساختار فولاد مبارکه نیست، اما ممکن است در هر سیستمی فسادهایی باشد که باید با آن برخورد کرد

محمدیاسر طیب‌نیا در جمع کارکنان این شرکت، اظهار کرد: فولاد مبارکه در سال ۱۳۷۱ و قریب به ۳۰ سال پیش فعالیت خود را با ظرفیت تولید ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تن برای تولید ورق‌های گرم و سرد آغاز کرد و طی این سال‌ها، همواره توسعه ظرفیت‌ها و تنوع محصولات جدید را در دستور کار قرار داده و امروز توانسته ظرفیت تولید خود را به ۷میلیون و ۵۰۰ هزار تن برساند و در مجموع با شرکت‌های زیرمجموعه به تولید ۱۰ میلیون تن محصولات فولادی دست یافته است.

اقتصاد بدون نفت با تکیه بر فولادسازی

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، وی با بیان اینکه ما باید کارهای بزرگی انجام دهیم، اضافه کرد: تحقق اقتصاد بدون نفت، پیشرانی در اقتصاد و صنعت، افزایش سهم در تولید ناخالص داخلی، همه این موارد برای خلق آینده‌ای بهتر برای ایران اسلامی وظیفه ما است؛ بنابراین نباید دلسرد شویم. این افق با توسعه‌ها در ظرفیت، تولید محصولات باکیفیت و وجود سازمانی باشخصیت، محقق خواهد شد. این حواشی نباید جسارت و شجاعت را بگیرد و مدیران ما باید در شرایط کنونی، دارای تعهد، تخصص و توکل باشند تا بتوانند بار سنگین این هدف را به سرمنزل مقصود برسانند.

طیب‌نیا تاکید کرد: از ابتدای اعمال تحریم‌ها، بومی‌سازی مواد و تجهیزات به‌گونه‌ای انجام گرفته است که در این سال‌ها هیچ‌گاه با توقف تولید مواجه نشدیم.



محمدیاسر طیب‌نیا

باتوجه به الگوهای جهانی و آموزه‌های دینی، همواره نسبت به پیرامون خود احساس مسئولیت داشتیم و در این مسئولیت اجتماعی ایفای نقش کردیم.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه طی ۳۰ سال گذشته، روند رشد و توسعه در فولاد مبارکه تداوم داشته است، اضافه کرد: در ۱۱ ماه اخیر و با عهده‌دار شدن مسئولیت مدیریت این شرکت، خواستار ایجاد یک پرواز دوباره، یک تحول جدی و یک رشد پرشتاب در این روند و نقش‌آفرینی جدی در اقتصاد ملی بوده‌ایم. طی این مدت، رکوردهای متعدد تولید شکسته شد و ده‌ها رکورد تولید در چند ماهه نخست امسال به‌ثبت رسید، همچنین به‌صورت میانگین در واحدهای تولیدی، عدد قابل‌توجه و چشمگیر ۱۰ تا ۱۴ درصد افزایش تولید را شاهد بودیم. طی این مدت محصولات جدیدی در فولاد مبارکه تولید شد که از آن جمله می‌توان به اسلب الکتریکی و راه‌اندازی واحد VOD اشاره کرد.

پیشرو در تامین انرژی

وی بااشاره به آخرین وضعیت نیروگاه تولید برق در فولاد مبارکه، تصریح کرد: نیروگاهی که عملیات اجرایی آن طی ۵ تا ۶ ماه گذشته آغاز شده ، تا امروز بیش از ۳۵ درصد پیشرفت داشته و توربین‌ها و ژنراتورهای آن در حال نصب است. تمام اینها، اتفاقات و افتخارات ارزشمندی است که فولاد مبارکه را به نماد اقتدار ملی، مقاومت و پشتیبانی در زمان جنگ و تحریم، خودکفایی و بومی‌سازی، اقتصاد مقاومتی، اشتغالزایی و دانش و فناوری تبدیل کرده و امروز ما می‌خواهیم این صنعت را به نماد رشد و توسعه تبدیل کنیم.

نباید ارزش‌های فولاد مبارکه زیر سوال برود

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه تاکید کرد: آن چیزی که این روزها مطرح شده، مواردی است از یافته‌های تحقیق و تفحصی که در بازه زمانی مهر ۱۳۹۷ تا شهریور ۱۴۰۰ صورت گرفته و باید توسط مراجع قضایی بررسی و برخورد شود و ما نیز پیگیر این موضوع هستیم، اما نباید یافته‌های ارزشمند تحقیق و تفحص تبدیل به وسیله‌ای برای زیرسوال بردن ارزش‌های والای این مجموعه شود.

طیب‌نیا گفت: فساد سیستمی با فساد در سیستم متفاوت است؛ به‌دلیل نفوذ و حضور برخی افراد سیاسی، طی سال‌های گذشته با فسادهایی مواجه بوده‌ایم، اما با فساد سیستمی مواجه نبوده‌ایم؛ فولاد مبارکه دارای شفاف‌ترین سیستم بین شرکت‌ها و صنایع بزرگ کشور است، به‌عنوان مدیرعامل فولاد مبارکه، امکان ندارد، بتوانم اقدامی انجام دهم یا مبلغی پرداخت کنم که محرمانه باقی بماند. باید شفاف باشیم و بنابراین یقین داریم که فساد سیستماتیک در ساختار فولاد مبارکه نیست، اما ممکن است در هر سیستمی فسادهایی باشد که ضروری است، با آن برخورد شود.

وی با بیان اینکه امروز میدان تولید خط مقدم جنگ اقتصادی و در این میان غلبه بر مشکلات رشددهنده است، عنوان کرد: یک توفان سهمگین اگر درختی در دل بیابان را نشکند، به‌طورقطع ریشه‌های آن را مستحکم خواهد کرد. مشکلاتی که پیش‌آمده هم، برای ما همین اثرگذاری را دارد، همان‌طور که در حمله سایبری خود را به‌سرعت بازیابی کردیم و به‌هیچ عنوان دیگر بار در آن سطح آسیب‌پذیر نخواهیم بود. فراز و نشیب‌ها و حملات مختلف هم همواره وجود داشته و به‌دلیل پرشتاب‌تر شدن حرکت فولاد مبارکه بیشتر نیز شده است.

سخن پایانی

بسیاری از رانت‌ها و موارد مشابه با همت خود ما برطرف شد و امروز فولاد مبارکه در فروش محصولات خود هیچ‌گونه رانتی ایجاد نمی‌کند، در حالی که در گزارش تحقیق و تفحص به رقمی بالغ بر ۵۷ هزار میلیارد تومان فروش رانتی محصولات (حدود ۶۰ درصد ارقام گزارش) اشاره شده که با تلاش‌های صورت‌گرفته و همراهی وزارت صنعت، معدن و تجارت، در حال حاضر چنین رانتی وجود ندارد و از سیاست‌های موفق اجراشده در راستای کنترل بازار در دولت سیزدهم بوده است.

همکاری ذوب‌آهن و فولاد مبارکه



برخی چالش‌های مشترک به‌ویژه در بخش مواد اولیه برای ۲ شرکت ذوب‌آهن و فولاد مبارکه وجود دارد، بنابراین در راستای سامان دادن به وضعیت بازار و حل مشکلات موجود، همکاری مشترکی شکل خواهد گرفت. به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، ایرج رخصتی در جریان بازدید از غرفه فولاد مبارکه در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی متالورژی، فولاد، ریخته‌گری، ماشین‌آلات و صنایع وابسته (متالکس) بیان کرد: فولاد مبارکه جزو صنایع خلق‌شده توسط انقلاب اسلامی و از افتخارات ملی و جهانی است و به وجود فولاد مبارکه افتخار می‌کنیم.

وی بااشاره به همکاری‌های مشترک بین شرکت‌های فولاد مبارکه و ذوب‌آهن افزود: برخی چالش‌های مشترک به‌ویژه در بخش مواد اولیه برای ۲ شرکت ذوب‌آهن و فولاد مبارکه وجود دارد که باید با همکاری مشترک ساماندهی شوند.

مدیرعامل شرکت ذوب‌آهن اصفهان درباره محصولات این شرکت و مشارکت در طرح ملی مسکن، تصریح کرد: محصولات ذوب‌آهن عمومی‌تر و مصرف‌کنندگان آن عموم مردم هستند. از حدود ۱۵ سال پیش و به‌دنبال تغییر فناوری در ساخت‌وساز مسکن، مدیران وقت ذوب‌آهن از جمله بهرام سبحانی احساس کردند که باید ذوب‌آهن از فولادهای عمومی عبور کند.

رخصتی اذعان کرد: از همان زمان، تولید فولادهای تخصصی در ذوب‌آهن دنبال شد و زیرساخت‌های این کارخانه به‌گونه‌ای شکل گرفت که امروز به‌دنبال آن، با تکمیل زیرساخت‌ها و توسعه‌های مستمر، شاهد تولید ۱۲ محصول جدید در چند ماه گذشته بوده‌ایم. این محصولات به‌لحاظ استحکام و معادلات مهندسی، لبه‌های فناوری دنیا را دنبال می‌کند و کاملا به‌روز است، برای نمونه، فولادهای بال‌پهن که به‌تازگی ذوب‌آهن موفق به تولید آنها شده است، باعث می‌شوند که ستون‌ها در ساختمان‌ها، دیگر حجیم نباشند.

وی اضافه کرد: به‌دلیل کیفیت و استحکام بالای محصولات جدید ذوب‌آهن، حجم استفاده از فولاد در ساختمان‌سازی و به‌تبع آن، هزینه‌های ساخت‌وساز کاهش می‌یابد. این محصولات باعث افزایش سرعت ساخت‌وساز مسکن در کشور شده و با تسریع ساخت‌وسازها، هزینه سرمایه‌گذاری هم پایین آمده است، از همین‌روی جوامع مهندسی و مرکز تحقیقات مسکن، همکاری جدی با ذوب‌آهن دارند.

مدیرعامل شرکت ذوب‌آهن اصفهان با بیان اینکه رئیس‌جمهوری قول ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی را به جامعه دادند، تاکید کرد: مطمئن هستم با رویکرد فعلی به این آمار خواهیم رسید و جای نگرانی نیست.

رخصتی همچنین یادآور شد: در حال حاضر ۹۵ درصد از سبد محصولات ذوب‌آهن را محصولات جدید شکل می‌دهند. برای تولید فولاد عمومی نیز رقبای دیروز و رفیق‌های امروز ما هستند که نیاز کشور را مرتفع می‌کنند، در صورت نیاز کشور به فولادهای عمومی نیز ذوب‌آهن با قدرت همچنان توان تولید آن را خواهد داشت.

افزایش ۳۴ درصدی تولید فولاد ایران

گزارش انجمن جهانی فولاد درباره آمار تولید فولاد خام جهان در ماه ژوئیه و دوره ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ منتشر شد. انجمن جهانی فولاد اعلام کرده که میزان تولید فولاد خام ایران در ماه ژوئیه امسال میلادی ۲ میلیون تن بوده که افزایش ۳۴.۱ درصدی را نسبت به ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد. سال گذشته به‌دلیل تحمیل قطعی گسترده برق به صنعت فولاد ایران، میزان تولید فولاد خام کشور کاهش شدیدی را در تابستان تجربه کرد و امسال با مدیریت بهتر مصرف برق، شاهد افزایش نسبی تولید فولاد کشور بوده‌ایم.

به‌گزارش چیلان، انجمن جهانی فولاد گزارش داده که تولید فولاد خام ایران در دوره ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ میلادی با افزایش ۳.۷ درصدی نسبت به دوره مشابه سال گذشته به ۱۷.۴ میلیون تن رسیده است.

به‌گزارش انجمن جهانی فولاد، تولید فولاد خام جهان در ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲، ۱۱۰۲.۳ میلیون تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش ۵.۴ درصدی را نشان می‌دهد.

از نکات مهم گزارش انجمن جهانی فولاد این است که تولید فولاد خام چین (بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد دنیا) در ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲، ۶۰۹.۳ میلیون تن بوده و تولید فولاد چین در ۷ ماهه نخست امسال ۶.۴ درصد کاهش داشته است. تولید فولاد چین در سال گذشته میلادی از نیمه دوم سال، رو به کاهش گذاشت، اما امسال، تولید فولاد این کشور در ۷ ماهه نخست سال نیز کاهش قابل‌توجهی را تجربه کرده که این امر بروز چالش‌ها در برابر رشد اقتصاد چین را نشان می‌دهد.

تولید فولاد خام چین در ماه ژوئیه ۸۱.۴ میلیون تن بوده که کاهش ۶.۴ درصدی را نسبت به ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد. چین در قالب سیاست‌های محیط‌زیستی سختگیرانه، کاهش تولید فولاد را در سال ۲۰۲۲ دنبال می‌کند. نرخ رشد اقتصادی چین نیز به‌دلیل سیاست‌های «کووید صفر» و رکود در بخش مسکن این کشور، کاهش قابل‌توجهی را تجربه کرده است. بنا به گزارش انجمن جهانی فولاد، میزان تولید فولاد خام دنیا در ماه ژوئیه امسال نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۶.۵ درصد کاهش داشته و به ۱۴۹.۳ میلیون تن رسیده است. از میان ۱۰ تولیدکننده بزرگ فولاد جهان، تنها تولید فولاد خام هند و ایران در ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ افزایش داشته و ۸ کشور دیگر در این دوره، کاهش تولید را تجربه کرده‌اند. تولید فولاد خام هند در این دوره با رشد ۸ درصدی نسبت به ۷ ماهه نخست سال قبل به ۷۳.۳ میلیون تن رسیده. در ۷ ماهه نخست امسال میلادی، بیشترین نرخ کاهش تولید فولاد در بین تولیدکنندگان بزرگ دنیا، متعلق به روسیه است که تاثیرگذاری تحریم‌های وضع‌شده به‌دلیل جنگ اوکراین بر تولید فولاد این کشور را نشان می‌دهد؛ در این دوره تولید فولاد روسیه، ۷ درصد کاهش یافته است. در ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲، نسبت به دوره مشابه سال گذشته، رشد تولید فولاد چین منفی ۶.۴ درصد، رشد تولید ژاپن منفی ۴.۹ درصد، رشد تولید فولاد امریکا منفی ۳ درصد، کره‌جنوبی منفی ۳.۴ درصد، آلمان منفی ۵.۱ درصد، ترکیه منفی ۶.۹ درصد و برزیل منفی ۳.۵ درصد بوده است.

نوبت دوم

آگهی ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای شماره ۱۴۰۱/۰۳۵/اف

خدمات مقابله با گاز H2S در دکل‌های حفاری مناطق عملیاتی لاوان، سیری و قشم

شرکت نفت فلات قاره ایران در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه فوق الذکر از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی و مناقصه صرفا از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir و شماره فراخوان ۲۰۰۱۰۹۳۶۳۱۰۰۰۱۳۴ انجام خواهد شد و کلیه آگهی‌ها و دعوت نامه‌ها، تغییرات، اصلاحات و ... صرفا از طریق سامانه ستاد به اطلاع مناقصه‌گران رسانده می‌شود. لازم است پیشنهاد دهندگان در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند و بصورت منظم جهت دریافت دعوت نامه‌ها، تغییرات، اصلاحات به سامانه ستاد مراجعه نمایند.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار: تلفن: ۰۲۱-۲۳۹۴۲۵۷۳

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت:

مرکز تماس: ۰۲۱-۱۴۵۶ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

شناسه آگهی: ۱۳۷۴۷۵۰ روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران



محک فقط تهران نیست!
همه‌ی ایران مهر شما همراهشونه

کمک از طریق کد دستوری:
*۷۳۳*۲۳۵۴۰#

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org
کمک از طریق وب‌سایت محک
و گزینه نیکوکاری اپلیکیشن آپ

گسترش تجارت
دوشنبه
۱۴ شهریور ۱۴۰۱
۸ صفر ۱۴۴۴
۵ سپتامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۴۳
پیاپی ۳۴۶۱

بررسی رابطه بانک مرکزی با تجار برای رفع تعهد ارزی

بازار ارز توافقی نتیجه داد

رفع تعهد ارزی از جمله مسائلی است که از سال ۱۳۹۷، دولت تلاش کرد با اعلام بخشنامه‌ها و مصوباتی، به این بخش سامان دهد. بنا بر بخشنامه اعلام‌شده در سال ۱۳۹۷، برای رفع تعهد ارز حاصل از صادرات باید با هر بار خروج ارز از کشور به‌واسطه صادرات، ارزی وارد کشور شود. شیوه‌هایی نیز برای رفع تعهد ارزی در نظر گرفته شده که شامل واردات در مقابل صادرات، پرداخت مستقیم بدهی ارزی، فروش ارز به‌دست آمده در صرافی‌های مجاز یا بانک‌ها و سپرده‌گذاری ارزی در بانک‌های کشور است، اما شرایط به همین سادگی پیش نرفت و کشمکش‌های بلندمدت دولت و صادرکنندگان بر سر رفع تعهدات ارزی، تا جایی کشیده شد که دولت بازار ارز توافقی را برای بازگشت ارزهای صادراتی راه‌اندازی کرد. بنا بر اعلام دولت در ابتدای تابستان امسال، صادرکنندگان می‌توانند تعهدات ارزی خود را در بازارهای توافقی معامله ارز رفع کنند. نرخ ارز در این بازار، نرخی میان نرخ سامانه نیما و بازار آزاد است. افزایش نرخ فروش ارزهای صادراتی ناشی از این تصمیم، سبب شد صادرکنندگان رغبت بیشتری برای رفع تعهدات ارزی خود داشته باشند.

صمت در این گزارش، به مشکلات رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان نگاهی داشته و میزان بازگشت ارزهای حاصل از صادرات به بازار را پس از شکل‌گیری بازار ارز توافقی بررسی کرده است.


عکس: صمت

نقایص قانون رفع تعهدات ارزی



حسین محمدیان، نایب رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی گفت: یکی از مسائل مهمی که سبب شده چالش‌های جدی در رفع تعهدات ارزی ازسوی صادرکنندگان شکل گیرد، بی‌توجهی به شرایط صادرات به هر کشوری است. می‌توان گفت بنای رفع تعهد ارزی از ابتدا اشتباه بود و از زمان اجرای این طرح تاکنون فشار زیادی به صادرکنندگان وارد شده است. زبان مشترکی بین فعالان اقتصادی و کسانی که قانون رفع تعهدات ارزی را وضع کردند، وجود ندارد و صادرکنندگان به‌شدت نسبت به این قانون و همچنین ارز ترجیحی انتقاد دارند.

به گزارش ایرنا، حسین محمدیان با بیان مثالی اظهار کرد: صادرات به افغانستان به‌صورت ریالی انجام می‌شود و امکان بازگشت ارز حاصل از صادرات به افغانستان به‌صورت دلار وجود ندارد. تجار افغانستانی اغلب در مشهد و دیگر شهرهای ایران زندگی می‌کنند و همه کارت بانکی ایرانی دارند و در معاملات ریال پرداخت می‌کنند. در چنین شرایطی منطقی نیست تاجران ایرانی به‌ازای صادرات به افغانستان، رفع تعهد ارزی خود را با دلار انجام دهند.

کاهش صادرات به افغانستان

محمدیان به شرایط سخت صادرات به افغانستان اشاره و بیان کرد: یکی از مقاصد صادراتی مهم ایران، کشور افغانستان است. در ۸ ماه نخست سال گذشته، صادرات کالا از خراسان رضوی به افغانستان از نظر ارزشی ۴۹ درصد و از نظر وزنی ۳۶ درصد در مقایسه با مدت مشابه سال قبل کاهش داشت، این در حالی است که بخش عمده صادرات ایران به کشور افغانستان از طریق خراسان رضوی انجام می‌شود.

نایب رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی همچنین تاکید کرد: هنوز اموال زیادی از تاجران در افغانستان مانده و آنها نتوانسته‌اند کالاها یا درآمدهای حاصل از فروش محصول را به کشور بازگردانند، اما در چنین شرایطی هم باید رفع تعهد ارزی را به هر قیمتی انجام دهند.

بنا بر آنچه گفته شد لازم است در شیوه رفع تعهد ارزی ناشی از صادرات به افغانستان، تجدیدنظر شود. اگر از داخل کشور زیرساخت لازم برای صادرات فراهم نشود، دیپلماسی اقتصادی ما راه به جایی نمی‌برد.

باید تاکید کرد در حال حاضر تنها تکیه‌گاه اقتصاد کشور، صادرات است، اما مدیریت این بخش به نحو نادرستی صورت می‌گیرد و همین موضوع باعث کاهش فعالیت‌های صادراتی ایران شده است.

مدیریت صحیح بازار ارز



حسین محمودی‌اصل کارشناس اقتصاد در ارزیابی خود از عملکرد دولت در اصلاحات نظام پولی و مالی گفت: اخیرا روند بهتری در نظام پولی و مالی شکل گرفته است.

در این زمینه می‌توان به مبادله توافقی ارز اشاره کرد که التهابات بازار ارز را کاهش داد و با افزایش محدود نرخ ارز نیمایی انگیزه صادرات را تقویت کرد. امیدوارم نرخ ارز نیمایی منطقی‌تر شود تا صادرکنندگان انگیزه بیشتری برای صادرات پیدا کنند. به گزارش ایبنا، این کارشناس اقتصاد درباره مدیریت بازار ارز با سازکار معامله توافقی ارز اظهار کرد: دولت به‌منظور ترغیب صادرکنندگان برای رفع تعهدات ارزی، بازار ارز توافقی را تشکیل داد. این مدیریت همزمان بازار ارز و بازگشت ارز حاصل از صادرات، سبب شد ارزهای صادراتی با نرخ‌های معقول‌تری در بازار فروخته شوند. در چنین شرایطی بدیهی است انگیزه صادرات و بازگرداندن ارزهای حاصل از آن در فعالان تجاری بیشتر شده، زیرا تا پیش از این باید ارزهای خود را در سامانه نیما با نرخ حدود ۲۵ هزار تومان عرضه می‌کردند، اما شکل‌گیری بازار ارز توافقی و نزدیک شدن نرخ ارز در این بازار به بازار آزاد، سبب شد صادرکنندگان ارزهای صادراتی خود را وارد بازار کنند و در ادامه نقدینگی در گردش برای صادرات به‌وجود آمد.

افزایش رفع تعهدات ارزی



صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی، شکل‌گیری بازار ارز توافقی را یکی از اتفاقات خوب در ساماندهی بازار ارز توصیف کرد و گفت: در ماه‌های اخیر این امکان فراهم شد که ارزهای مختلف اعم از دلار و یورو و روبل به‌صورت توافقی با قیمتی براساس عرضه و تقاضا در شبکه صرافی کشور مبادله شود. به گزارش ایبنا، وی تصریح کرد: با شکل‌گیری بازار توافقی ارز برای بازگشت ارز حاصل از صادرات تاجران، حجم معاملات در این بخش به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. این امر حاکی از آن است که عمق بازار در حال افزایش است. او معاملات توافقی ارز را باعث آرامش بازار ارز دانست و اظهار کرد: بانک مرکزی به توسعه بازار ارز کمک خواهد کرد و به‌عنوان هدایتگر این بازار، آرامش حوزه ارزی کشور را به‌عنوان اولویت اصلی خود دنبال می‌کند. بنا بر آمارهای در دسترس، حجم معاملات در سامانه نیما از ابتدای سال تا اواسط مرداد به بیش از ۱۶.۲ میلیارد دلار رسیده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۸۱ درصد رشد داشته است.

در بازار حواله نیز حجم عرضه‌ها و معاملات روزانه به بیش از ۲۰۰ میلیون دلار رسیده و عرضه همیشه بیش از تقاضاست.

سخن پایانی

کنفدراسیون صادرات ایران چندی پیش اعلام کرد براساس مصوبه ۸۳ کمیته اقدام ارزی، مهلت رفع تعهد ارزی سال ۱۴۰۰ صادرکنندگان تا آخر شهریور امسال تمدید شد. به‌نظر می‌رسد با موافقت بانک مرکزی با رفع تعهدات ارزی در بازار توافقی ارز، صادرکنندگان تا پایان شهریور امسال تعهدات خود را انجام دهند. آمارهای ارائه‌شده نشان از افزایش ورود ارزهای صادراتی به بازار دارد؛ از این رو می‌توان به پایان رفع تعهدات ارزی ۱۴۰۰ تا پایان شهریور امسال، خوشبین بود.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۴۸۰۰۰۳۲۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۸ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی وساختمانهای فاقدسند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لواسانات تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای علی دانشور نژاد به‌شناسنامه شماره ۱۹۴۹ کد ملی ۰۰۴۰۱۱۲۵۷۸ صادره تهران فرزند حسینعلی در دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشجر با بنای احداثی به مساحت ۷۵۰ مترمربع قسمتی از پلاک شماره ۳ و ۱۱ و ۱۴ فرعی از ۲۰ اصلی واقع در قریه نجارکلا لواسان کوچک بخش ۱۱ تهران حوزه ثبت ملک لواسانات انتقال ملک از مالک رسمی آقای حسینعلی دانشور نژاد محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی ۱۳۶۴۸۲۱)

تاریخ انتشار نوبت اول: یکشنبه ۱۴۰۱/۵/۳۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: دوشنبه ۱۴۰۱/۶/۱۴
۱۲۲۹۹/م الف
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک لواسانات- نصراله رادپور

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۴۸۰۰۰۳۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۵/۸ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لواسانات تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم ناهید علی پور نقیبی به‌شناسنامه شماره ۵۷۱۶۲ کد ملی ۰۰۳۰۶۵۱۱۰۷ صادره تهران فرزند بیوک در دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشجر با بنای احداثی به مساحت ۷۵۰ مترمربع قسمتی از پلاک شماره ۳ و ۱۱ و ۱۴ فرعی از ۲۰ اصلی واقع در قریه نجارکلا لواسان کوچک بخش ۱۱ تهران حوزه ثبت ملک لواسانات انتقال ملک از مالک رسمی آقای حسینعلی دانشور نژاد محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی ۱۳۶۴۸۲۱)

تاریخ انتشار نوبت اول: یکشنبه ۱۴۰۱/۵/۳۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: دوشنبه ۱۴۰۱/۶/۱۴
۱۲۲۹۹/م الف
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک لواسانات- نصراله رادپور

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۴۸۰۰۰۳۲۱ مورخ ۱۴۰۱/۵/۸ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی وساختمانهای فاقدسند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لواسانات تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای رضا دانشور نژاد به‌شناسنامه شماره ۶۸۱۴۳ کد ملی ۰۰۳۰۷۵۱۹۱۸ صادره تهران فرزند حسینعلی در دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشجر با بنای احداثی به مساحت ۷۵۰ مترمربع قسمتی از پلاک شماره ۳ و ۱۱ و ۱۴ فرعی از ۲۰ اصلی واقع در قریه نجارکلا لواسان کوچک بخش ۱۱ تهران حوزه ثبت ملک لواسانات انتقال ملک از مالک رسمی آقای حسینعلی دانشور نژاد محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی ۱۳۶۴۸۲۱)

تاریخ انتشار نوبت اول: یکشنبه ۱۴۰۱/۵/۳۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: دوشنبه ۱۴۰۱/۶/۱۴
۱۲۲۹۹/م الف
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک لواسانات- نصراله رادپور



یادداشت

نجات تجارت با پیمان‌های پولی چندجانبه



حمیدرضا جیحانی
کارشناس اقتصاد بین‌الملل

دلار رایج‌ترین ارز در مبادلات جهانی است و بالغ بر ۶۰ درصد معاملات تجاری توسط دلار انجام می‌شود. تنها ۳۰ درصد مبادلات با یورو است و مابقی با ارزهای سایر کشورها انجام می‌پذیرد. بنا بر تحریم‌هایی که در چند سال اخیر از سوی غرب به روسیه و ایران تحمیل شد، محدودیت‌های جدی برای ذخایر ارزی دلاری و همچنین فرآیند انتقال و مبادلات مالی و بانکی برای این ۲ کشور شکل گرفت، از این‌رو ایران و روسیه تلاش کردند تا چالش‌های بانکی به‌وجود آمده را تبدیل به فرصت و ارز مشترکی را برای معاملات تجاری خود وضع کردند. تا پیش از این، کشورهای عضو پیمان بریکس یعنی چین، هند، برزیل، روسیه و افریقای‌جنوبی به‌سمت انجام معامله تجاری با ارزهای ملی خود رفته بودند. ایران نیز از سال‌های پیش تلاش داشته تا به اعضای این پیمان ملحق شود، چرا که در چند سال گذشته، افراد حقیقی و حقوقی ایرانی برای انجام تجارت و انتقال ارز، درگیر محدودیت بوده‌اند و ملحق شدن به پیمان‌هایی مانند پیمان بریکس می‌تواند بخشی از مشکلات تجاری کشور را رفع کند. از سویی دیگر، نوسانات نرخ ارز، افزایش نرخ خرید مواد اولیه و در نهایت رشد نرخ تمام‌شده تولید، مزیت رقابتی را برای صادرات تولیدات ایرانی از بین می‌برد، بنابراین انجام واردات با ارز ملی، می‌تواند مشکل نرخ تمام‌شده تولید را در کشور و همچنین فعالیت‌های صادراتی رفع کند.

در چند مدت اخیر، بانک‌های مرکزی ۲ کشور روسیه و ایران برای اجرایی کردن طرح تجارت با ارزهای ملی، تعاملات جدی با یکدیگر داشته و در تلاش هستند تا هرچه سریع‌تر موانع عملیاتی کردن این طرح را برطرف کنند، حتی در نظر گرفته شده تا کارت‌های اعتباری براساس روبل و ریال در اختیار تاجران قرار گیرد. در ادامه نیز احتمال آن می‌رود تا این کارت به افراد عادی و مسافران نیز داده شود تا هر نوع تبادلات مالی میان این دو کشور، در شرایط تسهیل‌شده و مناسبی انجام شود، بنابراین به‌نظر می‌رسد برقراری واحد پول ملی برای انجام تعاملات تجاری میان ایران و روسیه، مزایا و پیامدهای مثبت بی‌شماری را برای تمامی بخش‌های اقتصادی به‌همراه داشته باشد و مردم نیز می‌توانند از این مزیت‌ها به‌نحو مناسبی استفاده کنند. علاوه بر تسهیل امور تجاری، افزایش قدرت واحد پول ملی ایران و همچنین روسیه در بلندمدت، از جمله مهم‌ترین پیامدهای مثبت اجرای تبادلات دوجانبه با روبل و ریال است، همچنین افزایش ظرفیت برای انجام تجارت نیز، از دیگر نتایج این طرح است. روسیه، بازاری بکر برای ایران است که تا امروز توجه ویژه‌ای به آن نشده است، به‌ویژه در بخش مواد غذایی، ایران می‌تواند صادرات مهمی داشته و سهم مهمی را از اقتصاد بازارهای روسیه کسب کند، اما دولت‌های پیشین به ظرفیت‌های اقتصادی این بازار توجهی نداشته‌اند و تا به امروز نتوانسته‌ایم به‌طورشایسته‌ای از تجارت با روسیه، سودآوری داشته باشیم، نه‌تنها انجام پیمان‌های پولی دوجانبه بلکه توجه به ظرفیت‌های پیمان‌هایی مانند بریکس و شانگهای، از جمله فرصت‌های مهم برای توسعه تجارت ایران محسوب می‌شود، همچنین حضور ایران در این پیمان‌ها سبب می‌شود تا تولید ناخالص داخلی افزایش یابد و فعالان اقتصادی سایر کشورها به سرمایه‌گذاری و افزایش تعامل با ایران ترغیب شوند.

اجرای پیمان‌های پولی دوجانبه به‌طور معمول علاوه بر زیرساخت‌های فنی و اصلاح نظام‌های بانکی ۲ کشور، وجود مولفه‌های دیگری را نیز می‌طلبد. برای به‌ثمر رسیدن تجارت ایران با روسیه توسط ارزهای ملی، ضمن ایجاد بسترهای زیرساختی فنی و بانکی، باید نگاه تجار به افزایش تجارت با روسیه آماده شود.

باتوجه به رویکرد مثبت و همچنین احساس نیازی که در میان هر ۲ کشور ایران و روسیه برای افزایش تعاملات تجاری وجود دارد، به‌نظر می‌رسد این پیمان پولی دوجانبه در مدت زمان کوتاهی اجرایی شده و شاهد پیامدهای مثبت آن در سطح گسترده خواهیم بود.

۳ ساله شدن مهلت رفع تعهد ارزی فرش

رئیس مرکز ملی فرش از مطالبه ۱۲۰ نفر از نمایندگان مجلس با امضای درخواستی از رئیس‌جمهوری مبنی بر اصلاح قانون حداکثر مهلت زمانی بازگشت ارز و ایفای تعهد صادرکنندگان فرش دستباف به ۳۶ ماه خبر داد. به‌گزارش ایسنا، فرحناز رافع اظهار کرد: حضور و بازدید تعداد زیادی از مسئولان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی از بیست‌ونهمین نمایشگاه فرش دستباف، باعث پیگیری مشکلات این صنعت در مجلس شورای اسلامی شد. این نمایشگاه که از ۳۱ مرداد تا ۶ شهریور در نمایشگاه بین‌المللی برگزار شد، مهم‌ترین رویداد تخصصی در حوزه فرش دستباف در جهان به‌شمار می‌رود. وضعیت صادرات فرش دستباف کشور و برخی مشکلات قانونی پیش‌روی این هنر ـ صنعت، به‌ویژه مهلت زمان بازگشت ارز حاصل از صادرات و همچنین درخواست مرکز ملی فرش ایران و فعالان تولید و عرضه فرش دستباف ایران، باعث مطالبه ۱۲۰ نفر از نمایندگان مجلس با امضای درخواستی از رئیس‌جمهوری مبنی بر اصلاح قانون حداکثر مهلت زمانی بازگشت ارز و ایفای تعهد صادرکنندگان فرش دستباف به ۳۶ ماه شد.

رئیس مرکز ملی فرش افزود: برای ایجاد انگیزه و افزایش صادرات فرش دستباف به کشورهای هدف و باتوجه به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت، نمایندگان مجلس درخواست کرده‌اند که رفع تعهد ارزی صادرکنندگان کمتر از ۹۰ درصد تعیین و تصویب شود. به‌گفته این مقام مسئول، در حال حاضر مهلت یک‌ساله بازگشت ارز برای صادرات فرش، به ۳ سال افزایش پیدا کرده است.

خیز تهران برای توسعه تجارت با مسکو

فرار از تحریم‌های بانکی با پیمان‌های پولی

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

دولت سیزدهم به‌منظور افزایش تبادلات تجاری خود در چند وقت اخیر به‌سمت اجرایی کردن برنامه‌ها و طرح‌های مهمی رفته است. یکی از این طرح‌ها، انجام مبادلات دوجانبه ایران و روسیه با ریال و روبل است. چندی پیش، علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی ایران اعلام کرد که تهران و مسکو، مبادلات دوجانبه خود را به ریال ایران در برابر روبل روسیه آغاز کرده و صادرکنندگان کالا می‌توانند روبلی را که از طرف روسی به‌دست آورده‌اند، در بازار ایران برای واردات کالا از روسیه بفروشند. همزمان با حذف ارز دلاری ۲ کشور از مبادلات تجاری خود، مبادلات ارزی ایران با روبل روسیه و ریال ایران آغاز شد. برخی بر این باورند که پذیرش ارزهای ملی در مبادلات تهران و مسکو در شرایطی است که این ۲ کشور درگیر تحریم‌های امریکا هستند، اما تلاش دارند با تقویت همکاری‌های دوجانبه به دور از سیستم مالی جهانی «سوئیفت»، فعالیت‌های اقتصادی و تجاری خود را افزایش دهند. در این گزارش، به بهانه هفته بانکداری اسلامی، ضمن پرداختن به ابعاد توسعه روابط تجاری ایران با روسیه، به بسترهای بانکی موردنیاز این فعالیت‌ها توجه دارد و در این‌باره با کارشناسان و فعالان اقتصادی به‌گفت‌وگو پرداخته است.



عکس: صمت

بهبود روابط بانکی میان ایران و روسیه، از شروط اصلی و اساسی نتیجه‌بخشی انجام تجارت با ارز مشترک میان این دو کشور است

دون تردید دلار ارزی جهان‌روا بوده و بدیهی است که نمی‌توان به‌طور کامل آن را حذف کرد

کاهش سهم ایران از بازار روسیه



کیومرث فتح‌الله کرمانشاهی، معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت، در گفت‌وگو با صمت، نسبت به اخبار افزایش روابط تجاری و بانکی ایران و روسیه واکنش نشان داد و گفت: در ابتدا باید تاکید کرد هر اتفاقی که راه تجارت را برای بازرگانان کشور تسهیل کند، قابل‌قبول است و باید اهالی کسب‌وکار و امور تجاری از آن روش پیروی کنند. در ارتباط با ایجاد بسترهای توسعه تجارت میان ایران و روسیه، می‌توان به ابعاد مختلفی اشاره کرد. روسیه برای ایران همواره یکی از شرکای مهم تجاری محسوب می‌شود، اما در سال‌های اخیر، آن‌طور که باید و شاید از ظرفیت‌های اقتصادی این کشور بهره‌برداری نکرده‌ایم. وی ادامه داد: اگر به آمارهای تجاری ایران طی سال‌های اخیر نگاهی بیندازیم، خواهیم دید باوجود هدف‌گذاری‌های جدی برای توسعه روابط با روسیه، آمارهای مناسبی در این‌باره نداشتیم. در حوزه تجارت، آمارهای اعلام‌شده از سوی گمرک، قابل‌استناد هستند. سازمان گمرک در آمارهای خود اعلام کرده در ۳ ماهه نخست امسال حدود ۵۰۸ میلیون دلار کالا میان ۲ کشور ایران و روسیه رد و بدل شده است. حال اگر این رقم را مبنای پیش‌بینی برای میزان کل تجارت تا پایان امسال قرار دهیم، به رقمی حدود ۲ میلیارد دلار خواهیم رسید. به‌نظر می‌رسد، ۲ میلیارد دلار رقم کمی نسبت به ظرفیت‌های تجارت ایران و روسیه است. این فعال تجاری در ادامه تصریح کرد: براساس آمارهای گمرک، طی ۳ ماه نخست امسال، نسبت به مدت مشابه سال گذشته تجارت با روسیه از نظر حجمی و ارزشی افزایش ، اما صادرات ایران کاهش ۱۵ درصدی داشته و واردات از روسیه ۲۲ درصد افزایش یافته است. براساس آمار و ارقام گمرک، سهم ایران از بازار روسیه، کاهش یافته و این موضوع مسئله‌ای بسیار مهم و قابل‌توجه است.

فراهم نبودن زیرساخت‌های تجاری

کرمانشاهی در ادامه، به برخی مشکلات مربوط به تجارت با روسیه اشاره کرد. او چالش‌های بانکی برای تجار و همچنین وجود نقایص در سیستم حمل‌ونقل و ترانزیت را از مهم‌ترین مسائل مربوط به تجارت ایران و روسیه معرفی کرد و در این‌باره توضیح داد: همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، آنچه در عمل می‌توان به آن استناد کرد، آمارهای مربوط به تجارت و نتایج شکل‌گرفته در پی فعالیت‌های اقتصادی است. ایجاد تسهیلات بانکی برای بازرگانان و ایجاد شرکت‌های مشترک تجاری، راهکارهایی است که می‌تواند میزان تجارت میان ۲ کشور را افزایش دهد، همچنین بهبود روند مبادلات مالی و اجرایی شدن طرح تجارت با ارز مشترک ۲ کشور، می‌تواند منجر به رشد حجم معاملات شود. وی در ادامه تاکید کرد: مباحثی مانند مشکلات در مراودات مالی و نقایص زیرساختی، از جمله مسائلی است که مربوط به چند سال اخیر نیست و جزو چالش‌های ریشه‌دار در بحث تجارت با کشور روسیه است. برخی بازرگانان برای بازگشت ارزهای حاصل از صادرات خود از روسیه در چند مدت اخیر به مشکل برخوردند و دولت باید مسائل بانکی میان ۲ کشور را به‌طور ریشه‌ای حل کند. معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت به اهمیت نتیجه‌بخشی برنامه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای تاکید کرد و گفت: تفاهمنامه‌ها و قراردادهای دوجانبه و چندجانبه زیادی برای توسعه تجارت ایران در سال‌های اخیر منعقد شده،اما به‌دلیل ضعف در اجرای این قراردادها، نتیجه چندانی را در بخش تجارت شاهد نبودیم. باید درباره تاثیر برقراری ارز مشترک در تجارت با روسیه نیز عنوان کرد تا زمانی که تفاهمنامه‌ها و برنامه‌ها به‌طور کامل اجرایی نشوند، نمی‌توان از کارآیی و تاثیر آن صحبت کرد.

هدف‌گذاری توسعه روابط با همسایگان

بهبود روابط بانکی میان ایران و روسیه، از شروط اصلی و اساسی نتیجه‌بخشی انجام تجارت با ارز مشترک میان این دو کشور است. کرمانشاهی، در رابطه با شرایط و آمادگی بانک‌های ایران و روسیه برای برقراری این دست تعاملات تجاری بیان کرد: برای فراهم کردن بسترهای بانکی اجرای طرح تجارت با ارز مشترک ایران و روسیه، رئیس بانک مرکزی ایران طی چند مدت اخیر سفرهای متعددی به روسیه داشته و درباره زیرساخت‌ها لازم به گفت‌وگو پرداخته است. به‌نظر می‌رسد دولت سیزدهم تلاش‌های زیادی را برای به‌ثمر رساندن طرح مذکور دارد، اما تا زمانی که انجام معاملات تجاری ایران و روسیه با ارز مشترک دقیق و کامل انجام نشود، نمی‌توانیم پیامدهای آن را در اقتصاد کشور به‌طور گسترده شاهد باشیم. وی ادامه داد: پیش‌تر تاکید کردم تا زمانی می‌توان درباره ابعاد نتایج یک طرح اقتصادی صحبت کرد که پیامدهای اجرای آن در آمار و ارقام رسمی به‌طورکامل مشهود باشد. در دهه ۹۰، بنا به دلایل مختلفی، روابط تجاری میان ایران و روسیه کمرنگ شد. حال دولت سیزدهم قصد دارد این یک دهه عقب‌نشینی از تجارت با روسیه را با اجرایی کردن طرح‌های مختلف اقتصادی و مالی احیا کند، همچنین افزایش روابط با کشورهای همسایه و در نظر گرفتن ظرفیت بازارهای این کشورها، از جمله هدف‌های اصلی تجاری دولت سیزدهم است و باید در ادامه دید، اجرای این اهداف در چه مرحله‌ای قرار خواهد گرفت.

دلار، ارزی جهان‌روا

این فعال تجاری در ادامه صحبت‌های خود به زیرساخت‌های اصلی توسعه تجارت اشاره کرد و گفت: علاوه بر اجرای کامل طرح‌ها و تفاهمنامه‌های اقتصادی ـ تجاری، ایران باید برای فعالیت بازرگانان خود تسهیلات مختلفی را اعم از اصلاح تعرفه‌های گمرکی در نظر گیرد، همچنین رفع مشکلات بانکی و ارائه تضامین مربوط به بازگشت پول تاجران نیز از دیگر مسائلی است که نهادهای دولتی باید به آن توجه داشته باشند. علاوه بر تمام موارد یادشده، رفع نقایص مربوط به حوزه حمل‌ونقل دریایی و ریلی، از مهم‌ترین زیرساخت‌هایی است که باید از سوی دولت فراهم شود. ظرفیت دریای خزر برای توسعه دادن روابط تجاری با کشورهای حوزه این دریا، به نسبت محدود است، از این‌رو باید زیرساخت‌های حمل‌ونقل ریلی را به این کشور افزایش و ارتقا دهیم. کرمانشاهی در ادامه به بحث دلارزدایی از تجارت ایران با سایر کشورها به‌ویژه روسیه اشاره کرد و در این‌باره گفت: بدون تردید دلار ارزی جهان‌روا بوده و بدیهی است که نمی‌توان به‌طور کامل آن را حذف کرد. اگر چالش‌های سیاسی میان ایران و امریکا را کنار بگذاریم، خواهیم دید به‌دلیل ساختار اقتصادی فعلی کشور، مناسب به‌نظر می‌رسد تا از نقش دلار در مسائل تجاری بکاهیم، از این‌رو مسئولان دولتی تلاش دارند تا از اثرگذاری دلار در روابط اقتصادی خود با سایر کشورها بکاهند. طرح تجارت با ارز مشترک با کشور روسیه نیز در راستای همین هدف منعقد شده، اما باید در ادامه براساس آمارهای به‌دست‌آمده، پیامدهای اجرای این تفاهمنامه را به‌طور دقیق بررسی کرد.

محدودیت‌آفرینی تحریم برای تبادلات بانکی



یدالله صادقی، رئیس اسبق سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران در گفت‌وگو با صمت، توسعه صادرات را منوط به فراهم‌سازی بسترهای مناسب معرفی کرد. او معتقد است: تحریم‌ها، یکی از موانع اصلی توسعه تجارت و اجرای هر راهکاری که بتواند فشارهای این مسئله را کاهش دهد، ضروری است. او در این‌باره توضیح داد: یکی از مشکلات اصلی تاجران ایرانی، بحث بازگشت ارز حاصل از صادرات آنها است. بازرگانان و فعالان تجاری، به‌دلیل وجود تحریم و محدودیت‌های بانکی، نمی‌توانند به‌راحتی درآمدهای صادراتی خود را وارد کشور کنند. از سویی دیگر، برای مسئله مدت زمان رفع تعهدات ارزی خود با دولت در بسیاری از موارد درگیر چالش بوده و همین موضوع نشان می‌دهد بازگشت ارز حاصل از صادراتی، بحثی جدی در فعالیت‌های تجاری امروز است. وی ادامه داد: بازرگانان برای انتقال درآمدهای صادراتی خود، به‌طورمعمول از روش‌های جایگزین برای دور زدن تحریم‌های بانکی ایران استفاده می‌کنند، هرچند از طریق این روش‌ها ارزها به کشور وارد می‌شوند، اما باید تاکید روش‌های غیرمستقیم برای واردات ارزهای صادراتی، هزینه‌بر و زمانبر است، از این‌رو فعالان تجاری در برخی موارد رقم‌های بسیار کلانی را برای انتقال ارز به افراد واسطه پرداخت کرده‌اند و این جابه‌جایی‌ها سبب می‌شود تا روند حصول درآمدهای صادراتی بسیار کند شود، بنابراین تحریم‌ها به‌طور مستقیم بر تجارت خارجی ایران اثر گذاشته و محدودیت‌های سیستم‌های بانکی کشور، مشکلاتی را برای تاجران به‌وجود آورده‌اند.

توسعه تجارت با ارزهای ملی

صادقی در ادامه به جایگاه ارز در تبادلات مالی ایران با سایر کشورها اشاره کرد و گفت: همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، با افزایش تحریم‌ها علیه ایران، ارزآوری برای کشور مورد هدف قرار گرفت. صادرات نفتی و هم غیرنفتی، به‌دلیل مشکلات متعدد نتوانستند ارزآوری چندانی برای ایران داشته باشند. ارزآوری محدود به‌همراه شکل‌گیری تورم در بازارهای داخلی به‌دلیل مشکل در تامین مواد اولیه (که بخش عمده‌ای از آنها وارداتی است)، سبب شد تا اقتصاد ایران دست‌اندازهای مهمی را تجربه کند. در چنین شرایطی، هرگونه راهکاری که بتواند به بازارهای داخلی ایران ثبات بخشیده و از تاثیر نوسانات نرخ ارز بکاهد، راه‌حلی مناسب به‌نظر می‌رسد. وی ادامه داد: در حال حاضر ایران قصد دارد تا با کشور روسیه، معاملات خود را برمبنای ارزهای مشترک قرار دهد، به‌عبارتی ریال و روبل جای دلار را بگیرد و همچنین تبادلات بانکی برای فعالیت‌های تجاری میان ۲کشور تسهیل شود. اگر این طرح پیامدهای مثبت همراه خود داشته باشد، در صورت انجام توافقات سراسری، می‌توان تجارت با کشورهای دوست را با ارز ملی انجام داد؛ در چنین شرایطی، از اهمیت و تاثیر دلار و همچنین فشار تحریم‌ها علیه ایران در تعاملات تجاری کاسته خواهد شد و از این‌رو مناسب به‌نظر می‌رسد تا تجارت با ارزهای ملی با سایر کشورها در دستور کار ایران قرار گیرد.

سخن پایانی

هرچند بسیاری از افراد به‌ویژه مسئولان دولتی معتقدند اجرایی شدن طرح تجارت با ارز ملی می‌تواند زمینه توسعه تجارت را برای کشور فراهم کند، برخی عقیده دارند این موضوع می‌تواند جنبه‌های منفی نیز برای کشور داشته باشد. کریم اسدی، پژوهشگر اقتصادی، تعداد مبادلات تجاری ایران با روسیه را کم و نامتوازن دانست؛ به‌عقیده او این میزان تجارت نمی‌تواند تاثیر زیادی بر رشد اقتصاد ایران داشته باشد و ادامه روند کنونی تجارت با مسکو بر تهران تاثیر منفی خواهد گذاشت.

به‌گزارش الجزیره، این پژوهشگر در صحبت‌های خود تایید کرد که پیمان‌های پولی دوجانبه برای دور زدن تحریم‌های خارجی و تسهیل تجارت بین کشورها مفید است، اما تهران و مسکو از صادرکنندگان بزرگ انرژی در جهان هستند و دوطرف کالایی برای ارتقای تجارت دوجانبه بین خود ندارند؛ جز مواد غذایی که صادرات آنها از روسیه به ایران، پس از جنگ افزایش یافت. از سویی دیگر، روسیه جزو شرکای اصلی ایران در جهان نیست و حدود ۶۰ درصد تجارت تهران در حال حاضر با چین، امارات، عراق، افغانستان و کره‌جنوبی است.

براساس گفته‌های این پژوهشگر اقتصادی، بخشی از کارشناسان، افزایش تجارت با روسیه را به چشم اتفاق روشنی نمی‌بینند و برای این نظر، خود استدلال‌های محکمی دارند. باید در ادامه با اجرای طرح فعالیت‌های اقتصادی با روسیه توسط ارز مشترک، چه پیامدهای مثبت و منفی برای تجارت خارجی و همچنین وجهه کشور به‌همراه خواهد داشت.

کاهش چک‌های برگشتی

آخرین داده‌های بانک مرکزی حاکی از این است که در تیر امسال حدود ۶.۳ میلیون فقره چک مبادله شده که ۹۰.۷ درصد این چک‌ها وصول شده است. به گزارش ایرنا، بررسی آخرین داده‌های بانک مرکزی درباره وضعیت چک در تیرماه نشان می‌دهد در این ماه، ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار فقره چک به ارزش بیش از ۳ هزار و ۳۲۰ هزار میلیارد ریال مبادله شد که نسبت به ماه قبل، از نظر تعداد، ۶.۴ درصد و از نظر مبلغ، ۳ درصد کاهش داشته است.

همچنین در تیر امسال ۴۹.۱ درصد از تعداد چک‌های مبادله‌ای کل کشور در ۳ استان تهران، اصفهان و خراسان رضوی مبادله شده که به ترتیب با ۳۰.۷، ۱۰.۹ و ۷.۵ درصد، بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها داشته‌اند. براساس آخرین داده‌های بانک مرکزی، تیر امسال ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار فقره چک به ارزش ۲ هزار و ۹۷۵ هزار میلیارد ریال وصول شد که نسبت به ماه قبل، از نظر تعداد ۶.۱ درصد و به لحاظ قیمت، ۲.۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این دوره، ۹۰.۷ درصد تعداد چک‌های مبادله‌ای و ۸۹.۶ درصد، مبلغ چک‌های مبادله شده، پاس شده، در حالی که تیر سال گذشته ۹۰.۸ تعداد چک‌ها و ۸۸.۱ درصد مبلغ چک‌های معامله شده، وصول شد. بیشترین نسبت تعداد چک‌های وصولی به کل چک‌های مبادله‌ای در استان به ترتیب به استان‌های گیلان با ۹۳.۵ درصد، البرز و خوزستان هر کدام ۹۱.۸ درصد و گلستان و مازندران هر کدام ۹۱.۲ درصد اختصاص یافته است و استان‌های کهگیلویه و بویراحمد با ۸۶.۸ درصد، کردستان با ۸۷.۳ درصد، خراسان شمالی و لرستان هر کدام با ۸۷.۷ درصد پایین‌ترین نسبت تعداد چک‌های وصولی به کل چک‌های مبادله شده در استان را به خود اختصاص داده‌اند.

پرونده «اصلاح نظام بانکی» روی میز مجلس

در انتظار بازگشت ثبات به نظام پولی

حدود ۲ ماه پیش، رئیس کل بانک مرکزی از اصلاح نظام بانکی ۳ محور خبر داد و گفت: این برنامه با محوریت اصلاح رابطه دولت با بانک مرکزی، اصلاح رابطه بانک‌ها با این بانک و اصلاح رابطه بانک‌ها با مردم آغازشده است. بیش از یک دهه است که موضوع اصلاح نظام بانکی در اقتصاد ایران مطرح شده و با فرازوفرودهای فراوان هنوز به نتیجه قابل‌اتکایی نرسیده است. برخی بر ضرورت استقلال بانک مرکزی تاکید دارند و برخی، ناترازی بانک‌ها را محور اصلی این اصلاح می‌دانند.

صمت در زمینه برنامه نهایی مجلس برای تصویب طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی، نظر بهارستان‌نشینان را جویا شده است.

گروه گزارش
editor@smtnews.ir



عکس: آیدا فریدی

لازمه شروع اصلاحات در نظام بانکی کشور، ایجاد تحول اساسی در بانک مرکزی است. در صورت تحقق این موضوع، مشکلات نقدینگی برطرف می‌شود و ثبات به نظام پولی و بانکی کشور بازخواهد گشت

محیط بانکداری مستعد رشد و توسعه

علی صالح‌آبادی، محیط بانکداری کشور را مستعد رشد و توسعه دانست و گفت: بانک مرکزی به‌عنوان تنظیم‌گر مقررات پولی و بانکی، حمایت از نوآوری‌ها در این بخش را وظیفه خود می‌داند. بنابراین ایجاد محیط‌های آزمون تنظیم‌گری، لازمه توسعه فناوری است و ایجاد این محیط‌های آزمون، موجب تسهیل نوآوری در حوزه‌های فناوری جدید در صنعت بانکداری کشور می‌شود.

رئیس شورای پول و اعتبار با بیان اینکه امروز اشخاص حقیقی و حقوقی در کشور مشتری نظام بانکی و صنعت بانکداری هستند، تصریح کرد: اصلاح نظام بانکی با ۳ محور اصلاح رابطه دولت با بانک مرکزی، اصلاح رابطه بانک‌ها با این بانک و اصلاح رابطه بانک‌ها با مردم آغازشده است و استفاده از فناوری‌های نوین می‌تواند در پیشبرد این اصلاحات، یاریگر بانک مرکزی باشد. وی خاطرنشان کرد: برای نمونه فناوری‌های حوزه نظارت و فناوری‌های حوزه تطبیق با مقررات، ناظر بر اصلاح رابطه میان بانک مرکزی و بانک‌هاست که می‌تواند تسریع‌کننده اصلاحات در نظام بانکی باشد.

ورود اصلاحیه قانون بانک مرکزی به خانه ملت



محمد صفایی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره وضعیت طرح اصلاح قانون بانک مرکزی در کمیسیون اقتصادی به صمت گفت: اکنون کمیسیون اقتصادی در حال بررسی طرح اصلاح قانون بانک مرکزی است و این طرح به‌احتمال زیاد تا اوایل شهریور برای رسیدگی به صحن علنی مجلس می‌رود.

وی افزود: طرح اصلاح ساختار نظام بانکی، ۱۲ سال است که در مجلس و در دوره‌های گوناگون موردرسیدگی قرار می‌گیرد، اما به‌دلیل مخالفت‌های رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصادهای وقت تصویب آن به تعویق افتاده است. وی ادامه داد: در دولت‌های قبل، رسیدگی به این طرح در کمیسیون اقتصادی مجلس برای ۱۲ سال متوقف شده و پیشرفتی نداشته است.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار کرد: در حال حاضر، رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد با این طرح موافق هستند و تنها موضوع مورداختلاف کمیسیون و دولت در طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی، نحوه انتخاب اعضای هیات مدیره بانک مرکزی است.

صفایی خاطرنشان کرد: در طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی، استقلال این نهاد از دولت بیشتر شده و بدون تصمیم هیات امنا یا هیات مدیره بانک مرکزی، امکان استقراض دولت از این بانک وجود ندارد.

وی افزود: در صورت تبدیل شدن این طرح به قانون، دیگر دولت‌ها نمی‌توانند به اختیار و با دستور خود از بانک مرکزی استقراض کنند.

▣ استقراض، فقط با مجوز

این نماینده مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه با برداشت دولت‌ها از منابع ارزی بانک مرکزی زمینه ایجاد تورم در کشور فراهم می‌شود، گفت: با قانونی شدن طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی، دولت به هیچ وجه نمی‌تواند به منابع ارزی بانک مرکزی بدون داشتن مجوز قانونی دست‌اندازی کند.

وی افزود: این طرح، گام نخست در راستای استقلال بانک مرکزی از دولت است که موجب شفافیت عملکرد این نهاد و نیز کنترل بازار ارز و ایجاد انضباط مالی در ساختار بانکی کشور می‌شود.

صفایی کف وام‌های خرد را بین ۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان اعلام کرد و گفت: طرح جدید مبتنی بر این است که بانک‌ها تسهیلات را براساس فهرست اعلامی بانک مرکزی تخصیص دهند.

این نماینده مجلس یادآور شد: براساس طرح جدید، بانک‌ها نمی‌توانند خودمختار عمل کنند و باید طبق نظر بانک مرکزی مشخص شود که چه میزان تسهیلات به بخش‌های مسکن، خدمات، تولید و تجارت اختصاص می‌دهند.

وی با ضروری دانستن استقلال بانک مرکزی از دولت، خاطرنشان کرد: با نظارت بیشتر بانک مرکزی بر بانک‌ها، مشکل نظام تسهیلات‌دهی بانک‌های تجاری حل می‌شود و دیگر بانک‌ها نمی‌توانند به‌طور خودمختار، اقدام به پرداخت تسهیلات کنند. صفایی با اشاره به اینکه بخش عمده‌ای از تورم کشور به‌دلیل خلق پول از سوی بانک‌ها ایجاد می‌شود، گفت: تسهیلات‌دهی خودسرانه شبکه بانکی باعث پمپاژ نقدینگی به جامعه می‌شود و همین موضوع به افزایش تورم دامن می‌زند.

▣ قانون فعلی قدیمی است

به‌گفته وی، گاهی برخی بخش‌ها، از تسهیلات بانکی بیشتر استفاده می‌کنند و برخی به‌دلیل دسترسی نداشتن به تسهیلات بانکی ضربه بیشتری می‌خورند؛ بنابراین اختیار تسهیلات‌دهی باید در بانک مرکزی تمرکز یابد تا عدالت در پرداخت تسهیلات در سیستم پولی و بوده و قرار است طرح یادشده به بانک مرکزی کمک کند تا بهتر بتواند نظام بانکی را به مسیر تولید هدایت کند. این طرح قرار است برای بانک مرکزی استقلال نسبی به‌وجود بیاورد تا این نهاد بتواند سیاست‌گذاری‌های بهتری انجام دهد و پیرو آن تصمیماتی مانند ارز ۴۲۰۰ تومانی که مردم هنوز پیامدهای سنگین آن تصمیم را تحمل می‌کنند، در کشور شکل نگیرد.

وی با تاکید بر قدیمی بودن قوانین بانکی کشور، اظهار کرد: روزآمد نبودن قوانین بانکی باعث ایجاد شکاف عمیق میان سیستم بانکداری ایران و بانکداری حرفه‌ای در جهان شده است. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس بیان کرد: در صورت همراهی دولت در تصویب طرح اصلاح قانون بانک مرکزی، کار تصویب آن تا پایان سال در صحن مجلس به پایان می‌رسد.

با وجود تصویب کلیات طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی و اصلاح نظام بانکی در صحن علنی مجلس، این طرح هنوز جای کار دارد و باید نظرات متخصصان اقتصاد اسلامی برای اصلاح محتوا و پویایی بهتر این قانون شنیده شود

اصلاح ساختار قانون بانکی در کمیسیون اقتصادی



مجتبی توانگر، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در تشریح وضعیت طرح اصلاح ساختار قانون بانک مرکزی در کمیسیون اقتصادی به صمت گفت: مهم‌ترین قسمت طرح اصلاح قانون بانک مرکزی این است که رئیس کل بانک مرکزی می‌تواند در سیاست‌گذاری‌ها نسبت به قبل مستقل‌تر عمل کند و ابزارهای این کار مانند بحث نظارت بر بانک‌ها هم در اختیار این نهاد قرار داده خواهد شد تا بتواند با نظارت مناسب به‌طور لازم و کافی اهداف را دنبال کند.

وی ادامه داد: سیستم بانکی کشور دارای نواقص و مشکلات فراوانی است؛ از همین‌رو طرح بانکداری جدید برای بررسی و رأی‌گیری نهایی تا پایان ماه به صحن علنی مجلس می‌رود.

توانگر با اشاره به لزوم اجرای درست قانون بانکداری گفت: اگر طرح جدید بانکداری شکل اجرایی به خود بگیرد، بانک‌ها فقط بانکداری می‌کنند؛ نه اینکه با سوءاستفاده از منابعی که در دست دارند، آن را برای سودآوری‌های کلان به بنگاه‌های زیرمجموعه یکدیگر وام بدهند.

▣ تورم، مهمان ۴۰ ساله اقتصاد

وی افزود: طرح اصلاح ساختار قانون بانک مرکزی، سیاست‌گذاری پولی این نهاد را تقویت می‌کند و در نهایت به کنترل تورم که مهمان‌ناخوانده ۴۰ ساله اقتصاد کشور است، می‌انجامد و منجر به کاهش التهابات اقتصادی می‌شود.

توانگر در ادامه توضیح داد: در این طرح، پیش‌بینی‌شده ترکیب شورای پول و اعتبار فعلی به هیات عالی پاسخگو و متخصص در حوزه‌های اقتصاد کلان و سیاست‌های پولی و حقوقی بانکی تبدیل شود و بانک مرکزی به آن پاسخگو باشد. وی با اشاره به اینکه براساس طرح اصلاح ساختار قانون بانک مرکزی رئیس کل این نهاد باید سالانه ۲ بار از وضعیت نظام پولی و بانکی به مجلس گزارش دهد، گفت: بنا به اطلاعات موجود، در این طرح، کنترل تورم و ثبات سطح عمومی قیمت‌ها، ثبات و سلامت شبکه بانکی و اشخاص تحت نظارت، حمایت از رشد اقتصادی و اشتغال و حمایت از ارزش پول ملی مدنظر قرار گرفته است.

▣ انعکاس آثار مثبت طرح در زندگی مردم

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: اگر قوانین، ساختار و نحوه اداره بانک مرکزی اصلاح شود، اثرات مثبت آن در زندگی مردم مشاهده خواهد شد. وی با تاکید بر اینکه استقلال بانک مرکزی یکی از اهداف ما در طرح اصلاح ساختار قانون بانک مرکزی است، افزود: بانک مرکزی در کشور ما استقلال ندارد و عملا بانکی دولتی به‌شمار می‌رود که این برای آینده اقتصاد کشور مطلوب نیست.

این عضو کمیسیون اقتصادی، با بیان اینکه اصلاح نرخ سود بانکی و مواردی برای تسهیلگری مراودات مردم با بانک‌ها در دستور کار است، گفت: اگر استقلال بانک مرکزی در دستور کار قرار نگیرد، اصلاح اقتصادی سخت خواهد شد.

وی معتقد است با تحمیل تکالیف اضافه، تعهدات و بدهی بانک‌ها افزایش پیدا کند و در نتیجه نقدینگی به‌طور لجام‌گسیخته رشد خواهد کرد.

توانگر با تاکید بر اینکه لازمه شروع اصلاحات در نظام بانکی کشور ایجاد تحول اساسی در بانک مرکزی است، افزود: در صورت تحقق این موضوع، مشکلات نقدینگی برطرف می‌شود و ثبات به نظام پولی و بانکی کشور بازخواهد گشت.

وی با اشاره به تصویب کلیات طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی و اصلاح نظام بانکی در صحن علنی مجلس، گفت: این طرح هنوز جای کار دارد و باید نظرات متخصصان اقتصاد اسلامی برای اصلاح محتوا و پویایی بهتر این قانون شنیده شود.

توانگر یادآور شد: طرح اصلاح قانون بانک مرکزی به کمک کاهش تورم می‌آید، زیرا زمانی که خلق پول توسط بانک‌های تجاری کنترل شود، خودبه‌خود آن بخش از تورم که حاصل رشد نقدینگی است، از میان می‌رود.

وی افزود: خواسته دیگری که در قالب طرح اصلاح نظام بانکی مطرح شده، نظارت دقیق‌تر و وسیع‌تر هیات مدیره بانک‌ها بر عملکرد مدیران اجرایی و کارکنان بانک‌ها در قالب حاکمیت شرکتی و نظارت از طریق کمیته‌های گوناگون حسابرسی داخلی است.

توانگر ادامه داد: نظارت بانک مرکزی بر تسهیلات و تعهدات کلان اشخاص مرتبط و ذی‌نفع و ممانعت از دست‌اندازی گروه‌هایی از قبیل سهامداران، مدیران و اشخاص مرتبط به سپرده‌های بانک و در اولویت قرار دادن خود برای دریافت تسهیلات، از دیگر تاکیدات طرح اصلاح قانون نظام بانکی است.

سخن پایانی

برخی کارشناسان اقتصاد معتقدند بروزرسانی نشدن قوانین بانکداری از سال ۱۳۵۱ تاکنون، منجر به تعمیق روزافزون شکاف بین بانکداری ایرانی و بانکداری حرفه‌ای شده است؛ در نتیجه زیرساخت قانونی ثبات اقتصادی در ایران، نیم‌قرن از تجربه جهانی عقب مانده و در صورت تداوم وضعیت فعلی، چشم‌انداز تورم و سلامت بانکی امیدوارکننده نیست و سپرده‌های خرد بانکی، نگهبان مقتدری نخواهند داشت.

در همین راستا، طرح اصلاح ساختار قانون بانک مرکزی که از مجلس دهم در دستور کار قرار گرفته بود، با اصلاحاتی در کمیسیون اقتصادی مجلس در حال بررسی است. مجلس در اردیبهشت سال گذشته، کلیات این طرح را تصویب کرد، اما موضوع اصلاح ساختار نظام پولی و بانکی از چنان اهمیتی برخوردار است که این طرح به‌صورت دوشوری در کمیسیون اقتصادی مجلس بررسی و اصلاح شد و به‌احتمال زیاد پس از بررسی دقیق در کمیسیون اقتصادی، برای تصویب تا قبل از پایان تابستان راهی صحن علنی می‌شود.

نظرگاه

نظام بانکی جدا از نظام اقتصادی کشور نیست

مدیرعامل بانک ملی ایران گفت: هر نقصی در نظام اقتصادی کشور باشد، در نظام بانکداری نیز خود را نشان می‌دهد و نمی‌توان جدا از نظام اقتصادی، تحلیل دقیقی از نظام بانکی ارائه داد.

به‌گزارش روابط‌عمومی بانک ملی ایران، محمدرضا فرزین با تاکید بر اینکه موضوع اصلی در بانکداری اسلامی، بحث نظارت بر مصارف است، اما در کمتر بانکی می‌توان این نظارت را انجام داد، افزود: متاسفانه ساختارهای لازم طراحی نشده در حالی که فشار بسیاری بر سیستم بانکی در این زمینه وارد می‌شود.

وی ارزش کل دارایی‌های نظام بانکی کشور را ۸ هزار و ۱۹۷ هزار میلیارد تومان عنوان و تصریح کرد: این در حالی است که GDP کشور حدود ۶ هزارهزار میلیارد تومان است. سیستم بانکی ۳۵۹ هزار میلیارد تومان از دولت مطالبات دارد که سهم بانک‌های دولتی نسبت به سایر بانک‌ها از مجموع این مطالبات بیشتر است و این امر موجب ایجاد یک دارایی منجمد برای بانک‌های دولتی و در نهایت ناترازی نقدینگی شده است.

مدیرعامل بانک ملی ایران ادامه داد: همچنین اموال غیرمنقول در بانک‌های دولتی بیش از سایر بانک‌هاست. نقدهایی درباره اینکه بانک‌های دولتی علاقه‌ای به واگذاری دارایی‌های غیرمنقول خود ندارند، وجود دارد. این امر مستلزم رفع موانع موجود در این زمینه است.

وی اضافه کرد: بانک‌های دولتی عموما سرمایه پرداخت شده خوبی دارند، اما به علت زیان انباشته و سود و زیان منفی، نسبت کفایت سرمایه در آنها منفی است. اکنون چه در بانک‌های دولتی و چه بانک‌های خصوصی، مشکل زیان انباشته وجود دارد و طبیعی است که بخشی از مشکلات نظام بانکی کشور از این موضوع نشأت گرفته باشد.



فرزین با تاکید بر اینکه نمی‌توان با همه بانک‌ها به یک شکل و شیوه برخورد کرد، گفت: گفته می‌شود، مدت سپرده‌های بانکی، بیش از ۲ سال نباشد. این در حالی است که مدت زمان بازپرداخت تسهیلات به‌طور معمول ۱۵ تا ۲۰ سال در نظر گرفته می‌شود. این امر، خلق پول می‌کند و زمانی که در کنار آن، امحا هم نداشته باشیم، شاهد تورم خواهیم بود.

وی با بیان اینکه شبکه بانکی کشور بیش از سپرده‌های قرض‌الحسنه خود تسهیلات پرداخت کرده، گفت: هرچه بانک‌ها بیشتر تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت کنند، هم نیازهای بیشتری از طبقات متوسط و ضعیف جامعه پاسخ داده شده و هم اینکه بانک‌ها به نظام عدالت نزدیک‌تر شده‌اند. اما باید این نکته را در نظر گرفت که بانک‌ها می‌توانند به میزان منابع و در حد توان خود، این تسهیلات را به متقاضیان تخصیص دهند.

مدیرعامل بانک ملی ایران با اشاره بر چالش‌های نظام بانکی کشور، اظهار کرد: نخستین چالش‌ها وجود قوانین مخل کسب‌وکار بانکی و تعدد، تضاد و روزآمد نبودن قوانین بانکی است.

به‌گفته فرزین، فقدان نظام فیصله، نبود نظام استاندارد و یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی در کشور و تخصصی نبودن شبکه کسب‌وکار بانکی و در نتیجه عدم‌امکان پیاده‌سازی عقود بانکی متناسب با الگوی کسب‌وکار بانک‌ها از دیگر چالش‌ها در این بازار است.

وی در پایان بررسی قوانین و مقررات بانک‌ها از طریق شورای پول و اعتبار، تقویت نظارت شرعی و ایجاد ساختارها و سازمان‌های مناسب این حوزه، طراحی و تقویت نظام اعتبارسنجی و رتبه‌بندی مناسب با قواعد بانکداری اسلامی، تخصصی شدن بانک‌ها و تنظیم مقررات بانکی متناسب با نوع بانک، عدم‌اتکای دولت به منابع بانک‌ها و ایجاد محدودیت برای مجلس و دولت در تصویب تسهیلات تکلیفی را از جمله راهکارهای اصلاح و بهبود شبکه بانکی کشور عنوان کرد.

چهره

اعطای زمین رایگان در ازای تولید برق

رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران از خسارت ۷ میلیارد دلاری صنایع از قطعی برق سال گذشته خبر داد و گفت: به‌ازای هر مگاوات تولید برق، ۱۰۰ مترمربع زمین رایگان در اختیار سرمایه‌گذاران و واحدهای تولیدی قرار خواهد گرفت.



به‌گزارش ایسنا، علی رسولیان در یک برنامه تلویزیونی اظهار کرد: از ابتدای تابستان امسال، تاکنون قطع برق صنایع به‌صورت برنامه‌ریزی‌شده و با اطلاع قبلی انجام گرفته و قطع برق خارج از برنامه در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور کاهش یافته که این موضوع رضایت نسبی در بین صنعتکاران ایجاد کرده است. امسال در برخی روزها هیچ قطعی برق خارج از برنامه‌ای در شهرک‌ها و نواحی صنعتی رخ نداده و در برخی روزها کل قطعی برق خارج از برنامه در حد یک ساعت بوده است.

وی بااشاره به قطعی برق غیرمنظم در سال ۱۴۰۰، به‌ویژه در شهرک‌ها و نواحی صنعتی گفت: براساس آمار اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی، تابستان ۱۴۰۰ بخش صنایع ۷ میلیارد دلار از قطعی‌های نامنظم و مکرر برق متضرر شده است.

رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با بیان اینکه در حوزه صنایع کوچک، هر مگاوات برق ۹۶ شغل ایجاد می‌کند، تصریح کرد: براساس توافق وزارتخانه‌های نیرو و صنعت، معدن و تجارت، سهمیه قطعی برق و تعطیلی صنایع، یک روز در هفته در نظر گرفته شد و حتی برخی مواقع نیز نیاز به اعمال یک روز تعطیلی در هفته هم نبود. این وضعیت باعث شد از ۱۵ خرداد تا ۵ شهریور که این برنامه اعمال شد، رشد تولید در حوزه فولاد ۱۱.۸۴ درصد، در بخش سیمان ۵.۳۵ درصد و در حوزه صنایع فلزی ۱۸ درصد نسبت به بازه زمانی سال گذشته باشد، همچنین میانگین برق تحویلی به صنایع در یک سال اخیر ۱۵ درصد افزایش داشته است.

بهره‌برداری از نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس

وی در ادامه با بیان اینکه صنایع ۵۳۶ مگاوات نیروگاه‌های خودتامین برق در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور ایجاد کرده‌اند، اظهار کرد: طبق اعلام وزارت نیرو، اگر واحد تولیدی، نیروگاه خودتامین (CHP) ایجاد کند، بدون پرداخت حق ترانزیت، می‌تواند برق مازاد خود را به صنایع دیگر بفروشد. نیروگاه‌های خودتامین امسال ۱۲۷۰ مگاوات برق به کل صنایع کشور تزریق و ۱۰۰۰ مگاوات برق نیز به شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور اضافه کرده‌اند.

وی در ادامه بااشاره به انعقاد تفاهمنامه برای ایجاد ۱۰ هزار مگاوات ظرفیت نیروگاهی جدید با وزارت نیرو در سال گذشته، گفت: امسال نیز ۴۰۰۰ مگاوات جدید به این رقم اضافه شده است. کار ساخت ۱۰ هزار مگاوات ظرفیت نیروگاهی ۶۲ درصد پیشرفت قراردادی و ساخت ۴۰۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاهی امسال نیز بیش از ۱۷ درصد پیشرفت قراردادی داشته است. از ۱۰ هزار مگاوات تفاهم‌شده، ۱۸۰ مگاوات تاکنون وارد چرخه تولید شده و ۳۶۰ مگاوات دیگر نیز ظرف یک ماه آینده وارد چرخه تولید خواهد شد.

واگذاری زمین رایگان

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه به‌دنبال خودتامینی برق صنایع هستیم، تصریح کرد: به‌ازای هر مگاوات تولید برق، ۱۰۰ مترمربع زمین رایگان در اختیار سرمایه‌گذاران و واحدهای تولیدی قرار خواهد گرفت، همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت اجازه واردات نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس خارجی را فراهم کرده که همه این مشوق‌ها و مزایا به استان‌ها ابلاغ نیز شده است. وی همچنین درباره انرژی‌های تجدیدپذیر خورشیدی گفت: براساس تفاهم با سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) مقرر شده از سقف واحدهای تولیدی موجود برای راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی استفاده و هم شهرک‌های صنعتی تخصصی انرژی خورشیدی ایجاد شود.

به‌گفته رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، ۹۲ شهرک و ناحیه صنعتی دارای ظرفیت برای راه‌اندازی شهرک انرژی خورشیدی در سراسر کشور شناسایی شده که این موارد به ساتبا نیز اعلام شده است.

مصرف برق صنایع چقدر است؟

رسولیان در ادامه با بیان اینکه در مجموع ۱۱ هزار و ۲۰۰ مگاوات ظرفیت برق مورداستفاده در شهرک‌ها و نواحی صنعتی است، اظهار کرد: البته باید در حوزه بهره‌وری صنایع نیز با ارائه مشوق کار شود که در این راستا به‌دنبال افزایش مشوق‌ها برای ارتقای بهره‌وری در حوزه صنعت هستیم. این مهم با ارتقای موضوع آموزش و ارائه تسهیلات لازم، قابل‌تحقق است. استانداردهای بهره‌وری در سازمان ملی استاندارد مشخص می‌شود و براساس چارچوب‌های ارائه‌شده و الزامات این سازمان جلو خواهیم رفت.

تصویب طرح‌های تفصیلی مشهد تا یک ماه آینده

به‌گفته معاون شهرسازی اداره کل راه و شهرسازی خراسان‌رضوی امیدواریم ظرف یک ماه آینده طرح‌های تفصیلی پهنه‌های مختلف مشهد به‌تصویب برسد؛ با تمهیدات اندیشیده‌شده، این موضوع محقق خواهد شد و از این طریق می‌توان بهترین فرصت را در اختیار شهر و شهروندان قرار داد.

به گزارش خبرنگار صمت، بهاره بزرگمهر در جلسه کمیسیون شهرسازی و معماری شورای اسلامی این شهر با بیان اینکه شهر مشهد سال‌ها فارغ از ایده و طرح‌های شهرسازی واقعی، تنها در قالب دستورالعمل‌های موردی پاسخگو بوده است، افزود: این رویه یعنی تقلیل شهرسازی به سطح تراکم و تقلیل سطح تراکم به عرض معبر و قطعه زمین که همه اینها تهدیدات بزرگی برای توسعه شهر است. وی با بیان اینکه این رویه آسیب‌های مختلفی را به‌همراه دارد که یکی از شاخص‌ترین آن، فرآیندهای طولانی غیرشفاف و مسئله‌دار است، بیان کرد: حاکم شدن چنین رویه‌ای، فارغ از نگاه‌های ساختاری و دغدغه‌های شهرسازی، به توسعه پایدار شهر لطمه می‌زند؛ امروز نگاه صرف به یک موضوع و پلاک، بدون در نظر گرفتن سایر جوانب، قابل‌پذیرش نیست. بزرگمهر با تاکید بر لزوم تدوین و اجرای طرح‌های تفصیلی در سطح شهرهای استان افزود: امکان تهیه طرح‌های تفصیلی و بازنگری در آن پیش از تصویب طرح جامع وجود ندارد، در واقع تصویب و ابلاغ طرح جامع به معنی کلید خوردن تصویب و ابلاغ طرح‌های تفصیلی است. به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شهرداری مشهد، بزرگمهر شفاف‌سازی جریان پاسخگویی به شهروندان، فراهم آمدن امکان توسعه شهری و پاسخگویی برای عموم را از مزایای اجرای طرح‌های تفصیلی مذکور دانست و افزود: از این پس، هرز رفتن منابع شهری را شاهد نخواهیم بود و پس از ۳۰ سال، فرصت تاریخی و بی‌نظیری پیش‌روی شهر مشهد قرار می‌گیرد.

ایجاد شهرک‌های تخصصی جدید در استان یزد امکان‌سنجی می‌شود

صدور ۲۰۴۳ جواز تاسیس صنعتی در یزد

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد از صدور ۲۰۴۳ فقره جواز تاسیس در یک‌سال گذشته در بخش صنعت استان خبر داد.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، محمدرضا علمدار یزدی اظهار کرد: در یک‌سال گذشته تعداد ۲۰۴۳ فقره جواز تاسیس صنعتی در استان یزد صادر شده است.

وی همچنین میزان اشتغالزایی پیش‌بینی‌شده برای این واحدها را ۵۲ هزار و ۶۱۴ نفر اعلام کرد، همچنین رئیس سازمان صنعت، معدن و تجات استان یزد گفت: در یک‌سال گذشته با بهره‌برداری از واحدهای صنعتی برای ۵۵۵۰ نفر شغل ایجاد و تعداد ۳۵۰ فقره پروانه بهره‌برداری در استان یزد صادر شد.



علمداریزدی عنوان کرد: سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته برای بهره‌برداری از این واحدها، قابل توجه بوده است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد یادآور شد: با بهره‌برداری از این واحدها، برای ۵۵۵۰ نفر در سطح استان یزد اشتغالزایی انجام شده است.

آماده‌سازی اراضی قابل‌واگذاری

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد بااشاره به آماده‌سازی و توسعه زیرساخت‌های ۵۵۰ هکتار از اراضی شهرک‌ها و نواحی صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی یزد اظهار کرد: خوشبختانه شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد توانسته با استفاده از اعتبارات داخلی، رتبه برتر کشور را در آماده‌سازی اراضی قابل‌واگذاری داشته باشد.

> شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد توانسته با استفاده از اعتبارات داخلی، رتبه برتر کشور را در آماده‌سازی اراضی قابل‌واگذاری کسب کند



در یک‌سال گذشته با بهره‌برداری از واحدهای صنعتی برای ۵۵۵۰ نفر شغل ایجاد و تعداد ۳۵۰ فقره پروانه بهره‌برداری در استان یزد صادر شد

محمد دهقان افزود: شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد، رتبه برتر کشور را در تملک اراضی به‌منظور ایجاد و توسعه شهرک‌ها و نواحی صنعتی دارد که این امر می‌تواند گام رو به جلویی برای تحقق برنامه‌های توسعه صنعتی استان تلقی شود، چرا که تملک اراضی به‌منظور آماده‌سازی آنها برای استقرار صنایع در آینده است که در نهایت رشد و توسعه صنعت، اشتغال و اقتصاد استان را رقم خواهد زد.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد، بااشاره به اینکه بیشترین واگذاری حق انتفاع در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان به‌منظور استقرار واحدهای صنعتی مربوط به سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ بوده است، ادامه داد: در سال گذشته، ۸۶ درصد از منابع داخلی شرکت برای ایجاد زیرساخت‌های شهرک‌ها و نواحی صنعتی تخصیص‌داده و هزینه شده که در ۳ سال اخیر، استان یزد در این زمینه نیز رتبه برتر کشور را از آن خود کرده است.

وی تصریح کرد: از لحاظ تعداد قراردادهای واگذاری حق انتفاع بهره‌برداری منعقدشده از ابتدای سال ۱۳۸۵ تاکنون، بیش از ۴۵۰۰ قرارداد بین شرکت شهرک‌های صنعتی و سرمایه‌گذاران منعقد شده که هزار و ۷۰۰ مورد از این قراردادها برای ۲ سال اخیر یعنی سال ۹۹ و ۱۴۰۰ است که این رشد چشمگیر هم به‌نوبه خود قابل‌توجه است.

برنامه‌های سال ۱۴۰۱



دهقان بااشاره به برنامه‌های متمایز و شاخص شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد برای سال ۱۴۰۱ ابراز کرد: امکان‌سنجی ایجاد شهرک‌های تخصصی جدید مانند شهرک تخصصی تجهیزات پزشکی، غذا و دارو، طلا و جواهر، ایجاد و تکمیل پست برق در ۷ شهرک صنعتی بزرگ استان با افزایش توان ۳۵۰ مگاواتی، تدوین شیوه‌نامه واگذاری و آغاز بهره‌برداری شهرک الکترونیک و فناوری استان و برگزاری رویدادهای فناورانه مانند رویداد صنعت هوشمند و رویدادهای شناسایی و رفع نیازهای فناورانه در صنایع مختلف از برنامه‌های شاخص شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد در سال ۱۴۰۱ است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد درباره برنامه‌های شاخص این شرکت در حوزه دانش‌بنیان تصریح کرد: باتوجه به فرمان رهبر معظم انقلاب درباره حمایت از تولید دانش‌بنیان، ایجاد زون دانش‌بنیان در منطقه ویژه اقتصادی یزد و کمک به دانش‌بنیان شدن واحدهای صنعتی و همچنین استقرار واحدهای دانش‌بنیان جدید در شهرک‌ها و نواحی صنعتی را در اولویت برنامه‌های خود قرار داده‌ایم.

مدیر کلینیک کسب‌وکار استان یزد عنوان کرد

مشاوره رایگان به ۱۲ واحد صنعتی متقاضی

به‌گفته مدیر کلینیک کسب‌وکار استان یزد، کلینیک کسب‌وکار استان یزد با برگزاری کلینیک سیار مشاوره در روز ۲۶ مرداد، بنا بر تقاضای صاحبان صنایع استان، ۱۲ مورد مشاوره رایگان را به این واحدها ارائه کرد.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد، سعید رحیمی، مدیر کلینیک کسب‌وکار استان یزد بااشاره به طرح کلینیک سیار مشاوره صنعت به مناسبت هفته حمایت از صنایع کوچک افزود: کلینیک کسب‌وکار استان یزد با برگزاری کلینیک سیار مشاوره در روز ۲۶ مرداد، بنا بر تقاضای صاحبان صنایع استان، ۱۲ مورد مشاوره رایگان را به این واحدها ارائه کرد.

رحیمی افزود: در این طرح، این واحدهای صنعتی که در حوزه‌های مختلفی اعم از تولید فرآورده‌های کنجدی، پلاستیک، صنایع غذایی، کارتن‌سازی، تابلو برق، خشکبار و حتی گردشگری فعالیت داشتند، در زمینه‌های بازاریابی و فروش، راه‌اندازی کسب‌وکار صنعتی، توسعه نظام مدیریت و تامین مالی بیش از ۶ ساعت مشاوره دریافت کردند.

مدیر کلینیک کسب‌وکار یزد اذعان کرد: برای هر یک از جلسات مشاوره در کلینیک سیار، یک فرم شناسنامه وضعیتی واحد تکمیل و تدوین شده است و اثربخشی مشاوره‌ها توسط کارشناسان این کلینیک پیگیری می‌شود.

رحیمی تصریح کرد: کلینیک کسب‌وکار استان یزد از مجموعه‌های وابسته به شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد است که براساس برنامه معین، می‌تواند در قالب ۱۲ گروه و بیش از ۳۰ عنوان مختلف حوزه صنعت، مشاوره‌های تخصصی را به واحدهای صنعتی متقاضی باتوجه به ظرفیت مشاوران عضو ارائه کند.

بازگشت ۱۳۹ واحد البرز به چرخه تولید



مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز، بااشاره به شاخص‌های صنعتی استان و عمده مشکلات، در شهرک‌های صنعتی گفت: بیش از ۳۵۰۰ واحد صنعتی کوچک و بزرگ در استان البرز مستقر و حدود ۱۵۰ برند ملی در این استان در حال فعالیت هستند.

رامین ربیعی افزود: خوشبختانه با برنامه‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت، دکتر فاطمی‌امین و تیم ایشان در قالب سیستم نظارتی جدید که به‌صورت الکترونیکی درآمده، امکان واگذاری زمین و پرداخت تسهیلات، شکل بهتری گرفته است.

وی بااشاره به اینکه در همین راستا استان البرز طی ۳ سال اخیر با همکاری بانک‌ها و دستگاه‌های مسئول، همچنین استانداری و سازمان صمت، رتبه اول پرداخت تسهیلات را در کشور به خود اختصاص داده است، ادامه داد: برای رفع موانع تولید و حل مشکلات واحدهای صنعتی، هر هفته با مدیریت استاندار البرز در قالب کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید اقدام می‌شود و با پیگیری‌های این کارگروه، بیش از ۹۳ درصد از مصوبات اجرایی و تلاش شده مشکلات واحدهای صنعتی در صنایع کوچک و بزرگ و شهرک‌های صنعتی استان مرتفع شود.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز درباره احیای واحدهای صنعتی راکد نیز اظهار کرد: باتوجه به پایش انجام‌شده، طی یک سال گذشته، تعداد ۱۳۹ واحد به چرخه تولید بازگردانده شدند که این امر با کمک سایر دستگاه‌ها بوده و در عمل اقدام بسیار خوبی در این بخش به‌شمار می‌آید.

ربیعی اظهار کرد: باتوجه به علاقه‌مندی سرمایه‌گذاران برای حضور در بخش‌های مختلف صنعتی استان البرز که به‌سبب موقعیت استراتژیک استان و دسترسی آن به راه‌های مواصلاتی است؛ تعداد واحدهای راکد در این استان بسیار کم است و حدود ۷۰ واحد غیر فعال در استان البرز وجود دارد که در پی احیای آنها هستیم. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز خاطرنشان کرد: البته در استان البرز، واحدهای نیمه‌فعال وجود دارد که مشکل عمده آنها تامین نقدینگی است و باوجود اینکه رتبه نخست کشوری را در پرداخت تسهیلات داریم،اما همچنان نیازمند تامین نقدینگی واحدها هستیم، چرا که نرخ مواد اولیه دستخوش تغییرات است و برای تبدیل واحدهای نیمه‌فعال به فعال، باید درباره تامین مالی این واحدها اقدام شود.

توسعه کسب‌وکار با تامین سرمایه مدل تعاونی

مدیرعامل اتحادیه تخصصی پیشگامان در نشست کارآفرینان، فعالان اقتصادی و شرکت‌های دانش‌بنیان با حضور محسنی اژه‌ای، ریاست قوه قضاییه، دولت کارآفرین، نظارت هوشمند و سرمایه صبور را از الزامات توسعه نوآوری و دانش‌بنیانی دانست.

به‌گزارش روابط‌عمومی گروه تعاونی پیشگامان، نشست کارآفرینان، فعالان اقتصادی و شرکت‌های دانش‌بنیان با حضور غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، ریاست قوه قضاییه؛ مهران فاطمی، استاندار؛ غلامعلی دهشیری، رئیس کل دادگستری و جمعی از مسئولان استان در محل استانداری یزد برگزار شد.

در این نشست، محمدرضا رضایی‌نژاد، مدیرعامل اتحادیه تخصصی پیشگامان دولت کارآفرین را دولتی خواند که با آماده‌سازی و سرمایه‌گذاری در بخش‌های زیرساختی کشور باعث کمک و رشد سازمان‌ها و شرکت‌های خصوصی در حوزه‌های تجاری‌سازی و ارزش‌آفرینی شود.

رضایی‌نژاد بااشاره به اهمیت نظارت هوشمند در بخش‌های دولتی گفت: نظارت هوشمند، علاوه بر نظارت بر عملکرد، ایجاد سامانه‌ای برای نظارت و پاسخگویی کارهای انجام‌نشده است و در این سامانه درخواست‌های سازمان‌ها به‌صورت برخط ثبت می‌شود و در صورت عدم‌پاسخگویی و انجام کار، مواخذه انجام گیرد و با این روش، جلوی خیلی از فسادها و اختلاس‌ها گرفته می‌شود.

مدیرعامل اتحادیه تخصصی پیشگامان، در ادامه، به نحوه تامین مالی و جذب سرمایه در پروژه‌های دانش‌بنیان اشاره کرد و گفت: کسب‌وکارهای فناورانه و دانش‌بنیان، مشخصه‌های متفاوتی در مقایسه با سایر سرمایه‌گذاری‌ها دارند که مهم‌ترین آن عدم‌قطعیت بازدهی سرمایه در کوتاه‌مدت و بازدهی بالای سرمایه‌گذاری در صورت تحقق آن خواهد بود.

وی افزود: مشکل اصلی این نوع فعالیت‌ها، ماهیت مخاطره‌آمیز سرمایه‌گذاری و لزوم صبوری سرمایه در مراحل اولیه است که با الگوی تامین مالی بانک‌محور در کشور سازگاری ندارد.

رضایی‌نژاد در ادامه گفت: برای توسعه این کسب‌وکارها باید از روش‌های تامین سرمایه جدید استفاده کرد که بتوان از منابع خرد جامعه در قالب مدلی که سرمایه صبور نیز باشد، استفاده کرد. یکی از این مدل‌ها، تعاونی‌های سهامی سرمایه‌گذار با روش گروه تعاونی پیشگامان کویر یزد است. در این الگو که اساسنامه آن به وزارت تعاون برای ابلاغ نیز ارسال شده، کارآفرینان با دارایی و اعتبار خود به سهامداران تعهد می‌دهند که ارزش‌افزوده سرمایه‌شان تامین باشد.

در پایان، مدیرعامل اتحادیه تخصصی پیشگامان از ریاست قوه قضاییه درخواست نظارت توامان کارشناسان تعاون به‌همراه کارشناسان بانک مرکزی در صورت بروز مشکل جذب سرمایه شرکت‌های تعاونی و رفع هرگونه سوءتفاهم را داشت.

برگزاری بزرگ‌ترین نمایشگاه دام و طیور خاورمیانه در تهران

مراسم افتتاح بیست‌ویکمین نمایشگاه بین‌المللی دام، طیور و صنایع وابسته، ۱۲ شهریور با حضور معاون وزیر جهاد کشاورزی و جمعی از فعالان و متخصصان این حوزه در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شد.

۲۵۰ شرکت داخلی و ۹ شرکت از کشورهای ترکیه، آلمان، روسیه و چین تا ۱۵ شهریور، آخرین خدمات، دستاوردها و توانایی‌های خود در زمینه‌های داروهای دامپزشکی، واکسن، ضدعفونی‌کننده، مکمل و کنسانتره، آزمایشگاه و تجهیزات، خوراک دام و طیور و افزودنی‌ها، مکمل‌های دام و طیور، تجهیزات و لوازم مرغداری، ماشین‌آلات دامپروری، صنعتی، دامپروی و صنعتی و کشتارگاهی، تجهیزات گرمایشی و سرمایشی و... را در فضایی بالغ بر ۳۷ هزار مترمربع در معرض دید بازدیدکنندگان قرار داده‌اند.

در راستای هرچه تخصصی‌تر شدن فضای برگزاری نمایشگاه و بهره‌گیری و استفاده هرچه بیشتر مشارکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان، این رویداد تجاری در ۴ بخش تخصصی «دارویی»، «خوراک»، «تجهیزات» و «فرآورده‌های لبنی» با حضور شرکت‌کنندگان داخلی و خارجی ترتیب داده شده است.

معرفی کالاها و محصولات جدید، ایجاد فرصت تعامل با تولیدکنندگان، بازرگانان و متخصصان بخش دام و طیور داخلی و خارجی، آشنایی با آخرین دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی و همچنین مبادله دانش، ایجاد فرصت آشنایی و انعقاد قراردادهای کاری، بررسی و شناسایی نیاز مشتریان، ارزیابی نحوه افزایش توان صنعت دام و طیور، بهره‌گیری از فرصت تبلیغاتی پیش‌آمده در راستای معرفی بهتر فعالان این عرصه، افزایش کیفیت تولید و دستیابی به استانداردهای جهانی از جمله اهداف اصلی برگزاری این رویداد عنوان شده است.

به‌گزارش گسترش‌نیوز، بیست‌ویکمین نمایشگاه بین‌المللی دام، طیور و صنایع وابسته با رعایت تمام پروتکل‌های بهداشتی از ساعت ۸ الی ۱۵ در سالن‌های ۳۱، ۳۵، ۳۸، A۳۸، B۳۸، ۴۰، ۴۱ و ۴۴ میزبان بازدیدکنندگان خواهد بود.

گفت‌وگو

شرایط تسهیلات بانکی رمق تولیدکنندگان را گرفت

نرخ سود تسهیلات، مخل تولید

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir



عکس: صمت

قانون عملیات بانکی بدون ربا که مشتمل بر ۲۷ ماده و ۴ تبصره است، ۸ شهریور ۱۳۶۲ تصویب شد و در ۱۰ شهریور همان سال به تایید شورای نگهبان رسید و چنین روزی، روز بانکداری اسلامی نام‌گذاری شد. حذف ربا از فرآیند بانکداری، مهم‌ترین اصل در تدوین سیاست‌های بانکداری اسلامی است که انتظار می‌رود با اجرای آن شاهد برقراری عدالت اجتماعی در میان قشرهای گوناگون باشیم. با وجود اینکه حدود ۴۰ سال از گفتمان بانکداری اسلامی می‌گذرد، اما انتقادهای جدی درباره سیاست‌های پولی و بانکی کشور مطرح است. بسیاری از فعالان صنعتی و اقتصادی معتقدند بانکداری اسلامی و بدون ربا، تنها جنبه شعار و نمایش دارد و در اصل ماجرا شاهد دریافت سودهای قابل‌توجهی از دریافت‌کنندگان تسهیلات بانکی هستیم. این‌گونه سیاست‌ها، ضربه‌های غیرقابل جبرانی به تولید و تولیدکننده می‌زند. برای بررسی این موضوع و آثار منفی اقتصادی آن، با آریا صادق‌نیت‌حقیقی، دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم کشور گفت‌وگو کرده‌ایم. وی در گفت‌وگو با صمت ضمن انتقاد به عملکرد سیستم بانکی کشور، آن را کاملا غیراسلامی و مخل فرآیند تولید دانست؛ فرآیندی که درنهایت به مقروض شدن و به‌دنبال آن ضرر و همچنین توقف تولید در صنایع کشور منتهی خواهد شد. بنابراین بازنگری در سیاست‌های بانکداری ضروری به‌نظر می‌رسد.

> سیستم بانکی، تسهیلات ارزان‌قیمتی را به حوزه‌های گوناگون ازجمله تولید ارائه می‌دهد، اما این تسهیلات به‌جای آنکه گرهی از بخش تولید باز کند، اغلب به محلی برای سوءاستفاده و رانت برای افرادی خاص بدل شده است

◉ دهم شهریور، روز بانکداری اسلامی نام‌گذاری شده، تولیدکنندگان و فعالان بخش معدن و صنایع معدنی در رویارویی با سیستم بانکداری کشور که از آن با عنوان بانکداری اسلامی یاد می‌شود، با چه چالش‌هایی روبه‌رو هستند؟

بانکداری یک سیستم مالی پیچیده است که نقش قابل‌توجهی در توسعه اقتصادی و پایداری فرآیندهای تجاری ایفا می‌کند. بانکداری نوین از کشورهای غربی آغاز شده و در سایر مناطق جهان، از جمله ایران، توسعه یافته است. در ادامه مفهومی با عنوان بانکداری اسلامی تعریف شده که براساس آن، فرآیندهای بانکی با احکام اسلام (به‌ویژه مقرراتی برای مقابله با ربا و رباخواری) همخوانی دارد و در قالب اقتصاد اسلامی تعریف می‌شود. با این وجود، تطبیق قوانین و نظام بانکداری کشور با قوانین اسلامی، بی‌اثر بوده است. درواقع اجرای پروژه‌های مشارکتی راه‌حلی برای تامین تسهیلات برای آغاز به‌کار یک فعالیت تولیدی یا غیرتولیدی به‌شمار می‌رود. با این وجود، قراردادهایی که با عنوان مشارکت میان صنایع و بانک‌ها منعقد می‌شود، عملا فاقد کارآیی لازم هستند، چراکه بانک‌ها تنها در سود فعالیت‌های اقتصادی مشارکت دارند، نه زیان آنها. این در حالی است که اگر جریان همکاری و شراکت صنایع و تولیدکنندگان واقعی بود، انتظار می‌رفت بانک‌ها در زیان و ضرر تولیدکنندگان نیز شریک باشند.

◉ تولیدکنندگان در روند دریافت تسهیلات با چه مشکلاتی روبه‌رو هستند؟

دریافت تسهیلات از سوی تولیدکنندگان با چالش‌های جدی روبه‌رو است. از یک‌سو میزان تسهیلات پرداختی به صنایع در طول سال‌های گذشته پا به پای تورم افزایش نیافته و همین موضوع، تولیدکنندگان را با کمبود جدی منابع مالی روبه‌رو کرده و از سوی دیگر، تولیدکنندگان موظفند به‌ازای دریافت تسهیلات، بازپرداخت آن را با نرخ بالایی به بانک بپردازند.

بهره تسهیلات دریافتی از سوی تولیدکنندگان، به‌صورت اسمی حدود ۱۸ درصد برآورد می‌شود، اما این بهره با احتساب جوانب آن، به حدود ۲۲ درصد می‌رسد. در همین حال، بانک به‌ازای پرداخت تسهیلات بانکی به تولیدکنندگان، وثیقه قابل‌توجهی را از آنها طلب می‌کند.

این در حالی است که تولیدکنندگان تمامی دارایی خود را به تولید اختصاص می‌دهند و عملا توان کافی برای در اختیار قرار دادن وثیقه ندارند. درنتیجه انتظار می‌رود همان فرآیند تولید به‌عنوان وثیقه از سوی بانک‌ها موردپذیرش قرار گیرد. بدون تردید، برقراری تعامل بیشتر میان تولیدکنندگان با بانک‌ها به‌منزله ایجاد فرصتی برای اشتغالزایی و رشد و توسعه اقتصادی کشور است، اما در حال حاضر با توجه به سختگیری‌هایی که نسبت به تولیدکننده برای دریافت تسهیلات وجود دارد، عملا امکان دریافت وام از تولیدکننده سلب می‌شود.

در ادامه باید خاطرنشان کرد از آنجا که دولت به‌دنبال کنترل نقدینگی است، دریافت ال‌سی و خرید اعتباری مشکلات متعددی دارد. با توجه به آنکه فشار قابل‌توجهی به بانک‌ها برای خرید اوراق قرضه تحمیل شده، این موسسات مالی دیگر توان پرداخت تسهیلات را ندارند. همین موضوعات، مانع تامین نقدینگی موردنیاز صنعتگران و واحدهای تولیدی می‌شود.

در دهه گذشته، تولید همواره به‌عنوان یک اولویت اقتصادی در شعار سال مطرح بوده است. تولید امسال نیز سرلوحه شعار سال یا هدف‌گذاری اقتصادی کشور قرار دارد. با این وجود، نه‌تنها راهکاری عملیاتی برای بهبود شرایط تولید اجرایی نمی‌شود، بلکه هر روز سنگی جدید در مسیر فعالیت تولیدکنندگان انداخته می‌شود.

◉ آیا امکان دریافت تسهیلات ارزان‌قیمت برای تولیدکنندگان وجود دارد؟

سیستم بانکی، تسهیلات ارزان‌قیمتی را به حوزه‌های گوناگون از جمله تولید ارائه می‌دهد، اما این تسهیلات به‌جای آنکه گرهی از بخش تولید باز کند، عموما به محلی برای سوءاستفاده و رانت برای افرادی خاص بدل شده است. تسهیلات ارزان‌قیمت، اغلب به تولیدکننده واقعی نمی‌رسد و اگر هم این تسهیلات به تولیدکننده واقعی برسد، بازهم بخشی از سود آن در اختیار دلالان قرار می‌گیرد. درواقع این وام‌های ارزان‌قیمت به بستری برای درآمدزایی افراد خاص بدل می‌شود.

◉ راهکار اصلاح این شرایط را چه می‌دانید؟

به اعتقاد من، کلمات از مفهوم و حرمت برخوردار هستند. چنانچه اسم مشارکت روی فرآیند پرداخت تسهیلات گذاشته می‌شود، انتظار می‌رود این مشارکت در ابعاد گوناگونی اجرایی شود؛ یعنی در عمل هم شاهد مشارکت میان بانک و تولیدکننده باشیم. در این فرآیند، اطلاق واژه مشارکت به‌جای تسهیلات ربوی، اشتباه است و اصلاح مقررات و نظام بانکی را غیرممکن می‌کند.

البته در چند ماه گذشته، مشارکت میان بانک‌ها و تولیدکنندگان به‌شدت محدود شده؛ یعنی پرداخت تسهیلات عموما به مرابحه محدود شده، با این وجود، در فرآیند مشارکت،چ اقدامات خلاف عرف متعددی اجرایی می‌شود.

به‌عنوان مثال، تولیدکننده موظف است برای دریافت تسهیلات از بانک، طرح توجیهی خود را تقدیم نظام بانکی کند. در این طرح توجیهی، میزان سودآوری یک فعالیت تولیدی محاسبه و درج می‌شود. بانک‌ها عموما از تولیدکنندگان درخواست دارند که در طرح توجیهی خود، سود فعالیت یادشده را بیش از ۲۷ درصد عنوان کنند، چراکه ۲۲ تا ۲۴ درصد از این سود باید به بانک تعلق بگیرد.

در همین حال، انتظار می‌رود دست‌کم سود ۴ درصدی نیز برای تولیدکننده باقی بماند. با این وجود باید تاکید کرد که سود بسیاری از فعالیت‌های تولیدی به ۲۷ درصد نمی‌رسد. درنتیجه تولیدکنندگان ناچار می‌شوند در طرح‌های توجیهی دست ببرند و آمار و ارقام را به اشتباه تغییر دهند؛ یعنی بانکداری اسلامی تولیدکننده را به سندسازی تشویق می‌کند. این در حالی است که صداقت در گفتار، کلام، قول و وعده، یکی از اصول اساسی اسلام است.

با این وجود، چنین اصل مهمی، تنها با هدف سودآوری بانک‌ها، نادیده گرفته می‌شود. مجموع موارد یادشده حکایت از آن دارد که بانکداری اسلامی عملا در کشور ما محلی از اعراب ندارد. بدون تردید چنانچه این مشکلات برطرف نشود، نمی‌توان و نباید اسم بانکداری اسلامی را روی این سیستم گذاشت و انتظارات لازم را از آن داشت.

◉ آیا فرآیند پرداخت تسهیلات تاکنون به ورشکستگی صنایع منجر شده است؟

همکاری صنایع با بانک‌ها در موارد متعددی به ضرر صنایع و تولیدکننده تمام شده است. این ضرر و زیان به‌ویژه پیامد دریافت وام‌های ارزی بوده است.

تولیدکنندگان عموما برای خرید تجهیزات خطوط تولید، ماشین‌آلات، قطعات یا واردات مواد اولیه، اقدام به دریافت تسهیلات ارزی می‌کنند. فرآیند دریافت تسهیلات ارزی برای واردات محصولات ارزبر براساس یک طرح توجیهی انجام می‌شود. با این وجود باید تاکید کرد که نظام اقتصادی ما از ثبات سیاسی و اقتصادی لازم برخوردار نیست و در چنین شرایطی، فاکتورهای حاکم برای تدوین طرح‌های توجیهی از اعتبار ساقط می‌شوند و تولیدکننده را بازپرداخت تسهیلات با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌کند.

کما اینکه در سال‌های گذشته چندین‌بار شاهد نوسانات ارزی قابل‌توجهی در کشور بوده‌ایم. این نوسانات ارزی که اغلب خود را در قالب رشد یکباره قیمت ارز نشان می‌دهد، دریافت‌کنندگان تسهیلات ارزی را با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌کند و آنها را در آستانه ورشکستگی قرار می‌دهد.

کما اینکه در سال‌های گذشته، بسیاری از صنایع تحت‌تاثیر نبودثبات سیاسی و اقتصادی ورشکست و مدیریت آنها به بانک‌ها واگذار شده است. درنتیجه عملا تولید از میان می‌رود و ظرفیت اشتغالزایی این صنایع، حذف می‌شود.

◉ قراردادهای دولت با صنایع برای خرید محصولات، این تولیدکنندگان را در بازپرداخت تسهیلات با چه چالش‌هایی روبه‌رو می‌کند؟

چنانچه بازپرداخت تسهیلات دریافت‌شده از سوی یک تولیدکننده با تاخیر مواجه شود، ملزم به پرداخت جریمه‌های سنگین می‌شود. این در حالی است که در بسیاری موارد، دیرکرد تولیدکنندگان به‌دلیل سیاست‌های اشتباه و ضدتولید دولت است.

در همین حال باید خاطرنشان کرد که فعالان بخش خصوصی عموما در تعامل و همچنین تجارت با یکدیگر از انصاف بالاتری برخوردار هستند، اما دولت بدحساب‌ترین و بدقول‌ترین طرف آنها در معاملات است.

در موارد متعددی دولت یا نهادهای وابسته به دولت خریدار محصولات تولیدشده از سوی صنایع هستند، با این وجود در بازپرداخت خرید خود از صنایع بخش خصوصی، به‌شدت بدقول هستند. همین موضوع نیز آسیب‌هایی را به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند و حتی آنها را در بازپرداخت سود تسهیلات با چالش‌های جدی روبه‌رو خواهد کرد. یکی از همین چالش‌ها، تعویق در بازپرداخت تسهیلات بانکی است که خسارت دوچندانی را به صنایع تحمیل می‌کند.

علاوه بر این، بسیاری از تولیدکنندگان در تامین سرمایه در گردش خود با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شوند.

◉ تولیدکنندگان صنایع آلومینیومی کشور با چه چالش‌هایی در روند فعالیت خود روبه‌رو هستند که فرآیند بازپرداخت تسهیلات آنها را با مشکل روبه‌رو می‌کند؟

گران‌فروشی مواد اولیه برای صنایع پایین‌دستی در حال حاضر بزرگ‌ترین چالشی است که به فعالان صنایع پایین‌دستی آلومینیوم کشور تحمیل‌شده و روند تولید و سودآوری این صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.

فعالان صنایع بالادستی به‌دنبال تثبیت قیمت فروش شمش در نرخ‌های بالاتری هستند و بر همین اساس، پرمیوم فروش این محصول را به ۱۰ درصد افزایش داده‌اند. این در حالی است که پرمیوم ۱۰ درصدی تنها با هدف جبران فاصله ارز ۴۲۰۰ تومانی و قیمت واقعی دلار در بازار، وضع شد، اما در موقعیت کنونی و با توجه به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و اختصاص قیمت دلار نیمایی در معاملات بورس کالا و فرآیند کشف قیمت شمش، عملا چنین پرمیومی بی‌معنی و به‌منزله گران‌فروشی شمش در بازار داخلی است.

این اقدام تنها به سود واحدهای ذوب آلومینیوم خواهد بود و آسیب‌های غیرقابل جبرانی به صنایع پایین‌دستی این زنجیره تحمیل می‌کند.

در واقع با تداوم اجرای این سیاست، تولیدکنندگان داخلی از گردونه رقابت در بازار داخلی و صادراتی، حذف می‌شوند و حتی توان بازپرداخت تسهیلات دریافتی از بانک‌ها را هم نخواهند داشت.

مسئولان و سیاست‌گذاران در این سال‌ها نشان داده‌اند، حمایت از تولید داخلی، تنها جنبه شعار دارد و در عمل، هیچ حمایتی از تولید داخلی و ارزش‌آفرینی نمی‌شود. در همین حال، انتقادات گسترده‌ای به عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت و انفعال آن نسبت به شرایط فعالیت و تولید صنایع وارد است.

سندیکای صنایع آلومینیوم برای این موضوع و برای بررسی دلایل رشد قیمت شمش با سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان نامه‌نگاری کرده است. هرچند این سازمان مدعی شد این موضوع در گفتمان با وزارت صنعت، معدن و تجارت باید بررسی و حل شود. وزارت صنعت، معدن و تجارت از توان کافی برای مدیریت مشکلات این صنعت برخوردار نیست یا عزم کافی برای رفع این‌گونه چالش‌های اساسی وجود ندارد.

در پایان باید خاطرنشان کرد که بورس کالا به جای اجرای وظایف خود و ایجاد بستری برای کشف قیمت، به محلی برای قیمت‌سازی بدل شده است. تصمیمات خودسرانه بورس به ضرر صنایع بوده و ضربه‌های غیرقابل جبرانی را به صنعتگران تحمیل می‌کند. در این میان، ضرر حاصل از تصمیم‌گیری‌های غلط و تغییرات مداوم قوانین و مقررات، تنها به فعالان صنعت آلومینیوم کشور محدود نمی‌شود.

این خسارت‌ها درنهایت به تعطیلی تولید و حذف موقعیت‌های شغلی ایجادشده در کشور منتهی می‌شود و آثار گسترده منفی اجتماعی را به‌دنبال خواهد داشت.

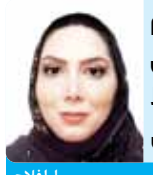


آریا صادق‌نیت‌حقیقی

> نوسانات ارزی که اغلب خود را به صورت رشد یکباره قیمت ارز نشان می‌دهد، دریافت‌کنندگان تسهیلات ارزی را با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌کند و آنها را در آستانه ورشکستگی قرار می‌دهد

بورس

برجام پارادایم اصلی سقوط یا صعود بورس



سارا فلاح
کارشناس بازار سرمایه

بازار سرمایه در هفته‌های اخیر در فاز بی‌تصمیمی قرار گرفت که اثرات آن را می‌توان از ارزش معاملات خرد سهام متوجه شد که نزدیک میانگین ۲۰ و ۲۲ روزه آن قرار دارد؛ یعنی بازار در فاز متعادلی است.

در همین حال، چنانچه روند شاخص کل بورس در معاملات هفته گذشته بازار سهام بررسی شود، متوجه خواهیم شد این شاخص در محدوده یک میلیون و ۴۷۰ هزار واحدی تا یک میلیون و ۴۲۰ هزار واحدی محصور شده است. چشم‌انتظاری برای روشن شدن نتیجه مذاکرات برجام، علت اصلی نوسان شاخص در بازه یادشده است. درواقع گویا تمامی فعالان بازار به‌دنبال آن هستند که خبرهای موثقی از برجام و نتایج مذاکرات رفع تحریم منتشر شود تا براساس آن برای سرمایه‌گذاری خود برنامه‌ریزی کنند. بدون تردید تا زمانی که بازار از این شرایط تعلیق و کما خارج نشود، پول‌های پارک‌شده به بازار سرمایه باز نخواهد گشت.

در موقعیت کنونی و با توجه به شرایطی که از آن یاد شد، سرمایه‌های محدود بازار میان صنایع جابجا می‌شود. به بیانی دیگر، نقدینگی بازار از یک صنعت به صنعت دیگر می‌رود. در چنین شرایطی، سهم‌هایی که P/E مناسب و قابل‌قبولی دارند یا گزارشات عملکرد مناسبی از آنها منتشر شده، موردتوجه قرار خواهند گرفت و نقدینگی بیشتری به آنها جذب خواهد شد.

در ادامه و در پیش‌بینی و تحلیل عملکرد بورس تهران در هفته پیش‌رو باید خاطرنشان کرد که با توجه به شرایط و تحلیل بازار می‌توان اینطور ادعا کرد که بورس تهران در روزهای پیش‌رو شرایط منفی، اما متعادلی را پشت‌سر می‌گذراند. با این وجود، انتشار اخبار از مذاکرات رفع تحریم، مهم‌ترین فاکتور اثرگذار بر معاملات بورس تهران است. البته چنانچه روند معاملات به‌طور تکنیکال بررسی شود، می‌توانیم ادعا کنیم دوباره احتمال کف‌سازی قیمتی در بورس تهران وجود دارد، اما با گذر از این کف قیمتی، انتظار می‌رود شاخص بورس به مسیر صعودی بازگردد. با این وجود نباید از ذکر این نکته غفلت کرد که برجام همچنان موثرترین و بااهمیت‌ترین فاکتور تاثیرگذار بر بازار است. چنانچه اخبار موثقی از برجام منتشر شود می‌تواند پارادایم بازار را صعودی یا نزولی کند.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که از دست رفتن اعتماد عمومی همچنان به‌عنوان یکی از چالش‌های اصلی بورس تهران مطرح است. فرآیند از دست رفتن اعتماد به بازار سرمایه از سال ۱۳۹۹ آغاز شد. وعده‌های مسئولان برای ورود سرمایه‌های حقیقی به بورس و استفاده از این بازار به‌عنوان بستری برای جبران کسری بودجه دولت، علت اصلی بی‌اعتمادی به بورس تهران است. با توجه به شرایط یادشده، شاهد خروج پول حقیقی از بازار بودیم. متاسفانه روند بی‌اعتمادی و خروج پول حقیقی‌ها از بازار سرمایه با گذشت بیش از ۲ سال همچنان ادامه دارد. تنها راه بازگشت مجدد اعتماد مردم به این بازار، تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری درست دولت است.

خبر

بورس بین‌الملل، امنیت کشور را تقویت می‌کند

مشارکت خارجی‌ها (از طریق بورس بین‌الملل) در واحدهای تولیدی، باعث تقویت امنیت کشور شده و موجب می‌شود شرکت‌های خارجی در حوادث گوناگون همراه دولت باشند، زیرا منافع‌شان به کشورمان گره خورده و سعی می‌کنند در کنترل تنش‌ها تاثیرگذار باشند. به‌گزارش ایرنا، جعفر قادری، عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس به تاثیر بورس بین‌الملل بر تامین منابع و سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد اشاره کرد و افزود: بازار سرمایه و بورس، یکی از بهترین مکان‌هایی است که می‌تواند موجب جذب سرمایه‌گذار شود.

وی افزود: در صورت عرضه بخشی از سهام واحدهای تولیدی به شرکت‌های خارجی، زمینه ورود منابع ارزی به کشور فراهم می‌شود که این اقدام می‌تواند در این شرایط که با محدودیت ارزی مواجه هستیم، کمک شایانی به همراه داشته باشد. عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس ادامه داد: شرکت‌هایی که سهام آنها در بورس بین‌الملل عرضه می‌شود، انگیزه بیشتری برای سرمایه‌گذاری در بازارهای خارجی دارند تا بتوانند تامین منابع مالی مطلوبی داشته باشند.

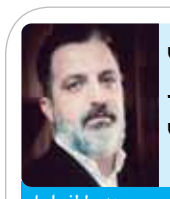
وی عنوان کرد: در واقع بورس بین‌الملل، اقدام ارزشمندی است که نه‌تنها در کیش و قشم، بلکه باید امکان راه‌اندازی آن در همه مناطق آزاد فراهم شود. گفتنی است، در جلسه سه‌شنبه (یکم شهریور) شورای‌عالی بورس، اعضای این شورا، راه‌اندازی بورس بین‌الملل در مناطق آزاد کشور را تصویب کردند. این بورس با سرمایه ارزی در مناطق آزاد تاسیس می‌شود و همه معاملات آن ارزی خواهد بود. بورس بین‌الملل مناطق آزاد، پنجمین بورس کشور است که با هدف تامین مالی ارزی پروژه‌های صنعتی و عمرانی با سرمایه اولیه ۳۰ میلیون یورو در مناطق آزاد راه‌اندازی می‌شود.

رویکرد جدید وزارتخانه برای تولید ماشین‌آلات

معاون هماهنگی و محیط کسب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با تغییر آرایش ساختاری در وزارتخانه، رشته فعالیت ماشین‌آلات و تجهیزات از سطح دفتر به معاونت با ۴ اداره کل ارتقا پیدا کرد و این نشان‌دهنده اهمیت و نقش این رشته فعالیت در بخش تولید است. به‌گزارش شاتا، سیدمهدی نیازی در دیدار با اعضای هیات‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران (ستصا) گفت: برای رشد ساخت داخل، نیازمند برنامه‌ریزی میان‌مدت هستیم و آماده‌ایم همکاری خود را با انجمن‌ها و تشکل‌ها برای تبیین نقشه راه این صنعت گسترش دهیم. نیازی تاکید کرد: مشارکت دادن انجمن‌ها در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی را با جدیت دنبال می‌کنیم و در این راستا با تشکیل کارگروه مشترک بین انجمن‌های مرتبط با صنایع ماشین‌سازی و تجهیزات برای مانع‌زدایی و توسعه این صنعت موافق هستیم. وی بااشاره به ابلاغ مصوبه جدید هیات دولت درباره حمایت از «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» در حوزه صنعت، معدن و تجارت گفت: ظرفیت خوبی برای شرکت‌های دانش‌بنیان به‌ویژه در بخش ماشین‌آلات و تجهیزات در این آیین‌نامه ایجاد شده که باید از این فرصت استفاده کرد. نیازی افزود: باتوجه به ارزیابی‌های کارشناسی صورت‌گرفته، مهم‌ترین راهبرد در توسعه صنعت ماشین‌سازی و تجهیزات، توسعه فعالیت‌های پیمانکاری تخصصی، ایجاد کنسرسیوم‌های تخصصی برای تجمیع سازندگان ماشین‌آلات و تجهیزات و شرکت‌های طراحی و مهندسی در قالب شرکت‌های کارخانه‌ساز با ارائه تضامین و خدمات پس از فروش و پرداخت تسهیلات ارزی براساس پیش‌فاکتور شرکت‌های ایرانی است که باید به‌صورت جدی دنبال شود و این پروژه‌ها در آیین‌نامه اخیر نیز پیش‌بینی شده است.

یادداشت

دست‌اندازهای تامین مالی در بخش معدن



مهدی لطفی‌اصل
کارشناس و فعال معدن

طبق ماده ۹ قانون معادن پروانه بهره‌برداری صادره برای معادن سندی رسمی، لازم‌الاجرا، قابل معامله، تمدید و توثیق است که متضمن حق انتفاع دارنده پروانه از ذخیره معدنی مندرج در پروانه و نیز دربردارنده تعهدات وی در اجرای مفاد آن است، همچنین برابر تبصره یک این ماده قانونی، موسسات مالی نظیر بانک‌ها مکلف هستند معادن دارای پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان وثیقه و تضمین اعطا و بازپرداخت تسهیلات مالی بپذیرند. در راستای این ماده قانونی، بانک مرکزی طی سال ۹۳، بانک‌ها و موسسات مالی را مکلف کرده تا پروانه بهره‌برداری معادن را به‌عنوان وثیقه و تضمین اعطا و بازپرداخت تسهیلات مالی بپذیرند،اما در عمل تاکنون این ماده قانونی به‌رغم نص صریح قانون آن‌طور که شایسته است، عملیاتی و اجرایی . رد پروانه‌های بهره‌برداری در جایگاه سند قابل‌توثیق از سوی بانک‌ها چندین علت دارد.

اول اینکه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های بانک‌ها در راستای اعطای تسهیلات به معادن با توثیق پروانه بهره‌برداری، با قانون معادن تعارض دارد، بنابراین ضروری است برای رفع آن دستورالعمل واحد با لحاظ تمام جوانب تدوین و تهیه شود.

دوم اینکه سیستم نظام بانکی با ماهیت فعالیت‌های معدنی آشنایی چندانی ندارد و ارزش‌گذاری معادن در راستای ارائه تسهیلات به آنها به‌سختی انجام می‌گیرد، ضمن اینکه در سال‌های گذشته عدم‌بازپرداخت تسهیلات دریافتی از سوی برخی فعالان معدنی سبب ایجاد بدبینی به معادن به‌عنوان یک واحد اقتصادی پویا از سوی بانک‌ها شده است. در این راستا و به‌منظور رفع مشکلات موجود به‌نظر می‌توان از ظرفیت و توان کارشناسی صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی (ارگان زیرمجموعه وزارت صمت) استفاده کرد و با ارزیابی کارشناسی معادن از اعتبار آن برای تسهیلات دریافتی استفاده کرد.

اما این اختلاف سلیقه در اجرای قانون سبب شده که روند اخذ تسهیلات از نظام بانکی بسیار زمانبر شود و همین طولانی شدن روند اخذ تسهیلات، باعث از دست رفتن فرصت‌های سرمایه‌گذاری و به‌تبع آن کاهش فعالیت‌های معدنی شود.

در بحث اخذ تسهیلات، همان‌گونه که ذکر شد، علاوه بر نظام بانکی، صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی وجود دارد که ماهیت شرح وظایف آن اعطای تسهیلات اکتشافی و خرید ماشین‌آلات معدنی است. این صندوق به‌دلیل دارا بودن کارشناسان خبره در زمینه معدن توانسته است تاکنون در بخش اعطای تسهیلات عملکرد قابل‌قبولی داشته باشد،اما به‌دلیل محدودیت منابع مالی حمایت آن از بخش معدن چندان چشمگیر نیست. به‌نظر می‌رسد با همیاری صندوق بیمه با نظام بانکی بشود گره اعطای تسهیلات به بخش معدن را باز کرد، به‌نحوی که با ارزیابی صحیح کارشناسان صندوق بیمه، نظام بانکی از اقتصادی یا غیراقتصادی بودن معدن درخواست‌کننده تسهیلات مطمئن شده و ارائه تسهیلات با ارزیابی صحیحی انجام گیرد که در واقع این امر سبب می‌شود وجهه و اعتبار معادن در نظام بانکی افزایش یافته و در ادامه برای ارائه تسهیلات به آنها به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی سودآور تمایل بیشتری از خود نشان دهند.

همان‌گونه که ذکر شد، بانک مرکزی طی سنوات گذشته، دستورالعمل مربوط به ماده ۹ قانون معادن و تبصره یک آن را به بانک‌های عامل ابلاغ کرده،اما به‌دلیل وجود تفاوت دیدگاه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های خاص نظام بانکی برای موضوع توثیق و همچنین آشنا نبودن نظام بانکی با ماهیت فعالیت‌های معدنی و نحوه ارزیابی و ارزش‌گذاری آنها سبب شده است، توثیق پروانه‌های بهره‌برداری معادن در قبال اخذ تسهیلات، به‌سهولت امکان‌پذیر نباشد.

در راستای رفع این مشکل اساسی به‌نظر می‌رسد تدوین یک دستورالعمل واحد با مصوبه و تایید هیات وزیران راهگشا باشد.

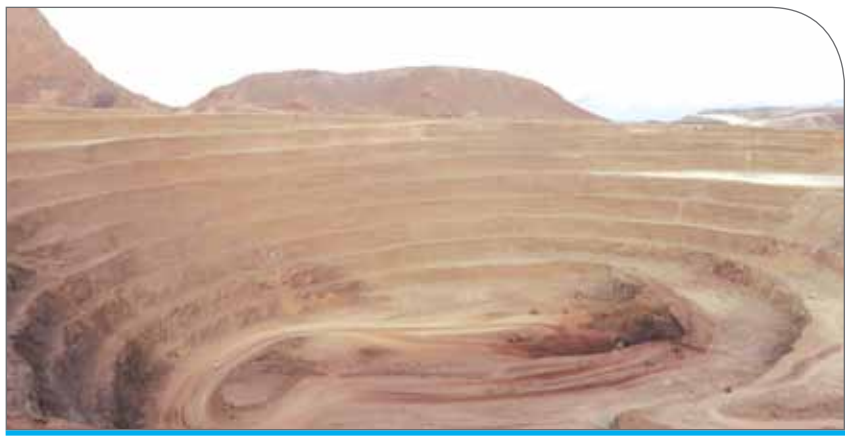
درباره نحوه دریافت وام تولید از صندوق توسعه ملی برای گسترش فعالیت‌های معدنی اطلاعات چندانی در دسترس نیست، اما اگر هدف ما در اقتصاد نگاه بلندمدت باشد، باید منابع مالی این صندوق را در بخش معدن به‌ویژه در بخش اکتشافات تکمیلی و سیستماتیک، تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی کاربردی، تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده مواد معدنی و همچنین زیرساخت معادن تزریق کرد، چرا که بخش معدن به‌عنوان پیشران توسعه اقتصادی از ظرفیت‌های بالایی در راستای ایجاد توسعه اقتصادی پایدار برخوردار است.

گزارش صمت درباره چالش‌های معدن در حوزه تامین مالی

حرمت معدن به متولی آن است

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

تبصره یک ماده ۹ قانون معادن (قانون اصلاح سال ۱۳۹۰) بانک‌ها مکلف هستند پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان وثیقه و تضمین اعطا و بازپرداخت تسهیلات مالی بپذیرند، البته معدنداران می‌گویند این قانون در عمل اجرا نمی‌شود و دریافت وام برای این بخش تولیدی تنها با ارائه اسناد ملکی یا سپرده بانکی امکان‌پذیر می‌شود.
به‌بهانه هفته بانکداری اسلامی، صفحه ۱۲ صمت در گزارش امروز خود به تضاد میان قوانین بانک و معدن و چالش‌های معدنداران در حوزه تامین مالی پرداخته است.



عکس: آیدا فریدی

بانک‌ها مایل هستند که به معادن تسهیلات بدهند،اما دغدغه این موضوع را هم دارند که برای بازپرداخت تسهیلاتی که می‌دهند، ضمانت دریافت کنند و از این حیث، نمی‌توانند همان اعتمادی را که به اسناد ملکی دارند، به پروانه‌های بهره‌برداری داشته باشند

قانون معدن یا قانون بانک



تقی نبئی ـ فعال معدنی و رئیس سابق سازمان نظام مهندسی معدن ایران: در ماده ۹ قانون معادن که سال ۹۰ به تصویب مجلس رسید، تبصره‌ای گنجانده شده که طبق آن موسسات مالی و بانک‌ها مکلف هستند پروانه بهره‌برداری معادن را به‌جای وثیقه بپذیرند، اما متاسفانه این ظرفیت قانونی در مقررات بانکی وجود ندارد و به بانک‌ها ابلاغ نشده است، بنابراین مقررات داخلی این موسسات به آنها اجازه پذیرش این اوراق را به‌عنوان وثیقه نمی‌دهد.

برای بانک‌ها ۳ نوع وثیقه تعریف شده است؛ اموال منقول، غیرمنقول و اسناد تجاری. این بخشنامه‌ای کلی است که به بانک‌ها ابلاغ شده و در این میان به پروانه بهره‌برداری از معادن یا خود معدن اشاره نشده است.

به این دلیل بانک‌ها اعلام می‌کنند مجوز پذیرش پروانه معدن را به‌عنوان وثیقه ندارند و خلاف مقررات داخلی آنها است.

▣ چالش تامین مالی

اجرایی نشدن قانون اعطای تسهیلات به معدنداران، مشکلات زیادی برای تامین مالی پروژه‌های معدنی ایجاد کرده است. بهره‌برداران ما نه می‌توانند برای تامین سرمایه در گردش خود از وثیقه استفاده کنند و نه برای افزایش سرمایه ثابت و اگر وثایق دیگری مثل ضمانت‌نامه بانکی یا اسناد ملکی در اختیار نداشته باشند، با مشکلات عدیده‌ای در تامین مالی پروژه‌ها رو به رو خواهند شد.

از این بابت، یکی از پرچالش‌ترین بخش‌های تولید ما که دسترسی آن به منابع مالی بانکی بسیار محدود است، بخش معدن است.

▣ توسل به خارج از مجموعه

در حال حاضر معدنکاران ما فقط از طریق ارائه اموال منقول و غیرمنقول برای وام‌های درشت و همین‌طور برای وام‌های کوچک‌تر که به‌طورعمده برای سرمایه در گردش است، به‌عنوان چک و سفته و برات یا گشایش اعتبار اسنادی می‌توانند از طریق بانک‌ها تسهیلات اخذ کنند و اگر بخواهند وامی درشت برای تامین سرمایه ثابت، خرید ماشین‌آلات و تجهیز کارگاه‌های مربوط به بهره‌برداری خود را انجام بدهند، باید از اموال منقول و غیرمنقول خود یعنی وثایق ملکی یا ضمانتنامه‌های بانکی استفاده کنند که میسر هم نیست، به‌دلیل اینکه هم ضمانتنامه بانکی و هم وثایق ملکی ممکن است در اختیار شرکت بهره‌بردار نباشد و به این ترتیب مجبور شوند که خارج از مجموعه متوسل بشوند.

▣ راهکارهای قانونی

اهرم قانونی برای این کار وجود دارد و می‌توان از طریق حقوقی این موضوع را دنبال کرد،اما شاید نتیجه‌ای که حاصل می‌شود، چندان قابل قبول نباشد، به این دلیل که بانک‌ها براساس مقررات خودشان کار می‌کنند.

به‌نظر من، بهترین راهکار قانونی این است که بتوانیم با بانک‌ها برای انعقاد تفاهمنامه مذاکره کنیم. بانک‌ها مایل هستند که به معادن تسهیلات بدهند،اما دغدغه این موضوع را هم دارند که برای بازپرداخت تسهیلاتی که می‌دهند، ضمانت دریافت کنند و از این حیث نمی‌توانند همان اعتمادی را که به اسناد ملکی دارند، به پروانه‌های بهره‌برداری داشته باشند، اما می‌توان از ظرفیت‌های کارشناسی استفاده کرد و با بانک‌ها به توافقاتی دست یافت تا ارزش مالی پروژه‌های معدنی تعیین شود و به این ترتیب بتوانند آنها را به‌عنوان وثیقه موردقبول قرار دهند.

سازمان نظام مهندسی معدن ایران، سال گذشته، که مسئولیت آن برعهده من بود، تفاهمنامه‌ای با بانک تجارت داشت و این مهم در متن تفاهمنامه ذکر شده بود تا از ظرفیت کارشناسی سازمان نظام مهندسی معدن یا کارشناس رسمی دادگستری استفاده شود و بعد از ارزش‌گذاری پروانه‌های معدنی، از آنها به‌عنوان وثیقه استفاده کرد و قرار بود به این موضوع رسیدگی شود،در حالی که با تغییرات مدیریتی که در سازمان نظام مهندسی و در بانک تجارت رخ داد، این تفاهمنامه به قرارداد منجر نشد، اما مدیریت جدید با پیگیری می‌تواند از این ظرفیت قانونی به‌نفع بخش معدن کشور استفاده کند. وزارت صمت هم می‌تواند در جایگاه متولی بخش معدن به این موضوع ورود کند و با عقد تفاهمنامه‌هایی بین وزیر و بانک مرکزی یا بانک‌های منتخب، که ظرفیت مالی خوبی برای حمایت مالی پروژه‌های معدنی دارند، زمینه را برای بهره‌برداری از این ظرفیت قانونی فراهم کنند.

▣ صندوق توسعه ملی

منابع تسهیلات صندوق توسعه ملی هم در اختیار بانک‌ها قرار می‌گیرد و از این طریق به بخش تولید تزریق می‌شود. هر منبعی که در اختیار بانک‌ها قرار بگیرد، چه از طریق بانک مرکزی، چه از طریق سایر صندوق‌ها با قوانین و مقررات خودشان تضامین را اخذ می‌کنند و در این‌باره، باز هم با همین سد عدم‌پذیرش پروانه معدن به‌عنوان وثیقه مواجهیم. بخش معدن با چالش تامین منابع مالی مواجه است و شما اگر از هر بانکی بپرسید که برای تسهیلات بالای چند میلیارد تومان چه وثیقه‌ای را قبول می‌کند، همان ۳ نوع وثیقه‌ای را که پیش از این به آن اشاره کردم ،قبول می‌کند، به‌ویژه شعب شهرستان که اصلا با این موضوع آشنا نیستند و وقتی هم از شعب اصلی بانک‌ها استعلام می‌کنند، با پاسخ منفی رو به رو می‌شوند، به‌همین دلیل، بعید می‌دانم که موردی باشد که پروانه معدن به‌عنوان وثیقه موردپذیرش قرار گرفته باشد و اقدام جدی وزارت صمت را می‌طلبد که به موضوع ورود کند و با بانک‌ها تفاهمنامه همکاری یا توافقنامه داشته باشد.

معاونت اقتصادی ریاست‌جمهوری، کمیسیون اقتصادی یا صنایع و معادن مجلس هم می‌توانند به این موضوع ورود کنند و با توافقنامه‌هایی با بانک مرکزی این بند قانونی به مرحله اجرا نزدیک شود.

> معاونت معدنی که در واقع اختیارات «وزیر معدن» را دارد، در بسیاری از مواقع به‌دلیل شرایط موجود، نمی‌تواند از این بخش آنچنان که باید و شاید دفاع کند و گاهی معاونت‌های دیگر تصمیمات این بخش را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند

قانون‌شکنی دولتی!



حسام‌الدین فرهادی‌نسب ـ فعال معدنی و عضو اتاق بازرگانی اصفهان: ماجرای رد شدن وثایق مالی و بانکی معندداران به‌جای دیگری غیر از بانک‌ها برمی‌گردد. مشکل اصلی آنجا است که وزارت صمت هیچ‌گاه از معدنداران حمایت کافی نکرده است. در قانون معادن به‌صراحت آمده که پروانه بهره‌برداری معدن، سند معتبری است که می‌تواند به‌عنوان وثیقه برای دریافت وام پذیرفته شود، اما متاسفانه بانک‌ها از اجرای این قانون سرپیچی می‌کنند، البته اگر این موضوع را از زاویه دید آنها بررسی کنیم، تا حدودی می‌توان حق را به آنها داد، به هر حال، وقتی که اعتبار پروانه معدن به‌راحتی زیر سوال می‌رود یا با تصمیمات غلط مدیریتی و دیگر ایرادات قانونی از حیزانتفاع ساقط می‌شود، بانک‌ها نمی‌توانند به این اسناد اعتماد کنند.

در قانون ذکر شده است که حقوق دولتی هر ۳ سال یک‌بار با توافق و عوض شدن طرح بهره‌برداری می‌تواند تغییر کند، اما متاسفانه رعایت نمی‌شود. دولت به این حوزه به‌عنوان منبع درآمد نگاه می‌کند و هر سال فاتحانه از این حرف می‌زنند که حقوق دولتی معادن را زیاد می‌کنند. همین‌طور تصمیم‌های دیگری از جمله قیمت‌گذاری‌های دستوری یا ممنوعیت‌های صادراتی و از این دست تصمیم‌ها که متاسفانه هم مخالف قانون معادن است و هم برخلاف قانون بهبود فضای کسب‌وکار. به این ترتیب وقتی وزارتخانه یا دیگر بخش‌های دولت قانون‌شکنی می‌کنند دیگر نمی‌توان از بانک‌ها انتظار داشت، چون از قدیم گفته‌اند که حرمت امامزاده به متولی آن است.

منشأ این مشکل از هر کجا که باشد، معدنداران را دچار مشکلات فراوانی کرده است. کسی که تمام سرمایه زندگی خود را صرف این کار کرده است، هیچ راهی ندارد تا بتواند تسهیلات بانکی مورد نیاز خود را تامین کند و از این طریق سرمایه در گردش خود را بالاتر ببرد یا ماشین‌آلات جدیدی تهیه کند تا تولیداتش افزایش یابد، بهای ماده معدنی را پایین‌تر بیاورد و حاشیه سود را افزایش دهد.

▣ قانون بد هم باید اجرا شود

قانون باید اجرا شود، حتی اگر بد نوشته شده باشد، نه اینکه قانونی وجود داشته باشد، اما بد اجرا شود. شاید استدلال بانک این است که چون حاشیه امنیت سود معدنداری به‌راحتی دستخوش تغییر و تحول می‌شود یا شورای معادن می‌تواند مالکیت را با حکمی تعلیق کند، پس چندان اعتمادی به اسناد بانکی نیست.

▣ اختلاف سلیقه و چالش‌ها

معدندار باید اموال منقول یا غیرمنقول دیگر خود را به‌عنوان وثیقه به بانک بسپارد تا بتواند کار را در معدنی آغاز کند که همان‌طور که پیش‌تر اشاره کردم به‌راحتی قربانی تغییر قوانین و مقررات می‌شود. شاهد مدعی هم این است که در حال حاضر از حدود ۱۱ هزار پروانه صادرشده، براساس آمار معاونت معدنی، دست‌کم نیمی از آنها غیرفعال است، البته باید این نکته را هم در نظر گرفت که بخشی از این معادن فعال هم تنها از نظر وزارت صمت فعالیت دارند، زیرا تعداد قابل‌توجهی از آنها در اختیار معدندارانی است که به هر ترتیبی حقوق دولتی را می‌پردازند تا معدن را حفظ کنند.

▣ شرایط دریافت تسهیلات

شرایط اعطای تسهیلات به معادن تابعی است از شرایط اقتصادی کشور، بنابراین معدنداران هم مثل صاحبان دیگر صنایع از شرایط موجود رضایت ندارند. در حال حاضر تنها مرجعی که می‌تواند این وام‌های تخصصی را تضمین یا تامین کند، صندوق ضمانت فعالیت‌های معدنی است که مشغول به کار است و از زمانی که دکتر فرید دهقانی به سمت مدیرعاملی این صندوق انتخاب شد، تلاش‌های فراوانی انجام گرفته است تا خیلی از نواقص و مشکلات برطرف شود. از بحث بودجه بگیرید که فکر می‌کنم در این مدت موجودی صندوق بیش از ۱۰ تا ۱۵ برابر افزایش یافته است تا سهم بیشتری به‌عنوان وام و ضمانت در اختیار معادن قرار گیرد تا تسهیل مسیر اخذ وام و کاهش بروکراسی و اقداماتی از این دست. البته چون سیستم زیر نظر ایمیدرو است و به‌نوعی به دولت وابسته است، به‌هر حال ایرادات ساختاری که مربوط به دولت است، در خود نهفته دارد، اما تنها جایی که در حال حاضر می‌تواند کار کند، اینجا است و براساس گردش حساب وام‌هایی تامین کند، اما تسهیلات مشخصی برای معدن وجود ندارد.

باید به این نکته اشاره کرد که معدنداران می‌توانند برای تامین ماشین‌آلات، تسهیلات خوبی را از صندوق ضمانت دریافت کنند، اما متاسفانه بخش‌هایی هنوز با این فرصت آشنا نیستند و بخش‌هایی هم به‌خاطر نقص مدارک، تاکنون نتوانسته‌اند از این امکان بهره‌مند شوند.

▣ اهرم قانونی برای اجرای نص قانون

اگر کسی، جایی بی‌قانونی کند، باید تبعات آن را هم بپذیرد. اگر مسئولی تن به اجرای قانون ندهد، به‌طبع با انفصال از خدمت یا مجازات‌های دیگری که پیش‌بینی شده، روبه‌رو می‌شود، اما متاسفانه تا زمانی که اراده‌ای برای اجرای قانون وجود نداشته باشد، اراده‌ای برای پیگیری هم وجود ندارد، چون همان‌طور که پیش از این هم بارها اشاره کرده‌ام، به‌نظر می‌رسد سیاست دولت، حمایت از بخش معدن نیست.

▣ وزیر معدن

معاونت معدنی که در واقع اختیارات «وزیر معدن» را دارد، در بسیاری از مواقع به‌دلیل شرایط موجود نمی‌تواند از این بخش آنچنان که باید و شاید دفاع کند و گاهی معاونت‌های دیگر تصمیمات این بخش را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند.

در حال حاضر تمام سیاست‌های این بخش بسته به این است که معاونت معدنی بتواند موافقت وزیر و دیگر معاونت‌ها را جلب کند یا خیر. این مشکل به خودی خود جای بررسی دارد و به‌همین دلیل است که من معتقدم بحث احیای وزارت معادن ضروری است.

اگر قرار است، قانون معادن اجرا شود، این بخش را به جایگاه اصلی خود برسانیم و مشکلات را هر روز تکرار و بازتکرار نکنیم، باید جایگاه معدن مستقل و شفاف شود.

سخن پایانی

بانکداران می‌گویند پروانه بهره‌برداری حق امتیاز تلقی می‌شود و طبق قوانین بانک‌ها، حق امتیاز برای ترهین قابل‌قبول نیست. آنها بر این اساس که مالک معدن دولت است، چنین استدلال می‌کنند که ممکن است از مدت اعتبار پروانه یک معدن زمان کمی باقی مانده باشد و بر این اساس بانک نمی‌تواند پروانه معدن را به‌عنوان وثیقه بپذیرد. حال باید پرسید این ناهماهنگی میان قانون معدن و بانک، کی، چگونه و به‌دست چه کسی حل خواهد شد؟

شالوده تجهیزات دفاع هوایی دانش‌بنیان است

به‌گفته فرمانده منطقه پدافند هوایی جنوب، شالوده تجهیزاتی دفاع هوایی کشور مبتنی بر تولیدات صنایع دفاعی داخلی و اعتماد و اعتقاد به نخبگان جوان در شرکت‌های دانش‌بنیان است.

سرهنگ رضا کلهری در گفت‌وگو با ایسنا افزود: صدور فرمان نورانی مقام معظم فرماندهی کل قوا در دهم شهریور ۱۳۸۷ که به‌طور رسمی منجر به انتزاع فرماندهی پدافند هوایی از نیروی هوایی ارتش و تشکیل قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا (ص) و در گام بعدی تشکیل نیروی پدافند هوایی ارتش و تحول در جایگاه و ماموریت قرارگاه مشترک پدافند هوایی خاتم‌الانبیا (ص) کشور، ناشی از عمق نگاه راهبردی و تحلیل دقیق ایشان مبنی بر بروز تغییرات بنیادین در ابزار و شیوه رزم نوین و دگردیسی عمیق در ماهیت تهدیدات نظامی به‌ویژه در حوزه رزم هوایی بوده است.

وی ادامه داد: از گذر تحلیل رفتار و ساختار نظامی منطقه غرب آسیا و مرور رویدادهای نظامی و سیاسی منطقه در ۲ دهه اخیر می‌توان پی به ابعاد راهبردی و تعیین کننده این تصمیم برد. از منظری دیگر، انقلاب سخت‌افزاری و نرم‌افزاری سال‌های اخیر پدافند هوایی کشور از جمله پیامدهای قطعی تصمیم و عنایت ویژه رهبر معظم انقلاب به پدافند هوایی بوده است.

کلهری گفت: ماهیت نیروهای مسلح به‌گونه‌ای است که واجد ظرفیت قابل توجهی به‌منظور حمایت و تعامل با شرکت‌های دانش‌بنیان است. از آنجا که طیف گسترده‌ای از حوزه‌های مورد علاقه شرکت‌های دانش‌بنیان در زمره نیازمندی‌های آتی نیروهای مسلح قرار می‌گیرد، زمینه و ظرفیت لازم برای توسعه همکاری و تعامل فراهم است.

بررسی روند اعطای تسهیلات از سوی بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی به دانش‌بنیان‌ها

اسیر شعار زدگی دولت شده‌ایم

تسهیلات آسان، یک دروغ بزرگ

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

کارشناسان معتقدند تعاملات بانکی برای دانش‌بنیان‌ها فرقی با دیگر شرکت‌ها ندارد. به‌عبارت روشن‌تر، بانک‌ها دید متفاوتی نسبت به فعالان این حوزه در ارائه وام و تسهیلات از آنچه تاکنون وجود داشته است، ندارند، به‌طورکلی دانش‌بنیان‌ها درباره ارائه تسهیلات با دیگر شرکت‌ها، تفاوت چندانی ندارند و این یکی از مشکلات فعالان این حوزه است، به‌همین دلیل برخی صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان معتقدند آن دسته از شرکت‌هایی که موفق به اخذ وام‌های کلان از سوی بانک‌ها می‌شوند، از مسیر رانت موفق به دریافت وام شده‌اند، در غیر این صورت، نمونه‌های زیادی از شرکت‌هایی وجود دارد که در اثر سودهای کلان بانکی به ورطه ورشکستگی کشانده شده‌اند. صمت به مناسبت هفته بانکداری اسلامی به بررسی سودهای دریافت‌شده از دانش‌بنیان‌ها توسط بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی و روال دشوار دریافت خدمات پرداخته است.



در کشور ما حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان تنها شعاری است که در اخبار و رسانه‌ها می‌شنویم

روایتی از دغدغه‌های همیشگی

کارشناسان معتقدند ریسک‌پذیری بالا در به نتیجه رساندن طرح و ایده از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی شرکت‌های دانش‌بنیان است و چالش دوم این شرکت‌ها، نداشتن وثیقه بانکی برای دریافت تسهیلات لازم از بانک‌ها است، چرا که متاسفانه ایده‌ها و دانش‌های معنوی قابل‌قیمت‌گذاری نیست و در ساختار بانکی به‌عنوان وثیقه پذیرفته نمی‌شود، بنابراین همواره یکی از دغدغه‌های مهم توسعه دانش‌بنیان در کشور ما دریافت وام و تسهیلات بانکی است. سود تسهیلات بانکی در کشور ما بالا است، فرقی ندارد که بانک به یک کشاورز یا دانش‌بنیان یا به یک کارخانه صنعتی وام می‌دهد، اما در همه جای دنیا و کشورهای توسعه‌یافته، سودهای بانکی در وام‌های دانش‌بنیان‌ها کمتر از ۲ درصد است و این مسئله به معضلی برای بخش تولید تبدیل شده، اما برخی کارشناسان معتقدند سازکار توسعه دانش‌بنیان‌ها نباید از مسیر بانکی بگذرد. از سوی دیگر هم صندوق نوآوری و شکوفایی در تلاش است مسیر دریافت تسهیلات از بانک برای شرکت‌های دانش‌بنیان را سهل‌تر کند، اما شواهد روشن به دور از امضاها و تفاهمنامه‌ها، حاکی از آن است که واژه دانش‌بنیان با دیگر نهادها یا اشخاص برای دریافت تسهیلات فرقی ندارد و گویا سازکار ویژه‌ای برای آن در نظر گرفته نشده است.

تسهیلات خارج از توان



محمدحسن هجرت، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در گفت‌وگو با صمت معتقد است تامین مالی در اکوسیستم دانش‌بنیان شبیه هفت خان رستم است و در بیشتر موارد افراد ترجیح می‌دهند بدون دریافت تسهیلات به ادامه فعالیت بپردازند که به‌طور معمول شکست می‌خورند؛ نرخ تسهیلات بانکی به‌قدری بالا است که از توان دانش‌بنیان‌ها خارج است و هر فردی که به‌عنوان صاحب شرکت دانش‌بنیان و نوپا شناخته می‌شود، توانایی بازپرداخت آن را ندارد. تنها مزیت مثبتی که تسهیلات بانکی دارد، شفاف بودن روال ارائه تسهیلات و وام‌ها است که در ازای دریافت ضامن یا وثیقه، وام و پول می‌دهد.

▣ تماس به قصد مشتری جمع کردن

چندی پیش، اخباری در رسانه‌ها منتشر شد؛ مبنی بر اینکه بانک‌ها در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود و کمک به رشد و توسعه کشور، به‌عنوان حامی شرکت‌های دانش‌بنیان از طریق ارائه تسهیلات با نرخ ارزان و صدور ضمانتنامه با شرایط و تخفیفات ویژه، به رشد این شرکت‌ها و تجاری‌سازی ایده‌ها، نوآوری‌ها، اختراعات و نتایج تحقیقات در حوزه فناوری‌های برتر کمک می‌کنند یا برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان تسهیلات قرض‌الحسنه‌ای در نظر گرفته‌اند که در چارچوب تفاهمنامه‌ای با صندوق نوآوری و شکوفایی پرداخت می‌شود. هجرت با اشاره به این مصوبه‌ها می‌گوید که جالب است بدانید از زمانی که چنین مصوبه‌هایی در بانک‌ها مبنی بر همکاری آنها با دانش‌بنیان‌ها تصویب شد، یک‌سری از شعب اصلی بانک‌ها تلاش کردند در راستای ارائه خدمات مالی و تسهیلاتی با شرکت‌های دانش‌بنیان ارتباط بگیرند؛ آنها در قالب تماس‌های تلفنی با این شرکت‌ها که اغلبشان نوع یک بودند، ارتباط گرفتند، اما زمانی که برخی دانش‌بنیان‌ها مراجعه کردند، با روند متفاوتی از آنچه قبلا بود، مواجه نشدند و تفاوتی در ارائه تسهیلات با پیش از این تفاهمنامه‌ها، به‌وجود نیامده بود، گویا کمک‌ها برای تامین مالی تنها در کاغذ اتفاق افتاده بود؛ چرا که برای ارائه هر تسهیلات مالی، روال گذشته حاکم بود و به دریافت وثیقه و پشتوانه ملکی نیاز داشت. وی علت تماس‌ها را مشتری‌مداری بانک‌ها دانست که به‌نوعی بازاریابی برای ارائه تسهیلات در راستای کسب سود بیشتر بوده است. خودش می‌گوید تنها تفاوتی که با قبل داشت، این بود که دانش‌بنیان‌ها به بازه مشتریان بانک‌ها اضافه شدند. در اصل بانک روال خاص خود را دارد و تفاهمنامه‌هایی که بسته می‌شود، تفاوتی در ارائه خدمات برای دانش‌بنیان‌ها در راستای تسهیل دریافت وام به‌وجود نمی‌آورد و خوب است بدانید که تنها دلیل تماس آن زمان بانک‌ها با شرکت‌های دانش‌بنیان، افزایش کمی جامعه مشتریان آنها بود تا دانش‌بنیان‌ها را هم به مشتریان خود اضافه کنند.

▣ یک موازی کاری ضررساز

وی می‌گوید روال لاک‌پشتی دریافت وام‌ها از بانک برای شرکت‌های دانش‌بنیان، دیگر معضل تعاملات بانک و دانش‌بنیان‌ها است که به‌شکل عادی یک شرکت دانش‌بنیان فرقی با دیگر شرکت‌ها ندارد، اما آن معضلی که بیش از هر مورد دیگری موجب سختی روال دریافت تسهیلات در اکوسیستم نوآوری شده، فعالیت بانک گونه برخی نهادهایی است که علاوه بر روال دشوار ارائه تسهیلات، تفاوتی با یک نهاد بانکی ندارند؛ برای مثال صندوق نوآوری و شکوفایی با ادعای ارائه تسهیلات و وام ۹ درصد، خواهان ارائه تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها است، اما در تبصره‌ها ارزش‌افزوده هم اضافه می‌کنند که کمابیش به همان سود بانک‌ها می‌رسد، به‌همین دلیل بهتر است با بانک‌ها در تعامل باشیم، چرا که همان گونه که اشاره کردم، دست‌کم روال شفاف‌تر و مشخص‌تری دارند و نظارت غیرکارشناسانه هم انجام نمی‌گیرد.

وی با اشاره به نظارت‌های کارگزاران صندوق نوآوری و شکوفایی ضمن ارائه تجربه خود می‌گوید که ما در زمینه ساخت پهپاد، فعالیت خود را در سال ۱۳۹۱ آغاز کردیم و در سال ۱۳۹۳، درخواست وام به صندوق نوآوری و شکوفایی کردیم، طی مراحلی این نهاد قرار شد ۳۰۰ میلیون تومان وام ۴ درصدی تخصیص دهد. گفتنی است، قسط نخست وام را به‌راحتی دریافت و نقطه آغاز ساخت و تولید پهپاد را شروع کردیم، اما در مرحله دوم دریافت وام، این نهاد درخواست نظارت داد و کارشناسان و کارگزارانی که برای نظارت آمده بودند، نه‌تنها دانش کافی در زمینه ساخت پهپاد نداشتند، بلکه این عمل آنان موجب لو رفتن طرح‌های اولیه هم شد.

▣ نظارت‌های پرپیچ‌وخم و غیرمعمول

به‌گفته هجرت، در این روند بعد از نظارت، طرح‌شان در جای دیگری از سوی افراد خارج از مجموعه ثبت و به‌عبارتی دزدیده شد. وی ادامه داد: در نهایت باوجود اینکه وثیقه با ارزش بالاتری هم گذاشته شده بود، در پرداخت قسط دوم، ۲ سال دوندگی زیادی کردیم و بعد از گذشت این مدت، به‌دلیل دیرکرد قسط وام نتوانستیم طبق زمان‌بندی و برنامه‌ای که داشتیم، پیش برویم و همین امر باعث شد ضررهای بزرگی را متحمل شویم؛ سرانجام زمانی که در مرحله آخر، ناظران صندوق برای تست پهپادها آمدند، با انجام تست مرگ، پهپادهای ساخته‌شده از بین رفت، در واقع علت نابودی پهپادها، کارشناسی غلطی بود که در زمان انجام تست صورت گرفت، به‌همین دلیل نتوانستیم پول دریافت‌شده را بازگردانیم و وثیقه گذاشته‌شده از سوی صندوق به‌سرعت ضبط شد و ما هم به‌جای ۳۰۰ میلیون تومان، ۲۶۰ میلیون تومان دریافت کردیم.

▣ به چه روندی می‌گویید حمایت؟

وی با اشاره به روند بهبود تامین سرمایه مالی برای دانش‌بنیان‌ها می‌گوید که وقتی صحبت از حمایت می‌شود، این حمایت باید به‌شکلی همه‌جانبه و درخور انجام بگیرد. ابتدا باید حمایت از اکوسیستم نوآوری و دانش‌بنیان تعریف شود، اما در کشور ما حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، تنها شعاری است که در اخبار و رسانه‌ها می‌شنویم و در عمل با روندی متفاوت‌تر از آنچه وجود دارد، برخورد می‌شود. وام‌های بزرگ اصلا به دانش‌بنیان‌ها تعلق ندارد و جای سوال است که تسهیلات به چه قشری اختصاص داده می‌شود که دانش‌بنیان‌ها در عمل نمی‌توانند این تسهیلات را دریافت کنند و حمایت برای درصد خاصی از افراد است. هجرت با اشاره به برخی ابهامات در خرید محصولات دانش‌بنیان‌ها می‌گوید که چندی پیش مجلس شورای اسلامی برای خرید پهپاد، بودجه‌ای به سازمان محیط‌زیست تخصیص داد، اما هیچ خریدی از شرکت‌های دانش‌بنیان ساخت پهپاد که تعداد انگشت‌شماری هم دارند، انجام نشد و این میزان بودجه هم خرج شد. حال این سوال مطرح است که پول خرید پهپادها چه شد؟!

> آنقدر مسیر دریافت وام دشوار است که برخی از آب گل آلود ماهی می‌گیرند و پیشنهاد تخصیص سهام شرکت یا دریافت پول هنگفت در ازای دریافت وام از کانال خودشان را می‌دهند

عطای وام را به لقایش بخشیدیم



آتشه سلیمانی، از دیگر فعالان اکوسیستم نوآوری و دانش‌بنیان که چند سالی در حوزه تولید جوهر و مرکب در صنعت چاپ فعالیت دارد، با اشاره به‌دست‌اندازهای دولتی در راه تولید به صمت می‌گوید که چند سالی می‌شود بعد از کش و قوس‌های زیاد و چالش‌های فراوانی که در امر تامین مکان برای شروع فعالیت خود داشتیم، توانستیم در پارک علم و فناوری دانشگاه امیرکبیر، مکانی برای فعالیت و تولید مرکب بگیریم و به‌عنوان یک شرکت دانش‌بنیان نوع یک به تولید جوهر و مرکب‌هایی بپردازیم که تا پیش از این در ایران تولید نمی‌شده و تمامی آنها وارداتی بوده است.

باتوجه به اینکه تامین مالی، مهم‌ترین چالش شرکت‌های دانش‌بنیان است؛ سلیمانی هم با انتقاد از روند تامین مالی صندوق نوآوری و شکوفایی به‌عنوان یک نهاد تامین مالی برای شرکت‌های دانش‌بنیان می‌گوید بعد از دانش‌بنیان شدن در صندوق نوآوری و شکوفایی، درخواست وام نمونه‌سازی کردیم، با اینکه ۳ محصول جدید برای نمونه‌سازی داشتیم، اما تنها با نمونه‌سازی یک محصول موافقت شد که هنوز بعد از چند سال، تنها یک قسط آن پرداخت شده است. روند دریافت وام از نهادهای دولتی به‌گونه‌ای است که بعد از گذشت مدت زمان طولانی، بیشتر ما صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان، عطایش را به لقایش بخشیدیم و ترجیح دادیم بدون وام به توسعه و فعالیت بپردازیم.

▣ دلالان، خواهان سهامداری هستند

وی با اشاره به دیگر معضلات دانش‌بنیان‌ها در امر دریافت تسهیلات بانکی گفت: وجود دلالان در این اکوسیستم، تیشه بر ریشه دانش‌بنیان‌ها می‌زند؛ آنقدر مسیر دریافت وام دشوار است که برخی از آب گل آلود ماهی می‌گیرند و پیشنهاد تخصیص سهام شرکت یا دریافت پول هنگفت در ازای دریافت وام از کانال خودشان را می‌دهند. فعالیت‌مان در راستای کاهش واردات و افزایش تولید داخلی بود، اما باوجود سنگ‌اندازی‌ها، تلاش کردیم مستقل و بدون چشمداشت کمکی از سوی نهادهای دولتی موظف، به فعالیت بپردازیم که همین فرآیند را برای‌مان دشوارتر کرده است.

وی ادامه داد: باتوجه به اینکه سال تولید دانش‌بنیان است، انتظار داشتیم از سوی معاونت، حمایت بیشتری انجام می‌گرفت، برای مثال، در زمان شیوع بیماری کرونا، خسارت‌های زیادی را متحمل شدیم، اما هیچ حمایتی نشد. توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان در راستای افزایش تولید داخلی تنها یک شعار است که از زبان مسئولان به‌گوش مردم می‌رسد. در کل، تنش‌های فعالیت در دنیای نوآوری و فناوری در کشور زیاد است.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده فرمایش رهبر معظم انقلاب تنها تبدیل به یک شعاری شده است که دولت و مسئولان آن را نادیده می‌گیرند؛ مواردی که خروجی خاصی از آن بیرون نیامده است. ارائه تسهیلات بانکی به دانش‌بنیان از سوی بانک‌ها، نیازمند یک بازتعریف مستقل و جداگانه‌ای است که باید از سوی نهادهای بالادستی انجام گیرد، چرا که در حال حاضر بانک‌ها در ماهیت، چنین روندی را نمی‌بینند و در قوانین بانکی هم تسهیلگری ذکر نشده است. حال باید دید اقدام نهادهایی چون معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی در راستای این تسهیلگری در آینده نزدیک باتوجه به قانون جهش تولید چیست؟

یادداشت

راه فرار قانونی را ببندید



رضا اسدی‌فرد ـ سرپرست مرکز دانش‌بنیان‌های معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری

به‌اعتقاد من، ریل‌گذاری حکمرانی دانش‌بنیان‌ها در اقتصاد همان اتفاق مهمی است که لزوم درج آن در برنامه هفتم به‌شدت احساس می‌شود. در یک دهه گذشته، شرکت‌های دانش‌بنیان بسیاری شکل گرفته است که تعدادی از آنها رشد قابل‌توجهی هم داشته‌اند، اما چون بخش بزرگی از اقتصاد کشور در دست دولت یا به‌طورمستقیم تحت‌تاثیر تصمیمات دولتی است، به‌همین دلیل در بسیاری از موارد ساختار بازار مصرف به‌گونه‌ای است که شرایط برای فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در تنگنا قرار دارد، از طرفی هم، چون در بخش تولید به استانداردهای جدید توجه نمی‌شود، بازار مناسب ورود شرکت‌های دانش‌بنیان وجود ندارد، برای مثال با دقت در نرخ امروز انرژی در جهان که از بیت‌المال در کشور تامین می‌شود، تاکنون دانش‌بنیان‌ها تولیدات ارزنده‌ای در زمینه کاهش مصرف انرژی ارائه داده‌اند؛ اما چندان مورداستقبال برای بهره‌گیری انبوه قرار نگرفته است، همچنین باتوجه به ارتقای استانداردها از سوی دانش‌بنیان‌ها، اما توجه درخوری نشده است.

بهتر است در برنامه هفتم توسعه، سازکاری برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان چیده شود. به‌عبارت روشن‌تر، در صنعت خودرو و ساختمان و در بسیاری از صنایع دیگر، باید زیرساخت‌های فعالیت دانش‌بنیان‌ها فراهم شود. همان‌گونه که اشاره شد، یکی از موارد مهمی که می‌توان در تدوین برنامه هفتم مدنظر قرار داد، حمایت از شرکت‌هایی است که موجب ارتقای استانداردها شده‌اند و در نهایت می‌توانند به رشد و اشتغال دست یابند.

همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، بخش عمده اقتصاد ما در اختیار شرکت‌های بزرگ دولتی و خصولتی است نظیر نهادهای عمومی و صندوق‌های مختلف که سهم بیشتری در اقتصاد دارند که از اتفاق در این نهادها گره‌های اقتصادی هم بیشتر است، چرا که در نهادهای خصوصی نظارت راحت‌تری انجام می‌شود، اما در شرکت‌های خصولتی نظارت دقیقی انجام نمی‌گیرد. در مراکزی که منابع اقتصادی آنها از داخل تامین می‌شود، نظیر سازمان‌های خصوصی، مشکلات و گره‌های اقتصادی کمتر از نهادهایی است که وابسته به دولت هستند. برخی سازمان‌های دولتی یا خصولتی در سال، خریدهای چند ده میلیارد دلاری مواد اولیه یا کالا از خارج کشور انجام دهند که می‌توان بسیاری از آن را در داخل تامین کرد، در حالی که قوانین حمایتی از تولید داخلی و محصولات دانش‌بنیان‌ها تدوین و شناخته شده ، اما راه‌های فرار از قانون هم زیاد است که در عمل به‌خوبی اجرا نمی‌شود و تاثیری را که باید داشته باشد، ندارد، به‌همین دلیل، تولیدات داخلی بازار مناسب را پیدا نمی‌کنند.

اجرای تحریم‌های سفت و سخت در یک بازه زمانی باعث شد که میزان خرید کالای داخلی افزایش یابد که از اتفاق تولیدات استانداردی به‌ثمر رسید؛ اما از زمانی که شرایط تحریم تا حدی تعدیل شد، دوباره خرید کالاهای خارجی اوج گرفت. به‌طورمعمول نرخ خرید کالاهای خارجی برای شرکت‌های دولتی و خصولتی اهمیتی ندارد، چرا که از منابع دولتی تغذیه می‌شوند. بسیاری از این شرکت‌ها تمایلی به در اختیار گذاشتن بازار به شرکت‌های دانش‌بنیان را ندارند.

در حال حاضر آماده یک جهش بزرگ در اکوسیستم دانش‌بنیان هستیم. به‌لحاظ فنی این اطمینان وجود دارد که ما می‌توانیم به‌جای خام‌فروشی و وابستگی به نفت و محصولات تک‌محصولی که تحریم بر آنها تاثیرات مخرب و مستقیم می‌گذارد، برنامه‌ریزی پرسودی درباره کالاهای با ارزش‌افزوده بالا کنیم و به سوددهی زیادی هم برسیم و چند برابر کالاهای تک‌محصولی صادرات داشته باشیم، به‌عبارت روشن‌تر، لازم است با صادرات تولیدات دانش‌بنیان‌ها اقتصاد خود را سامان بخشیم و از تک‌محصولی بودن بیرون بیاییم، بنابراین درج چینش سازکارهایی برای هموارتر کردن مسیر دانش‌بنیان‌ها در برنامه هفتم توسعه، توصیه اکید می‌شود.

این مهم است که شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند با شرکت‌های بزرگ اقتصادی همکاری کنند، به‌همین دلیل درج آن در برنامه هفتم برای نیل به اقتصاد دانش‌بنیان امری ضروری است، در واقع باید سازکاری چیده شود که منافع شرکت‌ها در راستای همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان باشد، برای مثال، در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و در قانون جهش تولید، روند موثری اتفاق افتاد و معافیت مالیاتی خام‌فروشی برداشته شد. باتوجه به اینکه در طول سال‌های گذشته، شرکت‌های معدنی و فولادی یا بسیاری از صنایع کشور نظیر پتروشیمی که از خوراک ارزان داخلی استفاده و محصولات خود را بدون پرداخت مالیات صادر می‌کردند، با تصویب این قانون برای صادرات خود مشمول پرداخت مالیات شدند، خوشبختانه دولت با برداشتن معافیت مالیاتی و در نظر گرفتن عوارض برای خام‌فروشی، شرایط را برای تولیدات داخلی هموارتر کرد، به‌اعتقاد من باید این مسیر درست ادامه یابد.

ابلاغ سند راهبردی بانکداری اسلامی به‌زودی

علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی در سی‌ودومین همایش بانکداری اسلامی، تدوین سند راهبردی بانکداری اسلامی را از مهم‌ترین برنامه‌های بانک مرکزی برشمرد و گفت: یکی از مطالبات مهم دولت سیزدهم، بانکداری اسلامی است و در این راستا، سند راهبردی بانکداری اسلامی در دست تدوین است.

به گزارش روابط‌عمومی بانک مرکزی، علی صالح‌آبادی در سی‌ودومین همایش بانکداری اسلامی با اشاره به ماده ۱۶ قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر ایجاد شورای فقهی در بانک مرکزی، گفت: شورای فقهی از سال ۱۳۹۷ کار خود را در بانک مرکزی آغاز کرده و در این سال‌ها تلاش فراوانی در راستای کمک به شبکه بانکی برای حرکت به سمت بانکداری اسلامی داشته است. با همکاری بانک مرکزی و شورای فقهی، دغدغه مردم و مراجع درباره نظام بانکی برطرف می‌شود. وی بیان کرد: تلاش‌های زیادی برای بانکداری بدون ربا انجام شده و دست‌اندرکاران معتقد به بانکداری اسلامی، درصدد هستند خدمات به مردم در این راستا انجام شود.

رئیس کل بانک مرکزی، اجرای فعالیت‌های نظام بانکی در چارچوب بانکداری اسلامی را از الزامات شبکه بانکی کشور برشمرد و گفت: در دیدار با مرجع تقلید، آنها درباره جریمه دیرکرد شبهاتی مطرح می‌کردند. باید توجه داشته باشیم که این مسئله باید به‌صورت سیستمی حل شود و ما نیز تلاش داریم نظارت‌ها سیستمی و شرعی باشد.

گفتنی است در نظام بانکداری اسلامی (بدون ربا)، قرارداد بین سرمایه‌گذار و بانک، بر این اصل استوار است که به جای درخواست و تعیین سود، ریسک سوددهی و حتی زیاندهی از دو طرف، به‌ویژه بانک، در نظر گرفته شود.

در بررسی ساختار بانکداری اسلامی تاکید شد

اصلاح روند نظارت بر اجرای قوانین مالی

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

اساس بانکداری اسلامی، پرهیز از ربوی شدن اقتصاد و فعالیت بانک‌ها به‌ویژه در کشورهای اسلامی است. آن‌طور که بانکداری اسلامی تاکید دارد، بانک‌ها باید از دریافت وجه‌التزام (جریمه دیرکرد پرداخت سود بانکی) و هر سودی که آلوده به رباست، پرهیز کنند. این تاکید در برخی موارد متوجه دریافت سود سپرده‌های بانکی از سوی سپرده‌گذاران هم شده است. بسیاری از مراجع تقلید بر این باورند که این موارد باید با شرع و قوانین اسلامی همخوانی داشته باشد. به تازگی، کلیات طرح بانکداری اسلامی در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده که براساس آن، اصلاح نظام بانکداری در دستور کار قرار خواهد گرفت. در نگاه کلی، سود مشروع، تعاون، توسعه و عمران، تقدیر معیشت و تعمیق معنویت و ارتباط با خدا، ۵ رکن مهم و اساسی در بانکداری اسلامی است. پیش از این، قانون «عملیات بانکی بدون ربا» که ۲۷ ماده و ۴ تبصره داشت، ۸ شهریور ۱۳۶۲ تصویب شد و ۱۰ شهریور همان سال به تایید شورای نگهبان رسید و به‌عنوان «روز بانکداری اسلامی» در تقویم کشور ثبت شد. هر ساله قوانین و مقررات مرتبط با بانکداری بدون‌ربا، موردبازنگری و اصلاح قرار می‌گیرد. اهمیت این شیوه بانکداری تا جایی است که امسال از سوی شورای فقهی بانکداری اسلامی، قرار بر این شده که ناظران شرعی در شعب بانک‌ها بر عملکرد بانکداری بدون‌ربا نظارت داشته باشند. البته از آنجایی که هنوز بستر مناسبی برای انجام این نظارت فراهم نشده، حضور ناظران در شعب بانک‌ها به تعویق افتاده است. هفته بانکداری اسلامی بهانه‌ای شد تا صمت در این زمینه با متخصصان این حوزه به گفت‌وگو بپردازد.



عکس: آیدا فریدی

سود با توافق طرفین، تعیین و به نسبت‌های موردتوافق پرداخت می‌شود، اما ربا از طرف وام‌دهنده، تعیین و به هر نرخ یا نرخ‌های ثابت از قبل تعیین‌شده، دریافت می‌شود

دریافت پول اضافه از وام‌گیرنده، رباست

غلامرضا مصباحی‌مقدم، رئیس شورای فقهی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تعریف بانکداری اسلامی به صمت گفت: مهم‌ترین اصل و پایه «بانکداری اسلامی» نبود ربا در آن است. در اقتصاد اسلامی، به بهره پول، ربا گفته می‌شود.

وی افزود: در فقه اسلامی، دریافت پول اضافه از وام‌گیرنده، ربا به‌شمار می‌رود و حرام است و بر همین اساس بود که در سال ۱۳۶۲ در مجلس شورای اسلامی قانونی با عنوان قانون عملیات بانکی بدون ربا تصویب شد و از سال ۱۳۶۳ به اجرا درآمد؛ بنابراین اکنون مبنا در نظام بانکی ایران، دریافت و پرداخت پول در سیستم بانکی، بدون هیچ‌گونه بهره اضافه‌ای است.

مصباحی‌مقدم در پاسخ به این پرسش که اجرای قوانین بانکداری اسلامی در سیستم بانکی ایران چگونه است، گفت: وقتی کلمه «بانک» به صفت «اسلامی» اضافه می‌شود، بانکدار را ملزم می‌کند تا بر رعایت قوانین اسلامی در فعالیت‌ها و خدمات خود توجه ویژه‌ای داشته باشد.

وی ادامه داد: در بانکداری اسلامی که اکنون در قوانین بانکداری کشور، جاری و ساری است، وجوه سپرده‌گذاران طبق موازین شرعی و حقوقی و در قالب عقود معین، سرمایه‌گذاری می‌شود.

سود و حداقل سود موردانتظار پیش کشیده می‌شود که با ربا (بهره)، به معنی دریافت مبلغ اضافه‌ای روی دین، مشروط بر اینکه قبلا شرط شده باشد، تفاوت‌های اساسی دارد.

> قرار بود در سال ۱۳۶۸ قانون بانکداری اسلامی از سوی مجلس موردبازبینی و بازنگری قرار گیرد که نه‌تنها انجام نشد، بلکه با وجود اینکه حدود ۴۰ سال از تصویب آن می‌گذرد، هنوز هم بازبینی نشده است

ربا بر ذمه مدیون است

مصباحی‌مقدم درباره تفاوت ربا با سود حاصل از درآمد، اظهار کرد: سود با توافق طرفین تعیین و به نسبت‌های موردتوافق پرداخت می‌شود، اما ربا از سوی وام‌دهنده تعیین و به هر نرخ یا نرخ‌های ثابت از قبل تعیین‌شده، گرفته خواهد شد.

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی بیان کرد: سود، قبل از تحقق، حالت التزام دارد و پس از تحقق، حالت الزام، اما ربا بر ذمه وام‌گیرنده (مدیون) بوده و پرداخت آن در هر حالتی، الزامی است.

وی اجرای فعالیت‌های نظام بانکی در چارچوب بانکداری اسلامی را از الزامات شبکه بانکی کشور برشمرد و گفت: همه ساله مراجع تقلید درباره جریمه دیرکرد شبهاتی مطرح می‌کنند که در شورای فقهی موردبررسی قرار می‌گیرد.

در همین راستا، شورای فقهی بانک مرکزی با تمام توان برای ابهام‌زدایی از چهره بانکداری اسلامی تلاش می‌کند.

نقاط قوت بانکداری بدون‌ربا

مصباحی‌مقدم از جمله نقاط قوت پیاده‌سازی بانکداری بدون ربا در کشور را تعدیل درآمدها و توزیع عادلانه ثروت بین سپرده‌گذاران و عوامل تولید، افزایش کارآیی، کاهش هزینه‌های تولید، افزایش سرمایه‌گذاری و تولید، بالا رفتن سطح اشتغال و کاهش سطح عمومی قیمت‌ها دانست.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا بانکداری اسلامی به‌طور کامل در ایران اجرا می‌شود یا خیر، گفت: در قانون بانکداری بدون ربا، راهکار ارتباطی بانک‌ها با بانکداری متعارف جهان ارائه نشده و این موضوع باعث شده در تعاملات بین‌المللی نظام بانکی کشور از ظرفیت‌های موجود به شکل مناسب منتفع نشویم.

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی در بیان اهداف برگزاری همایش بانکداری اسلامی اظهار کرد: هر ساله این همایش به‌منظور هماهنگی بیشتر بین نهادهای مربوط، به‌ویژه بانک مرکزی و صاحب‌نظران حوزه فقهی، برگزار می‌شود تا قوانین این حوزه بروزرسانی شود و اشکالات احتمالی قوانین موردبازنگری قرار گیرد.

کمیته نوظهور تطبیق

مصباحی‌مقدم تشکیل کمیته تطبیق در بانک‌ها را اتفاقی خجسته دانست و اظهار کرد: وظیفه این کمیته، تطبیق قوانین و مقررات سیاست‌گذار پولی با خدمات شبکه بانکی است. یکی از اعضای این کمیته در هر بانک، مسئولیت تطابق خدمات و فعالیت‌های آن بانک با قوانین بانکداری اسلامی، به‌عنوان یکی از قوانین مرجع پولی کشور را برعهده دارد.

وی افزود: این فرد باید گواهینامه بانکداری اسلامی داشته باشد. این گواهینامه از طریق برگزاری آزمون از سوی بانک مرکزی به افراد دارای صلاحیت اعطا می‌شود و به بانک‌ها در راستای تطبیق هرچه بیشتر خدمات در چارچوب بانکداری اسلامی، کمک می‌کند.

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی همچنین بر لزوم توجه به آموزش بانکداری اسلامی تاکید کرد و افزود: قانون بانکداری بدون ربا، قانون جامعی است و انتظار داریم موسسه آموزش عالی بانکداری با برگزاری دوره‌های گوناگون نسبت به آموزش بانکداری اسلامی به کارکنان شبکه بانکی کشور در راستای تسهیل و پیاده‌سازی عملیات بانکداری بدون ربا، گام بردارد.



لزوم حضور ناظران شرعی

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی درباره حضور ناظران شرعی در بانک‌ها، گفت: بسیاری از مشکلات نظام بانکی ناشی از عدم‌اجرای قواعد و دستورالعمل‌های موجود است؛ بنابراین همان‌گونه که بانک مرکزی بر دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های خود نظارت می‌کند، شورای فقهی نیز باید ناظرانی بر اجرای درست قوانین اسلامی در بانک‌ها داشته باشد.

وی درباره نحوه حضور ناظران شرعی اظهار کرد: براساس مصوبه شورای فقهی بانک مرکزی، در هر بانک یا موسسه اعتباری، یک نفر به‌عنوان مسئول نظارت شرعی در کمیته تطبیق حضور خواهد داشت تا به‌عنوان عضوی از اعضای کمیته یادشده، انطباق عملکرد آن بانک و موسسه اعتباری با ضوابط و مقررات شرعی را کنترل کند.

مصباحی‌مقدم ادامه داد: برخلاف ادعاهای مطرح‌شده، ناظران شرعی به‌هیچ‌وجه منحصر به روحانیون نیست و همه متخصصان صاحب‌صلاحیت در حوزه بانکداری اسلامی (حوزوی یا دانشگاهی)، پس از اخذ گواهینامه حرفه‌ای مربوطه می‌توانند با انتخاب بانک یا موسسه اعتباری و تایید شورای فقهی بانک مرکزی، به‌عنوان ناظر شرعی در کمیته تطبیق حضور داشته باشند.

اقتصاد ایران نیازمند بانکداری بدون ربا

زهرا محرابی، کارشناس بانکداری اسلامی درباره چرایی لزوم بانکداری اسلامی در ایران به صمت گفت: امروز مشکل بزرگ اقتصاد ایران، درک نشدن اقتصاد اسلامی و بانکداری بدون رباست؛ به نحوی که به‌ظاهر در سیستم بانکی تعدد عقود داریم و همه فعل‌وانفعالات بانکی و اقتصادی ما براساس عقود شرعی انجام می‌شود، اما در واقعیت فقط یک عقد، آن هم عقد «قرض ربوی» اجرایی می‌شود.

وی افزود: در حال‌حاضر افراد برای دریافت تسهیلات و انجام هر فعالیت اقتصادی، در ظاهر چندین برگه را امضا می‌کنند که حتی نمی‌دانند محتوای آنها چیست و صرفا براساس یک سازکار مشخص و ثابت، سپرده‌ها در بانک‌ها از مردم جمع‌آوری و تسهیلات به افراد پرداخت می‌شود. حال اگر ماهیت و کارکرد سپرده‌ها مشخص باشد، امکان شبهه‌ربوی بودن کاهش می‌یابد.

وی با تاکید بر اینکه هماهنگ با تغییرات نظام بانکی، ابزارهای سیاست پولی نیز دستخوش تحول شده، اظهار کرد: استفاده از بعضی از ابزارهای پولی و مالی گذشته که ماهیت ربوی داشتند، مطابق قانون منع و در مقابل، ابزارهای جدیدی به‌عنوان جایگزین ابزارهای پیشین، از سوی بانک مرکزی معرفی شده‌اند که از جمله این تغییرات، تغییر در نرخ سود پرداختی به سپرده‌های سرمایه‌گذاری بود.

محرابی در ادامه یادآور شد: این ابزار، اگرچه در آغاز نقش چندانی در تجهیز سپرده‌های سرمایه‌گذاری ایفا نکرد، اما به‌تدریج و با تنوع بخشیدن به سپرده‌های سرمایه‌گذاری و بالا بردن نرخ سود پرداختی به آنها طی سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۶۹ به ابزاری به‌نسبت کارآ تبدیل شد.

قانونی قدیمی‌شده

محرابی درباره عملکرد قانون بانکداری بدون ربا در ۴ دهه گذشته، گفت: هر قانونی تاریخ مصرفی دارد و برای شرایط خاص خود نوشته شده است.

قانون بانکداری بدون ربا که سال ۱۳۶۲ تصویب و از سال ۱۳۶۳ اجرا شد، در آن مقطع زمانی با وجود محدودیت‌ها، قانونی پیشرو و خوب بود، اما براساس آیین‌نامه‌های همان قانون، قرار بود در سال ۱۳۶۸ از سوی مجلس مورد بازبینی و بازنگری قرار گیرد، که نه‌تنها این اقدام انجام نشد، بلکه با اینکه حدود ۴۰ سال از تصویب آن می‌گذرد، هنوز هم بازبینی نشده است.



این کارشناس امور بانکی در مسائل بانکداری اسلامی افزود: تمامی قوانین وضع‌شده در آن دوران، هنوز در شبکه بانکداری به‌طور کامل اجرا نشده است. به‌عنوان مثال، پدید آمدن موسسات مالی و اعتباری، قوانین شبکه بانکی را از بانکداری بدون ربا دور کرده است.

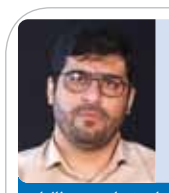
سخن پایانی

در اسلام و اعتقادات ما مسلمانان، خطوط قرمزی وجود دارد که باید از آن خطوط قرمز، عبور نکنیم. در بانکداری سنتی یا مدرن، موضوع ربا مطرح است، اما در اسلام، ربا یکی از بدترین گناهان بوده و در فقه اسلامی برابر با محاربه با خداست؛ بنابراین تفاوت بانکداری اسلامی با بانکداری مدرن یا سنتی در ربوی نبودن آن است و بانکداری اسلامی یعنی بانکداری که در آن ربا و شبه‌ربا اصلا جایگاهی ندارد. در ایران نیز پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تمرکز بر ربازدایی از نظام بانکی بود و بر این اساس، برخی قوانین برای اسلامی شدن نظام بانکی تدوین شد.

در این روند، شورای فقهی در دل بانک مرکزی شکل گرفت تا با نظارت بر قوانین مالی از دریچه اسلام، به بهبود روابط مالی کمک کند. این قوانین تا به امروز کمک کرده تا چهره اقتصاد مالی کشور از ربا و مسائل مالی شبه‌دار در اسلام زدوده شود، اما همچنان این قوانین در وضع و کارآیی با اشکالاتی روبه‌رو هستند که امیدواریم با قانون «اصلاح ساختار نظام بانکی» در این قانون نیز بازنگری کلی انجام و اشکالات آن برطرف شود.

یادداشت

بانکداری اسلامی از نگاهی دیگر



یحیی لطفی‌نیا، عضو انجمن مطالعات مالی و بانکداری اسلامی

بانکداری اسلامی، نوعی فعالیت بانکی است که با احکام اسلام (به‌ویژه مقرراتی برای مقابله با ربا و رباخواری) همخوانی دارد و در قالب اقتصاد اسلامی تعریف می‌شود.

بانک، نهادی حقوقی است که انجام عملیات‌های پولی، مالی و اعتباری را بر عهده دارد. حال اگر بخواهیم این خدمات و فعالیت‌ها را طبق قوانین اسلام مدیریت و اجرا کنیم، «بانکداری اسلامی» پدید می‌آید. ایران از جمله کشورهای مسلمانی است که بانک‌ها در آن با شیوه اسلامی مدیریت می‌شوند. معمولا بانک‌های اسلامی با ریسک‌هایی روبه‌رو هستند که شناسایی و مدیریت آنها برای بهبود عملکرد نظام بانکی، اهمیت قابل توجهی دارد. یکی از این ابزارهای تامین مالی، تامین اعتبار بر پایه استانداردهای بانکداری اسلامی است که به تامین مالی اسلامی معروف است. دستیابی به استانداردهای یکسان در ابزارهای تامین مالی اسلامی در رقابت با نظام تامین مالی متعارف در جهان، نیازمند تاکید بر وجوه اشتراک مبانی فقهی در استخراج و طراحی ابزارهای تامین مالی اسلامی است. امروزه تامین مالی اسلامی به‌عنوان بخش اساسی و تاثیرگذار در تامین مالی بین‌المللی در کشورهای اسلامی و غیراسلامی شناخته می‌شود. در واقع این ابتکار مالی که بسیاری آن را نوعی نوآوری می‌دانند، مبتنی بر فقه و قانون اسلام است؛ یعنی تمامی روش‌های مورداستفاده در تامین مالی اسلامی مبتنی بر اصول فقهی نشأت‌گرفته از متون استنباط فقهی است. با این حال، بسیار مشاهده شده که تفسیرهای متفاوتی درباره روش‌های یکسان وجود دارد که این امر زمینه‌ساز شکل‌گیری الگوهای گوناگونی از بانکداری بدون ربا (به‌عنوان نمونه الگوهای وکالتی و مضاربه‌ای) شده است. از جمله زمینه‌های شکل‌گیری این تفاوت‌ها، تفاوت در منابع فقه مذاهب مختلف است که در این یادداشت سعی می‌شود به یکی از عوامل شکل‌گیری این تفاوت‌ها پرداخته شود. از این‌رو در این نوشتار در صدد تبیین تفاوت در منابع استنباط‌های فقهی امامیه و اهل سنت هستیم.

منابع فقه امامیه شامل موارد زیر است:

۱. قرآن: بدون شک، قرآن مجید، نخستین منبع احکام و مقررات اسلامی است. البته آیات قرآن منحصر به احکام و مقررات عملی نیست.

۲. سنت: سنت عبارت است از قول، فعل و تقریر معصوم صلوات‌الله‌علیه.

۳. اجماع: عبارت از اتفاق‌نظر فقهای اسلام بر یک حکم شرعی. (اجماع در فقه امامیه، دلیل مستقلی نیست، بلکه تنها در صورتی که کاشف از قول یا فعل یا تقریر معصوم باشد، اعتبار دارد.)

۴. عقل: از دیدگاه فقهای امامیه، عقل در کنار کتاب و سنّت، منبع مستقلی برای استنباط احکام شرعی است.

منابع فقه اهل سنت نیز موارد زیر را شامل می‌شود:

- قرآن
- سنت: عبارت است از قول گفتار، رفتار و تقریر پیامبر صلوات‌الله‌علیه.
- اجماع: نزد علمای اهل سنت در کنار کتاب و سنّت، دلیل مستقلی به‌شمار می‌رود.
- قیاس: قیاس همان چیزی است که در منطق، تمثیل نامیده می‌شود.
- اجتهاد: اجتهاد عبارت است از تلاش نیروی ذهن برای یافتن یک نظر فقهی تا جایی که مجتهد توانایی تلاش بیشتر برای یافتن پاسخ را نداشته باشد. همان‌طور که ملاحظه می‌شود بین فقه امامیه و اهل تسنن درباره منابع، اشتراکات و افتراقاتی وجود دارد که از جمله این اشتراکات، بهره‌گیری از قرآن، سنت و اجماع است. با این حال در بحث مفاهیم و حوزه بکارگیری بین این مشترکات نیز تفاوت‌هایی وجود دارد به این صورت که در فقه امامیه از عقل به‌عنوان یک منبع فقهی مستقل استفاده شده، در حالی که در اهل تسنن، به جای آن از دو منبع قیاس و اجتهاد استفاده می‌شود.

بنابراین می‌توان این گونه استدلال کرد که یکی از اصلی‌ترین تفاوت‌های ایجادشده در الگوهای بانکداری بدون ربا در کشورهای گوناگون، تفاوت در مبانی فقهی مورداستفاده برای استخراج و طراحی ابزارهای مالی اسلامی است که در ابتدای شکل‌گیری مباحث تامین مالی اسلامی، یک امر اجتناب‌ناپذیر به‌شمار می‌رود.

با این همه در ادامه این تفاوت‌ها می‌تواند یکی از اصلی‌ترین موانع توسعه ابزارهای مالی اسلامی استاندارد در گسترده جهانی باشد.

عدم‌مدیریت عرضه و تقاضای آب

رئیس موسسه تحقیقات آب، یکی از پیامدهای مدیریت غلط عرضه و تقاضای آب را از بین رفتن ظرفیت یخچال‌های طبیعی کشور برشمرد و گفت: کاهش ظرفیت یخچال‌های طبیعی به مشکلات آب کشور دامن زده است. به‌گزارش مهر، محمدرضا کاویانپور با تاکید بر اینکه بخش آب کشور دچار مشکلات زیادی است، گفت: در این بخش با دو نوع فقر فیزیکی و مدیریتی روبه‌رو هستیم.

کاویانپور ادامه داد: عمده دلیل فقر فیزیکی آب، تغییرات اقلیمی است و البته تمام دلیل آن نیست. به‌عنوان مثال، گاه مصرف بالای آب در بالادست، منجر به کمبود آب در پایین‌دست می‌شود.

وی افزود: در کنار این مسئله، فقر مدیریتی در موضوع عرضه و تقاضاست. طبیعی است که هر قدر تامین شود، همان‌اندازه هم تقاضا شکل می‌گیرد و باید راهکاری اندیشید.

وی، یکی از پیامدهای مدیریت غلط عرضه و تقاضا را از بین رفتن ظرفیت یخچال‌های طبیعی کشور برشمرد و اضافه کرد: کاهش ظرفیت یخچال‌های طبیعی به مشکلات آب کشور دامن زده است.

کاویانپور ادامه‌داد: فقر مدیریت عرضه و تقاضا فرونشست و مشکلات کشاورزی را ایجاد کرده است.

وی ادامه‌داد: وضعیت یخچال‌های طبیعی زردکوه بدتر است و ۵۰ درصد آن از دست رفته که ازمهم‌ترین پیامدهای آن، مشکلات آبی ایجادشده در چهارمحال و بختیاری و به‌ویژه شهرکرد است. وی در پایان تاکید کرد: نیازمند مشارکت نخبگان برای رفع معضل آبی هستیم.

گفت‌وگو

صمت در گفت‌وگو با یک دامپزشک بررسی کرد

بازار داغ خریدوفروش حیات‌وحش

کامیار فکور
editor@smtnews.ir



عکس: آیدا فریدی

نیما پویان، دامپزشک حیات‌وحش و حیوانات خانگی اگزاتیک در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: زمانی که گونه‌ای را از طبیعت شکار می‌کنیم و در اسارت نگه می‌داریم تا آن را به‌عنوان حیوان خانگی بفروشیم، خواه‌ناخواه کار ما، خیلی تفاوتی با کشتن آن حیوان ندارد، چراکه آن حیوان از زیستگاه حذف می‌شود و دیگر نقشی در تولیدمثل و انتقال ژن‌های خود به نسل‌های بعد ندارد. هرقدر هم که در اسارت، از آن به‌خوبی نگهداری شود، باز هم در عمل، آن ژن از طبیعت حذف شده است. بسیاری از این حیوانات ممکن است دیگر شانس بازگشت به طبیعت را نداشته باشند.
مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

گونه مهاجم با ایجاد رقابت بر سر منابع غذایی با گونه‌های بومی، با انتقال بیماری، با شکار گونه‌های بومی و تخریب ذخیره ژنتیکی به‌واسطه جفت‌گیری و تکثیر با گونه‌هایی که نزدیک به خودش هستند، باعث آسیب‌دیدن اکوسیستم می‌شود

◉ چه ویژگی‌ها و شروطی حیوانات خانگی و حیوانات حیات‌وحش را از یکدیگر متمایز می‌کند؟

برای اینکه به حیوانی صفت خانگی بودن اطلاق کنیم باید به برخی شروط توجه داشته باشیم. شرط اولیه خانگی بودن یک حیوان این است که از طبیعت شکار نشده و در اسارت تکثیر شده باشد. شرط دیگر این است که در زمانی که وارد این صنعت می‌شود، در خطر انقراض نباشد. همچنین بیماری‌های مشترکی که با انسان دارد، قابل‌کنترل، پیشگیری و درمان باشد. شرط دیگر این است که نگهداری از آن، خطر جانی برای فرد نداشته باشد. اینها شروط اصلی است که در بیشتر کشورهای جهان رعایت می‌شود، اما شرط‌های فرعی دیگری هم وجود دارد که ممکن است در هر منطقه‌ای دیده شود. در نقاطی اجازه نگهداری از برخی حیوانات داده می‌شود و در نقاطی دیگر، نگهداری از آنها ممنوع است.

حیوانات خانگی به دو دسته، پت و اگزاتیک‌پت تقسیم می‌شوند. پت‌ها سگ و گربه هستند و اگزاتیک‌پت‌ها هر حیوان خانگی به غیر از سگ و گربه را شامل می‌شوند مانند پستانداران کوچک، پرندگان زینتی، خزندگان خانگی، دوزیستان خانگی، آبزیان و ماهی‌ها، انواع بی‌مهره‌ها، مرجان‌ها و ستاره‌های دریایی و...

بسیاری از افراد اگزاتیک‌پت و حیوانات حیات‌وحش را از هم تمییز نمی‌دهند. با این حال، این تفاوت در بعضی مواقع، مرز خیلی باریکی دارد و ممکن است از یک گونه، هم فرم اگزاتیک‌پت و هم فرم وحشی وجود داشته باشد. وقتی می‌گوییم حیوان وحشی است، منظورمان پرخاشگری یا رفتار آن نیست. بلکه منظور این است که آن حیوان در طبیعت به دنیا آمده و انسان نقشی در روند تکامل آن نداشته است. حیوانات حیات‌وحش، روند تکامل را به‌طور طبیعی طی می‌کنند، اما روی حیوانات خانگی تکثیر گزینشی، کنترل ژنتیکی انجام می‌شود.

◉ قوانین موجود در ایران، چقدر نسبت به خریدوفروش حیوانات وحشی، بازدارنده است؟

در ایران قوانین درست و جامعی چه درباره پت‌ها و اگزاتیک‌پت‌ها و چه درباره حیات‌وحش وجود ندارد. گرچه طبق قانون، هرگونه خریدوفروش و نگهداری شخصی گونه‌های حیات‌وحش غیرقانونی است، اما با آن شدتی که نیاز است، در این زمینه، نه به آموزش و فرهنگ‌سازی پرداخته می‌شود و نه نظارت و برخورد درستی صورت می‌گیرد. به همین دلیل، برخی حیوانات حیات‌وحش بومی و غیربومی که از نگاه افراد جذاب هستند، وارد صنعت پت می‌شوند.

زمانی که گونه‌ای را از طبیعت شکار می‌کنیم و در اسارت نگه می‌داریم تا آن را به‌عنوان حیوان خانگی بفروشیم، خواه‌ناخواه کار ما خیلی تفاوتی با کشتن آن حیوان ندارد، چراکه آن حیوان از زیستگاه حذف می‌شود و دیگر نقشی در تولیدمثل و انتقال ژن‌های خود به نسل‌های بعد ندارد. هرقدر هم که در اسارت از آن به‌خوبی نگهداری شود، باز هم در عمل، آن ژن از طبیعت حذف شده است. بسیاری از این حیوانات ممکن است دیگر شانس بازگشت به طبیعت نداشته باشند.

◉ بازار خریدوفروش حیوانات حیات‌وحش چگونه است و این حیوانات در این فرآیند چه آسیب‌هایی می‌بینند؟

فروشندگان این حیوانات می‌توانند فروشندگان معمول حیوانات گوناگون در پت‌شاپ‌ها باشند یا آدم‌های عادی که یک حیوان را در طبیعت می‌بینند، آن را شکار می‌کنند و به فروش می‌گذارند. خریداران این حیوانات هم عموما افرادی هستند که اطلاعی درباره خانگی نبودن این حیوانات ندارند. نمونه رایج این حیوانات، سنجاب ایرانی است که زیستگاه آن در جنگل‌های بلوط زاگرس است.

این حیوان به‌واسطه زیبایی و جذابیتی که دارد، توسط برخی افراد، به شکل فجیعی شکار می‌شود، به این صورت که لانه آن را آتش می‌زنند یا درختی را می‌برند که سنجاب را بیرون بکشند و درنهایت بفروشند. اکثر سنجاب‌هایی که در سن کم شکار می‌شوند، می‌میرند و گاه به مرحله عرضه به بازار هم نمی‌رسند. در جمعیتی از این سنجاب‌ها که به بازار عرضه می‌شوند هم تعداد قابل‌توجهی به علت نوع نگهداری و تغذیه می‌میرند.

از این جمعیت، تعداد کمی زنده می‌مانند که در میان همان‌ها نیز تعدادی دچار بیماری به‌ویژه مشکل متابولیک و کمبودهای تغذیه می‌شوند و تعدادی که زنده می‌مانند، حتی اگر در شرایط به‌نسبت قابل‌قبول هم نگهداری شوند هم، دیگر هیچ‌گاه به طبیعت بازگردانده نمی‌شوند.

در چند سال گذشته، سنجاب ایرانی جزو گونه‌هایی بوده که درباره آن در شبکه‌های مجازی و رسانه‌ها بسیار گفته و اطلاع‌رسانی شده است. نگهداری و خریدوفروش این‌گونه جریمه دارد و اگر محیط‌بانان با شکارچیان آن روبه‌رو شوند، با آنها برخورد قانونی می‌کنند.

با این حال، به‌دلیل تقاضایی که برای آن وجود دارد و عدم‌برخورد شدید قانونی، همچنان این‌گونه حیات‌وحش خریدوفروش می‌شود. بعضی از فروشندگان هم سوءاستفاده می‌کنند و این‌گونه را به دروغ به‌عنوان یک سنجاب کانادایی یا تکثیرشده در اسارت به فروش می‌رسانند. در صورتی که همه این سنجاب‌ها از طبیعت شکار می‌شوند. جدا از اینکه با شکار سنجاب‌ها به این حیوانات آسیب می‌رسد، حذف این حیوانات برابر است با آسیب‌دیدن به اکوسیستمی که در آن زیست می‌کنند. به‌ویژه اینکه سلامت جنگل‌های بلوط کاملا وابسته به این سنجاب‌هاست.

در گذشته، شکار سمندر لرستانی که یک گونه اندمیک ایرانی است، رایج بود. نسل سمندر لرستانی به خاطر جمعیت محدودی که دارد، به‌شدت شکننده است. خوشبختانه با فرهنگ‌سازی و برخورد قانونی شدید، شکار این‌گونه حیات‌وحش تقریبا از بین رفته است، اما شکار برخی حیوانات مانند لاک‌پشت مهمیزدار، لاک‌پشت برکه‌ای اروپایی، لاک‌پشت برکه‌ای خزری، خارپشت‌های بومی، پرنده‌های شکاری، زیاد انجام می‌شود. گفتنی است که بیشتر این حیوانات در زمان اسارت تلف می‌شوند.

دلیل اینکه با وجود اینکه گونه پت برخی حیوانات وجود دارد، اما همچنان گونه وحشی و بومی آن در بازار عرضه می‌شود، این است که این‌گونه‌های بومی، قیمت بسیار پایینی دارند. به‌عنوان مثال، لاک‌پشت‌هایی به‌عنوان حیوان خانگی وجود دارند که قیمت خرید و هزینه نگهداری آنها، بالاست. بسیاری از افراد ممکن است نتوانند یا نخواهند آن‌قدر برای خرید لاک‌پشت هزینه کنند، به همین دلیل، به خرید لاک‌پشت بومی که ارزان‌تر هستند، رومی‌آوردند.

وقتی هم که قیمت آن لاک‌پشت پایین باشد، ممکن است فرد هزینه لازم را برای نگهداری از آن نکند. بیشتر این حیوانات یا می‌میرند یا آسیب‌هایی می‌بینند که غیرقابل بازگشت به طبیعت می‌شوند. معمولا افرادی که قدری تخصصی‌تر و اصولی‌تر بازار پت را دنبال می‌کنند، سراغ این‌گونه‌های بومی نمی‌روند، اما عموم مردم یا اطلاعی از بومی بودن آن لاک‌پشت ندارند یا از روی هوس می‌خرند و به پیامدهایی که خرید آنها برای حیات‌وحش و طبیعت دارد، بی‌توجه هستند. ممکن است دیده باشید که عید نوروز تعداد زیادی لاک‌پشت، مار و بعضی مارمولک‌های بومی کشور فروخته می‌شود.

در ایران به صورت قانونی، هیچ مرکزی برای اینکه از نمونه‌های تکثیر اسارت برای بازبازی و پرندگان شکاری استفاده شود، نداریم. به همین دلیل، بسیاری از افراد اقدام به گرفتن این پرندگان از طبیعت می‌کنند. این مسئله می‌تواند آسیب‌های غیرقابل جبرانی به‌ویژه به برخی از گونه‌ها مثل شاهین بحری یا شاهین بالابان که در حال انقراض است، بزند.

گاهی به خاطر تاثیرپذیری از تبلیغات و مد، شکار و نگهداری برخی پرنده‌های بومی مانند جغد زیاد می‌شود. جغد حیوان جذابی است و در دوره‌ای می‌بینیم که مد شده و عکس آن هم روی پوسترها و لباس‌ها و دیگر محصولات تزئینی زده می‌شود. به همین خاطر، افرادی اقدام به گرفتن جغد می‌کنند. این کار برابر است با شکار تعداد قابل‌توجهی جغد از طبیعت و از بین رفتن این‌گونه.

◉ رهاسازی اشتباه، پس از اسارت و نگهداری چه آسیب‌هایی ایجاد می‌کند؟

برخی از افراد، گونه‌هایی مانند سنجاب و لاک‌پشت بومی را خریداری و از آنها نگهداری می‌کنند، اما پس از مدتی به‌دلیل اینکه متوجه می‌شوند این‌گونه‌ها خانگی نیستند یا به دلیل اینکه از پس هزینه‌های نگهداری آن برنمی‌آیند، اقدام به رهاسازی آن‌گونه‌ها در محیطی خارج از زیستگاه اصلی آنها می‌کنند. با این اقدام، یک گونه غیربومی به اکوسیستم جدید معرفی می‌شود. آن حیوان اگر در آن محیط زنده بماند و نمیرد و به‌ویژه اگر جمعیتی تشکیل بدهد و تکثیر شود، تبدیل به یک گونه مهاجم شده و به آن اکوسیستم آسیب می‌زند.

گونه مهاجم، الزاما قرار نیست یک گونه بسیار پرخاشگر یا شکارچی باشد. گونه مهاجم می‌تواند یک حیوان بسیار آرام مانند یک لاک‌پشت مهمیزدار باشد.

این‌گونه‌های مهاجم با ایجاد رقابت بر سر منابع غذایی با گونه‌های بومی، با انتقال بیماری، با شکار گونه‌های بومی و تخریب ذخیره ژنتیکی به‌واسطه جفت‌گیری و تکثیر با گونه‌هایی که نزدیک به خودشان هستند، باعث آسیب‌دیدن آن اکوسیستم می‌شوند. در حال حاضر در پارک جمشیدیه، باغ گیاه‌شناسی تهران، منطقه چیتگر و در برخی از نقاط در شمال کشور، شاهد زیست سنجاب ایرانی به‌عنوان‌گونه مهاجم هستیم، چراکه هیچ‌کدام از این مناطق، زیستگاه این حیوان نیست.

◉ در رهاسازی باید چه ضروریاتی در نظر گرفته شود؟

اگر حیوان خانگی باشد به‌هیچ‌وجه نباید رهاسازی شود، چراکه جایگاهی جز کنار انسان ندارد. اگر هم حیوان از حیات‌وحش است باید فقط در زیستگاه خود رهاسازی شود. همچنین پیش از رهاسازی باید آماده‌سازی و بازپروری شود تا حیوان توانایی بازگشت به طبیعت را پیدا کند. این رهاسازی هم با اماواگر همراه است. درباره بعضی از گونه‌ها رهاسازی امکان‌پذیر است و درباره برخی نه.

◉ از نظر شما، جلوگیری از شکار حیوانات بومی و وحشی و نگهداری از آنها، نیازمند چه اقداماتی است؟

شکار حیوانات بومی و وحشی و نگهداری از آنها، غیرقانونی است، اما به‌دلیل اینکه در ابعاد گسترده انجام می‌شود و افراد زیادی حتی بدون اینکه بدانند این حیوان بومی وحشی است، اقدام به نگهداری از آنها می‌کنند، بیشتر باید روی آموزش و فرهنگ‌سازی کار شود. قانون می‌تواند با یک فروشنده برخورد کند.

شاید با خریدار هم برخورد شود، اما وقتی جمعیت قابل‌توجهی وارد این خریدوفروش‌ها می‌شوند، دیگر حتی بعید به نظر می‌رسد بتوان همه را شناسایی و با همه برخورد کرد. به نظرم، بهترین راهکار این است که مردم بفهمند کارشان اشتباه است و اقدام به خرید نکنند، چون اگر تقاضایی نباشد، عرضه‌ای هم نخواهد بود. حتی اگر گونه حیات‌وحشی را دیدیم که در شرایط بدی قرار دارد و اگر آن را نخریم، ممکن است بمیرد، باز هم بهتر است آن را خریداری نکنیم.

برای فروشنده مهم نیست که ما می‌خواهیم آن حیوان را نجات بدهیم یا آن را بکشیم، بلکه برای او پولی که از فروش آن حیوان به‌دست می‌آورد، مهم است. تا وقتی که فروشنده می‌بیند تقاضا وجود دارد، حیوانات بیشتری برای فروختن شکار می‌کند. از سویی هم هزینه شکار برای فرد، بالا نیست و اگر تعدادی از این حیوانات تلف شوند، همان یک حیوانی که باقی می‌ماند و می‌فروشد، سود قابل‌توجهی برای او دارد.



نیما پویان

گرچه طبق قانون، هرگونه خریدوفروش و نگهداری شخصی گونه‌های حیات‌وحش غیرقانونی است، اما با آن شدتی که نیاز است، نه به امر آموزش و فرهنگ‌سازی پرداخته می‌شود و نه نظارت و برخورد درستی صورت می‌گیرد

سخن پایانی

در مجموع شکار و نگهداری از حیوانات حیات‌وحش، نه‌تنها زندگی این‌گونه‌ها را در شرایط سختی قرار می‌دهد، بلکه آسیب‌های جدی به محیط‌زیست و اکوسیستمی که آن‌گونه از آن حذف شده می‌رساند.

ناآگاهی از این مسئله و در بعضی موارد قیمت پایین آنها نسبت به نوع خانگی خود، باعث رونق بازار خریدوفروش حیوانات وحشی شده است.

یادداشت



حفاظت از فضای سبز شهری مناسب نیست

عقیل گنجکی - کارشناس خدمات شهری و فضای سبز

با وجود صراحت قانونی، حفاظت از درختان و فضای سبز شهری، مناسب نیست. با گسترش شهرها و افزایش انواع آلودگی‌ها و تراکم جمعیت به‌ویژه در کلانشهرها، ایجاد و نگهداری فضای سبز شهری به‌عنوان یک‌راه‌حل ایده‌آل برای مقابله با انواع آلودگی و بهبود زیست‌پذیری شهرها، همواره موردتاکید برنامه‌ریزان و مدیران شهری بوده است. این در حالی است که در سال‌های اخیر، به‌طور دائم اخباری از قطع درختان در شهرها شنیده می‌شود که در برخی مواقع مانند درختان چنار خیابان ولیعصر تهران، عمر آنها به چند دهه می‌رسد و به‌عنوان میراثی زنده شناخته می‌شوند. در سال‌های اخیر در شهرهای گوناگون کشور و به بهانه‌های گوناگون شاهد قطع درختان توسط شهرداری بوده‌ایم که به‌دلایلی از جمله اجرای طرح‌های توسعه شهری یا پس از خشک شدن درختان و به‌منظور جلوگیری از شیوع آفات به سایر درختان، درختان خشکیده قطع شده‌اند و در مواردی که تخلف شهرداری مشهود است، با گفتاردرمانی مسئولان شهری و وعده کاشت مجدد در فضاهای جدید، نگرانی افکار عمومی را درباره پایمال‌شدن این سرمایه‌های همگانی، کم می‌کنند. در مواردی نیز که قطع درختان توسط افراد سودجو و به بهانه‌های مانند مسدود کردن نمای ملک مسکونی و تجاری آنها نسبت به خشک‌کردن این درختان ارزشمند اقدام کرده‌اند، شاهد جدیت در اجرای قانون از سوی شهرداری و سایر نهادهای نظارتی نبوده‌ایم. از همین‌رو در روزهای اخیر و از شهرهای گوناگون کشور، در رأس آن تهران، به‌طور متناوب خبرهایی از قطع درختان به‌دلیل توسعه معابر شهری و احداث اتوبان‌ها و در برخی موارد نیز توسط افراد سودجو شنیده می‌شود که جای بسی تامل دارد. درختان به‌عنوان سرمایه‌های عمومی شهرها شناخته می‌شوند و از زمان کاشت آنها، شهرداری‌ها متحمل انواع هزینه از خرید و کاشت نهال گرفته تا آبیاری و نگهداری آنها می‌شوند و در صورتی‌که در سن بلوغ قطع شوند، این اقدام به‌عنوان سرمایه‌گذاری ناقص شناخته‌شده و خسارت‌های آن دوچندان است.

براساس قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درختان، قطع هر نوع درخت یا نابود کردن آن به هر طریق در معابر، میدان‌ها، بزرگراه‌ها، پارک‌ها، بوستان‌ها، باغ‌ها و نیز محل‌هایی که به تشخیص شورای اسلامی شهر، باغ شناخته شوند، در محدوده و حریم شهرها بدون اجازه شهرداری و رعایت ضوابط مربوط ممنوع است. براساس این قانون تقریبا قطع هر نوع درخت را در فضای عمومی و حتی اماکن خصوصی که باغ شمرده می‌شود، ممنوع کرده و مجازات آن حبس و جریمه خواهد بود. علاوه بر این، براساس ماده ۶۸۶ قانون مجازات اسلامی، هر کس درختان موضوع ماده یک قانون گسترش فضای سبز را آگاهانه، عمدی و برخلاف قانون یادشده قطع کرده یا موجب از بین رفتن آنها شود، علاوه بر جبران خسارت واردشده، به حبس تعزیری از ۶ ماه تا ۳ سال یا جزای نقدی محکوم می‌شود.

درباره قطع درختان خشک‌شده نیز باید پس از بررسی‌های کارشناسی و اعلام نظر کمیسیون ماده ۷ آیین‌نامه اجرایی قانون حفظ و گسترش فضای سبز اقدام لازم انجام شده و در صورتی‌که قصوراتی رخداده باشد، شهرداری موظف است پیگیری‌های لازم تا حصول نتیجه را انجام دهد.

اگرچه حفظ و گسترش فضای سبز شهری به‌عنوان یکی از وظایف اصلی شهرداری‌ها شناخته می‌شود و از پشتوانه قانونی لازم برخوردار است، اما سهل‌انگاری‌ها و سوءاستفاده‌ها سبب‌شده بخش زیادی از فضای سبز شهری که نقش ارزشمندی در کاهش چالش‌های زیست‌محیطی شهرها از جمله کاهش دما و انواع آلودگی‌های شهری به‌ویژه جذب فلزات سنگین ناشی از مصرف سوخت‌های فسیلی توسط ناوگان عمومی حمل بار و مسافر و حتی خودروهای شخصی دارد، به‌طور گسترده از بین برود.

بر همین اساس از وظایف شوراهای اسلامی شهر و حتی بر عهده نهادهای نظارتی و قضایی است تا به‌عنوان نهادهای که همواره صرفه و صلاح شهروندان را در نظر می‌گیرند، به اپیدمی قطع درختان در فضاهای شهری ورود کرده و از وارد آمدن خسارت بیشتر به شهروندان و فضاهای شهری جلوگیری کنند.

دوشنبه
۱۴ شهریور ۱۴۰۱- ۸ صفر ۱۴۴۴ - ۵ سپتامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۱۴۳-پیاپی ۳۴۶۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱ در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

طلاق صوری این‌بار برای امرار معاش



دور زدن قانون همواره در همه کشورها، به‌ویژه کشورهای کمتر توسعه‌یافته یکی از مسائل قابل پیش‌بینی بوده است. هر قدر چارچوب و جامعیت و مانعیت قانون و آیین‌نامه‌ها ضعیف‌تر باشد، شانس این مسئله که افرادی دست به دور زدن قانون و انجام اقدامات صوری بزنند بیشتر می‌شود. یکی از موارد جدید دور زدن قانون که باعث صدمه به سازمان تامین اجتماعی شده، بحث «طلاق صوری» برخی خانوارها برای برخورداری زن مطلقه از مستمری بازماندگان والدین (پدر یا مادر) از صندوق‌های بازنشستگی مختلف از جمله صندوق تامین اجتماعی است.

یکی از موارد جدید دور زدن قانون که باعث صدمه به سازمان تامین اجتماعی شده، بحث «طلاق صوری» برخی خانوارها برای برخورداری زن مطلقه از مستمری بازماندگان والدین (پدر یا مادر) از صندوق‌های بازنشستگی است. این اتفاق بار مالی زیادی برای سازمان تامین اجتماعی ایجاد کرده است.

راهی برای دریافت مستمری بازماندگان

دریافت مستمری بازماندگان آن هم در مدت طولانی (شاید تا پایان عمر بازمانده) چنان حجم بالایی از پرداخت را شامل می‌شود که اگر تنها ۲ هزار زن به‌صورت «من غیر حق» و با طلاق صوری اقدام به دریافت ۵۰ سال مستمری بازماندگی کنند، با احتساب متوسط حقوق دریافتی ماهانه ۵ میلیون تومان، چیزی افزون بر ۶ هزار میلیارد تومان (با ارزش ریالی فعلی) به منابع صندوق سازمان تامین اجتماعی فشار اضافی و «من غیر حق» وارد می‌شود.

رواج نسبی طلاق‌های صوری باعث شده در هفته اخیر یکی از نمایندگان مجلس به‌طور مشخص درباره این موضوع صحبت کند. علی‌اصغر عنابستانی، نماینده مردم سبزوار اخیرا درباره رشد طلاق‌های صوری برای دریافت مستمری، اعلام کرد: گزارشات متعددی درباره رشد طلاق‌های صوری در سنین بالا، بعضا تا ۳۰ درصد برای دریافت مستمری والدین شنیده می‌شود؛ طلاق‌هایی که با دور زدن قانون به نیت دریافت مستمری انجام می‌شود. اگر از امروز تدابیری برای این موضوع در نظر گرفته نشود، ورشکستگی این صندوق بازنشستگی حتمی خواهد بود.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در ادامه تاکید کرد: «مطمئنا قانونی برای مقابله با طلاق‌های صوری در جهت دریافت مستمری در سازمان تامین اجتماعی وجود دارد. مسئولان سازمان تامین اجتماعی اگر تدابیری برای این مسئله در نظر بگیرند و به مجلس ارسال کنند و نمایندگان با بررسی کارشناسی آن را به قانون تبدیل کنند، از مسیر قانونی با چنین معضلاتی برخورد می‌شود.

به‌نظر می‌رسد کار در زمینه این گونه طلاق‌ها به نقطه حساسی رسیده که علاوه بر مقامات سازمان تامین اجتماعی و فعالان حقوق کارگران و بازنشستگان، واکنش نمایندگان مجلس را نیز برانگیخته است. اینکه آمار طلاق‌های صوری شناخته‌شده برمبنای تخمین‌ها چقدر است؟ پرسشی است که هیچ مسئولی درباره آن پاسخ مشخصی نداشت، اما راه‌های جلوگیری از این مسئله نامبارک، امری است که درباره آن می‌توان صحبت کرد.



از دهه قبل تصویب این قانون که زنان مشمول حقوق مستمری بازماندگان پس از جاری شدن طلاق حق دارند از حقوق مستمری بازماندگان برخوردار شوند، انتقاد بخش قابل‌توجهی از کارشناسان و فعالانی را که استدلال‌ها در دفاع از این اقدام را نمی‌پذیرفتند، برانگیخته بود. آنها این دلیل که «دولت باید از زنان بی‌سرپرست حمایت کند» را از اساس برای این تصمیم موردقبول نمی‌دانستند.

تجربه طلاق‌های صوری در خدمت وظیفه و مالیات

بحث طلاق‌های صوری قبل از تصویب قانون حمایت از خانواده و به‌رسمیت شناختن حقوقی ازدواج موقت و گسترش آن در میان برخی متخلفان «من غیر حق» دریافت‌کننده حقوق بازماندگی نیز وجود داشت. برخی از مشمولان خدمت سربازی پیش از این با استفاده از طلاق صوری پدر و مادر خود اقدام به دریافت کارت معافیت از خدمت وظیفه می‌کردند که این امر باعث اصلاحاتی در این ماده قانونی مربوط به خدمت وظیفه شد.

در این چارچوب، سازمان نظام وظیفه در دهه ۱۳۹۰ با تغییر جزئیات این قانون اعلام کرد مشمولان باید مستنداتی از گذشت حداقل ۳۰ ماه از زمان طلاق والدین خود ارائه دهند تا مشخص شود این طلاق واقعی بوده یا اینکه والدین با گذراندن چند هفته از طلاق و عقد دوباره قرار است قانون نظام وظیفه را برای فرزند خود دور بزنند!

این مسئله در ابعاد بسیار محدودتر برای کسانی که در مشاغل با حق عائله‌مندی بالا فعال بودند نیز به‌ندرت دیده شده بود. فرد برای بهره‌مندی از حق عائله‌مندی در حقوق، ازدواج صوری انجام داده و در ادامه برای آنکه مشمول مالیات بیشتر نشود، اقدام به ارائه اسناد طلاق صوری به اداره مالیات کرد تا درصدی از مالیات بر حقوق خود را کاهش دهد که این اقدام نیز با ارتباط اطلاعاتی اداره‌های مالیات با شرکت‌ها به‌صورت برخط متوقف شد.

اما از دهه گذشته با تصویب قانون «حمایت از خانواده» بهره‌مندی زنان از مستمری بازماندگی والدین نیز ممکن شده که باید درباره آن نیز تدبیری اندیشید.

ضرورت اصلاح قانون کار

علیرضا حیدری، نایب رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری با اشاره به سخنان اخیر عنابستانی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس درباره طلاق‌های صوری آسیب‌زننده به منابع سازمان تامین اجتماعی گفت: تا قبل از تصویب قانون حمایت از خانواده مستمری بازماندگان با ازدواج قطعی قطع می‌شد. فرض این بود که زوج (شوهر) زن از نظر مالی توان این را دارد که زن را تامین مالی کند و مردی که زوجه خود را انتخاب می‌کند، باید تمکن اولیه و کفایت مالی متعارف را داشته باشد تا بتواند ازدواج کند؛ به این ترتیب زن بیمه تبعی شوهر بوده و بهره‌مندی از دو دفترچه و دو منبع مالی و دو حقوق اجتماعی همزمان معنا ندارد و کفیل زن همان مردی است که از حقوق اجتماعی بهره‌مند است. بر این مبنا سازمان تامین اجتماعی ازدواج را مبنای قطع مستمری بازماندگی قرار داده بود.

وی با اشاره به اینکه رسمیت یافتن ازدواج موقت با تصویب قانون حمایت از خانواده باعث شد حقوق بازماندگی قطع نشود، گفت: در اینجا مسئله فقهی مطرح شد و آن این بود که هر کس ازدواج بکند یا نکند، باید مشمول حقوق مقرری باشد. بحث چون از نظر پیوست‌های موضوع‌شناسی در حکم به مسئله منابع تامین اجتماعی توجه نکرده بود، باعث شد برخی با طلاق صوری از حقوق مستمری پدر یا مادر خود استفاده کنند. حیدری با تاکید بر اینکه «هر قانونی بازندگان و برندگانی دارد و در این قانون بازنده منابع تامین اجتماعی بود» درباره راه‌حل اصلاح این قانون گفت: قطع مستمری نباید ملاکی مانند ازدواج داشته باشد. این قانون باید با پیوست‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی برمبنای تحقیقات قوی اجتماعی اصلاح شود. باید درباره این قانون کارهای جامع و عمیق‌تری انجام شود تا روند حمایت اجتماعی از خانوار و زن بی‌سرپرست اصلاح و سوءاستفاده از آن متوقف شود.



این عضو خانه کارگر با بیان اینکه باید نهادی کار پژوهشی برای اصلاح این قوانین و دستورالعمل‌ها انجام دهد، تصریح کرد: با کار پژوهشی ضریب اهمیت تصمیمات احصا می‌شود و کار بهینه‌تر و به‌در از افراط و تفریط قانون پیشنهاد کرد.

وی در پاسخ به این سوال که آیا می‌توان با مواردی چون افزایش سنوات لازم از گذشت طلاق مانند تجربه خدمت وظیفه، این قانون را اصلاح کرد، پاسخ داد: جنس تصمیم در نظام وظیفه با داستان ازدواج صوری متفاوت است. در اصل اعمال قانون سنوات درمورد طلاق صوری برای برقراری حقوق بازماندگی دارای شرایط ویژه خود است. زیرا در بحث طلاق صوری برای معافیت از خدمت نظام وظیفه بحث حق انتخاب مطرح است و فرد می‌تواند این هزینه را قبول کند که با طلاق قطعی مسئله نظام وظیفه را دور بزند اما مسئله مالی مطرح شده در بحث ازدواج صوری منجر به برقراری مستمری بسیار بلندمدت‌تر می‌شود و مسئله بسیار اقتصادی‌تر است و حق انتخاب و ترجیح در آن به‌صورت دیگری تعریف می‌شود.

خبر

فروش چارتری بلیت‌های اربعین



باوجود دستور وزیر راه و شهرسازی در زمینه ممنوعیت فروش چارتری پروازهای اربعین و عرضه بلیت به‌طور مستقیم به زوار، فروش بلیت چارتری ازسوی شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات سفر با ۲ برابر نرخ مصوب ادامه دارد.

به گزارش ایرنا، از روز شنبه فروش اینترنتی و حضوری پروازهای اربعین در مسیر تهران-نجف و تهران-بغداد با عرضه محدود آغاز شد؛ موضوعی که صف‌های طولانی در دفاتر فروش برخی ایرلاین‌ها ایجاد کرد.

برخی شرکت‌های هواپیمایی نیز که در فهرست شرکت‌کنندگان در مراسم اربعین امسال و فروش با نرخ مصوب بودند، در روز گذشته یا اقدام به فروش بلیت در سایت خود نکردند یا با تاخیر از عصر روز گذشته عرضه بلیت‌های ۶ میلیون تومانی به مقصد شهر نجف (عراق) را آغاز کردند. گلایه مسافران و متقاضیان سفرهای کاروانی و فردی به نجف نیز از محدودیت عرضه بلیت با نرخ ۶ میلیون تومانی است. با این حال رئیس سازمان هواپیمایی کشوری خبر داد در روز اول عرضه بلیت پروازهای اربعین ۱۰ هزار بلیت فروخته شد. به‌گفته محمد محمدی‌بخش امسال امکان ایجاد بازار سیاه ازسوی شرکت‌های هواپیمایی برای بلیت وجود ندارد و مشکل آنجا بود که در روز اول سایت برخی شرکت‌ها دچار مشکلاتی شد، اما به‌مرور این مشکلات رفع شد. رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گفت: زوار توجه کنند که عرضه بلیت به‌صورت پلکانی انجام می‌شود و روزهای آینده هم بلیت موجود است؛ ضمن آنکه تیم بازرسی سازمان هواپیمایی کشوری از روز اول نظارت‌ها را انجام می‌دهد. محمدی‌بخش به‌تازگی دوباره تاکید کرد امسال نرخ بلیت برای مسیر رفت‌وبرگشت پرواز اربعین ۶ میلیون تومان تعیین شده و عرضه بلیت صرفا از طریق شرکت‌های هواپیمایی و سایت آنها انجام شود تا اگر مشکلی رخ داد شرکت‌ها به ما پاسخگو باشند. باوجود تاکید وزیر راه و شهرسازی در زمینه ممنوعیت فروش چارتری پروازهای اربعین، عرضه بلیت ازسوی سایت شرکت‌های هواپیمایی محدود است و فروش بلیت چارتری ازسوی شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات سفر ادامه دارد. کافی است با سرچ عنوان بلیت تهران-نجف فهرست چارترکنندگان بلیت‌های تهران-نجف که در صف فروش قرار دارند را مشاهده کنید؛ از جمله هواپیمایی قشم‌ایر و زاگرس که فقط در یک مسیر با نرخ ۵ تا ۷ میلیون تومان بلیت می‌فروشند. معاون هوانوردی سازمان هواپیمایی نیز مرداد امسال از ممنوع بودن فروش بلیت پروازهای اربعین توسط دفاتر خدمات مسافرت هوایی و سایر اپلیکیشن‌ها خبر داده بود و تاکید کرد امسال در ایام اربعین فروش چارتری نداریم و فروش بلیت پروازهای اربعین صرفا از طریق سایت شرکت‌های هواپیمایی به‌صورت مستقیم امکان‌پذیر است.

خانه ملت

جزئیات کاهش سهمیه سوخت ۳ هزار تومانی



عضو کمیسیون انرژی مجلس گفت: تاکنون ۲۵۰ لیتر در کارت شخصی موجود و دارنده مختار بود که از کارت شخصی یا جایگاه‌دار استفاده کند؛ بنابراین اتفاقی که می‌افتاد این بود که برخی، با استفاده از کارت جایگاه‌دار اقدام به سوخت‌گیری می‌کردند و کارت شخصی خود را در اختیار عده‌ای در مرزها قرار می‌دادند و قاچاق صورت می‌گرفت.

هادی بیگی‌نژاد در گفت‌وگو با ایلنا، درباره سازکار جدید برای توزیع بنزین با نرخ آزاد (۳۰۰۰ تومانی) اظهار کرد: طبق برنامه‌ای که قرار است ازسوی وزارت نفت اجرا شود، هیچ تغییری در سهمیه دوم سوخت ایجاد نشده است. قبلا دارندگان خودرو به دو طریق از سهمیه دوم سوخت استفاده می‌کردند؛ یعنی یا می‌توانستند از کارت شخصی استفاده کنند یا اینکه با کارت جایگاه‌دار اقدام به دریافت سوخت می‌کردند.

وی افزود: تاکنون ۲۵۰ لیتر بنزین در کارت شخصی موجود و دارنده مختار بود که از کارت شخصی یا جایگاه‌دار استفاده کند؛ بنابراین اتفاقی که می‌افتاد این بود که برخی از کارت جایگاه‌دار اقدام به سوخت‌گیری می‌کردند و کارت شخصی خود را در اختیار عده‌ای در مرزها قرار می‌دادند و قاچاق صورت می‌گرفت.

عضو کمیسیون انرژی مجلس تصریح کرد: مجموعه پالایش و پخش به این نتیجه رسید که برای جلوگیری از قاچاق، سهمیه واریزی سوخت آزاد را کاهش دهد. البته در سهمیه سوخت اول هم که تغییری به‌وجود نیامده است.

وی ضمن رد شائبه گرانی یا کاهش سهمیه بنزین گفت: اگر قرار بود سهمیه کاهش پیدا کند یا نرخ افزایش یابد باید کارت جایگاه‌داران کلا جمع‌آوری می‌شد.

بیگی‌نژاد تاکید کرد: در مجموع سهمیه مردم کاهش پیدا نکرده و کسی که ماهانه بیش از ۱۵۰ لیتر بنزین مصرف داشته باشد، می‌تواند از کارت جایگاه‌دار با همان نرخ ۳۰۰۰ تومان سوخت‌گیری داشته باشد.

وی جمع‌آوری کارت جایگاه‌دار در مناطق مرزی را هم رد کرد و گفت: قرار بود کارت جایگاه‌های مرزی جمع‌آوری شود اما این اتفاق نیفتاده است.

این نماینده مجلس ضمن تکذیب شایعات سه‌نرخی شدن بنزین گفت: ما هیچ‌گاه از چندنرخی شدن کالاها از جمله بنزین سود نبرده‌ایم. بنده تاکنون طرحی در این زمینه ندیده‌ام.

وی در ادامه با انتقاد از دولت و وزارت نفت بابت تدوین نکردن یک طرح جامع در این حوزه گفت: باید یک طرح جامع تدوین شود. البته ابتدا باید ابعاد قضیه را بررسی کنند تا منجر به نگرانی مردم نشود.

بیگی‌نژاد تاکید کرد: گله ما این است که باید از قبل این موضوع بررسی می‌شد. اگر تصمیم را با بررسی کارشناسانه اتخاذ کنند، ممکن است عده‌ای هم مخالف باشند اما اکثریت راضی خواهند بود، زیرا همه ما قبول داریم سرانه مصرف ما در حوزه انرژی نسبت به تمام دنیا بالاتر است و همه بر این موضوع اذعان داریم که مصرف حامل‌های انرژی در کشور باید ساماندهی شود. مردم هم وقتی ببینند تصمیم درست است، استقبال می‌کنند.

نظرگاه

ادعای کاهش تورم درست نیست



مرتضی سامتی- کارشناس اقتصاد: مسئولان دو دولت دوازدهم و سیزدهم درباره نرخ تورم در دولت گذشته و دولت فعلی اختلاف‌نظرهایی دارند. این اختلافات مطرح شده دو بُعد دارد که یکی از این ابعاد بحث اعتماد است. مردم معیاری برای ارزیابی و صحت‌سنجی اظهارات مسئولان ندارند. اگر بپذیریم این افراد چه مسئولان دولتی قبلی و چه دولت فعلی، کارگزاران جمهوری اسلامی ایران هستند، نباید انتظار شنیدن حرف نادرست از این افراد را داشته باشیم، چراکه اساس کار مسئول مسلمان صداقت و راستگویی است اما هر کدام مدعی‌اند گفته‌های طرف مقابل درست نیست.

باید توجه داشته باشیم وقتی به‌عنوان یک شهروند به بازار اقلام مصرفی نگاه می‌کنیم، متوجه افزایش نرخ تورم می‌شویم و در این مدت هم کاهشی در قیمت‌ها دیده نشده است. شاید مسئولان نیازی به حضور در بازار برای خرید و تهیه مواد ضروری نداشته باشند، اما مردم درگیر خرید روزانه هستند و از تغییر قیمت‌ها اطلاع دارند و می‌دانیم که قیمت‌ها حداقل تا ۲ برابر نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش پیدا کرده‌اند؛ از همین رو متوجه می‌شویم که به‌طور مشخص درباره کنترل نرخ تورم درست نمی‌گویند.

شواهد امر حاکی از آن است که کاهش ۲۰ درصدی نرخ تورم در دولت سیزدهم درست نیست. واقعیت این است که نمی‌دانیم آمار دستکاری می‌شود یا خیر؛ اما مردم به‌خوبی متوجه تغییرات نرخ و هزینه سبد خانوار می‌شوند.

در این بازه زمانی که دولت مدعی است تورم را کاهش داده تنها نرخ چند قلم مصالح ساختمانی کم شده است. البته در همین گروه مصالح ساختمانی هم کاهش نرخ مشمول تمام اقلام نمی‌شود و نمی‌توان این کاهش نرخ را به تمام کالاها تعمیم داد.

آنچه مشخص است برای محاسبه نرخ تورم، شاخص‌های مشخص و یکسانی وجود دارد که در طول این مدت هم مرکز آمار این شاخص‌ها را تغییر نداده است. البته می‌دانیم هر دولت که بر سر کار می‌آید تا مدتی مقصر تمام مشکلات را دولت گذشته اعلام می‌کند و این روش تا مدتی کاربرد دارد، اما مدتی بعد از آن دولت‌ها مردم را با اجرا و تحقق وعده‌هایی در آینده نزدیک و دور سرگرم می‌کنند و تا موعد اجرای وعده‌ها هم که برسد، دوره و عمر دولت آنها به پایان می‌رسد.

در دوره ریاست‌جمهوری مرحوم هاشمی وقتی درخواست وام ۴۰ میلیون دلاری از صندوق بین‌المللی پول داده شد، این نهاد بین‌المللی کارشناسان خود از جمله «ویتو تانزی» اقتصاددان برجسته را برای ارزیابی اقتصاد ایران برای امکان بازپرداخت این وام به کشورمان اعزام کرد و یکی از موارد مورد محاسبه نرخ تورم بود. با محاسبه حساب‌های ملی ایران اعلام شد حساب‌های ایران -البته با نقایصی- بسیار قابل‌اعتماد است.

از همان زمان توصیه‌های صندوق برای رفع نقایص مرتبط با آمار شاخص‌های اقتصادی به‌کار گرفته شده و آمارهای ارائه‌شده براساس استانداردهای تعریف شده بین‌المللی به‌دست آمده‌اند؛ بنابراین شاخص‌های مورداستفاده برای تعیین نرخ تورم، شاخص‌ها و استانداردهای بین‌المللی است. همواره در ارائه آمار اختلافاتی بین بانک مرکزی و مرکز آمار وجود دارد اما متولی ارائه آمار در کشور ما مرکز آمار است و علت متفاوت بودن آمار مرکز آمار و بانک مرکزی این است که مرکز آمار اطلاعات خام را با الگوها و استانداردهای بین‌المللی تطبیق می‌دهد و پالایش می‌کند، اما بانک مرکزی این اطلاعات را به‌صورت خام منتشر می‌کند.

دو نهاد بنیاد هریتیج و بنیاد فریزر اطلاعات اقتصادی تمام دنیا را مستقل از دولت‌ها تهیه می‌کنند و آمار درست و قابل‌استناد اقتصادی کشورها را در اختیار دارند و می‌توان برای آگاهی از وضعیت شاخص تورم ایران به اطلاعات این دو بنیاد مراجعه کرد.